

**LETNO
POROČILO
2020**

Borzen

**ZELENA TRANSFORMACIJA KOT USMERITEV
BORZENA IN KONSOLIDACIJA TRGA KOT
MEJNI DEJAVNIK REALIZACIJE NAŠEGA
POSLANSTVA, TO STA POJMA, KI STA NAJBOLJ
OPREDELJEVALA BORZEN V LETU 2020. KORONA
JE PREDSTAVLJALA POMEMBNO GROŽNJO, KI JO
JE BORZEN OBVLADAL V CELOTI, IZ NJE SMO SE
VELIKO NAUČILI – NE PREDSTAVLJA PA PODLAGE
ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ. BORZEN JE IN BO
VZORNI POVEZOVALEC IN SOUSTVARJALEC TRGA
Z ELEKTRIČNO ENERGIJO TER MEDNARODNO
CENJEN POROČEVALEC O RAZMERJIH NA TRGU
DOBRINE, KI JE HKRATI EDINI IN NUJNI POGOJ ZA
RAZVOJ DRUŽBE IN CIVILIZACIJE.**

KAZALO

O DRUŽBI	7
POUDARKI LETA	8
NAGOVOR DIREKTORJA	11
MEJNIKI DRUŽBE	12
POMEMBNEJŠI DOGODKI LETA 2020	14
PREDSTAVITEV DRUŽBE	16
OSEBNA IZKAZNICA	16
VIZIJA IN POSLANSTVO	17
KORPORATIVNO UPRAVLJANJE	24
SISTEM VODENJA DRUŽBE	24
IZJAVA O UPRAVLJANJU	25
NADZORNI SVET IN POROČILO NADZORNEGA SVETA	32
IZJAVA O NEFINANČNEM POROČILU	33
POSLOVNO POROČILO	34
POVZETEK REZULTATOV	35
PROIZVODNI KAPITAL	40
DRUŽBENI KAPITAL	41
ODNOS S TRGOM	42
<i>DEJAVNOST OPERTATERJA TRGA</i>	43
<i>CENTER ZA PODPORE</i>	68
<i>STORITEV POROČANJA RRM – REMIT</i>	82
<i>TRŽNE NEREGULIRANE DEJAVNOSTI</i>	83
ODNOSI Z DELEŽNIKI	84
<i>IZVAJANJE PROGRAMOV ZA INFORMIRANJE IN OZAVEŠČANJE IN USPOSABLJANJE O UČINKOVITI</i> <i>RABI ENERGIJE IN OBNOVLJIVIH VIRIH ENERGIJE – TRAJNOSTNA ENERGIJE</i>	84
<i>MEDIJI</i>	89
<i>DELEŽNIKI V MEDNARODNEM OKOLJU</i>	90
<i>OSTALE DELEŽNIŠKE SKUPINE</i>	91
<i>MERJENJE ZADOVOLJSTVA DELEŽNIKOV</i>	92

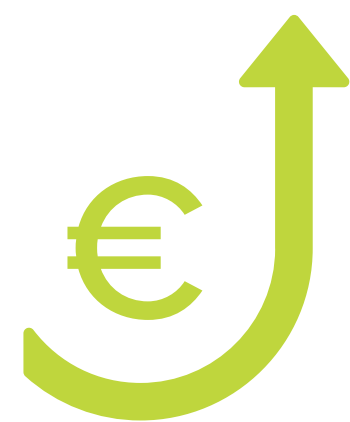
ČLOVEŠKI KAPITAL	93
SPOŠTOVANJE ETIČNIH NAČEL IN NORM OBNAŠANJA	94
KADROVSKI KAZALCI	95
RAZVOJ ZAPOSLENIH	99
ZDRAVJE IN VARSTVO PRI DELU	100
KOMUNICIRANJE Z ZAPOSLENIMI IN ORGANIZACIJSKA KLIMA	103
ODGOVORNOST DO NARAVNEGA OKOLJA	104
OKOLJSKI KAZALNIKI	105
INTELEKTUALNI KAPITAL	107
UPRAVLJANJE TVEGANJ IN PRILOŽNOSTI	108
UPRAVLJANJE S TVEGANJI	108
UPRAVLJANJE S PRILOŽNOSTMI	113
SKLADNOSTI S SMERNICAMI TRAJNOSTENGA POROČANJA GRI	114
VSEBINSKO KAZALO PO STANDARDIH GRI	115
RAČUNOVODSKO POROČILO.....	122
REVIZORJEVO POROČILO	123
RAČUNOVODSKI IZKAZI	124
BILANCA STANJA.....	124
IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA	125
IZKAZ DENARNIH TOKOV	126
RAZPOREDITEV ČISTEGA DOBIČKA POSLOVNEGA LETA IN UGOTOVITEV BILANČNEGA DOBIČKA	127
IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA	128
IZKAZ GIBANJA KAPITALA	129
RAČUNOVODSKE USMERITVE	131
POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM.....	133
POJASNILA POSTAVK V BILANCI STANJA	133
<i>NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE</i>	<i>133</i>
<i>DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE</i>	<i>136</i>
<i>ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK</i>	<i>137</i>
<i>KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE</i>	<i>138</i>
<i>KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE</i>	<i>139</i>

<i>DENARNA SREDSTVA</i>	140
<i>KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE</i>	141
<i>KAPITAL</i>	142
<i>REZERVACIJE</i>	143
<i>DOLGOROČNE OBVEZNOSTI</i>	146
<i>KRATKOROČNE OBEZNOSTI</i>	147
<i>IZVENBILANČNA EVIDENCA</i>	149
POJASNILA POSTAVK V IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA	150
<i>POSLOVNI PRIHODKI</i>	150
<i>POSLOVNI ODHODKI</i>	152
<i>STROŠKI MATERIALA IN STORITEV</i>	153
<i>STROŠKI DELA IN ODPISI VREDNOSTI</i>	155
<i>DRUGI POSLOVNI DOGODKI</i>	156
<i>FINANČNI PRIHODKI</i>	157
<i>FINANČNI ODHODKI</i>	158
<i>DRUGI PRIHODKI IN DRUGI ODHODKI</i>	159
DRUGA RAZKRITJA	160
DODATNA RAZKRITJA NA PODLAGI SRS 35	163
DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA	168
IZJAVA POSLOVODSTVA	169
POMEMBNEJŠI ENERGETSKI PREDPISI	170
KODEKSI IN PRIPOROČILA	171
STIKI Z BORZENOM	172
SLOVARČEK	173

O DRUŽBI

KLJUČNI
KAZALNIKI¹

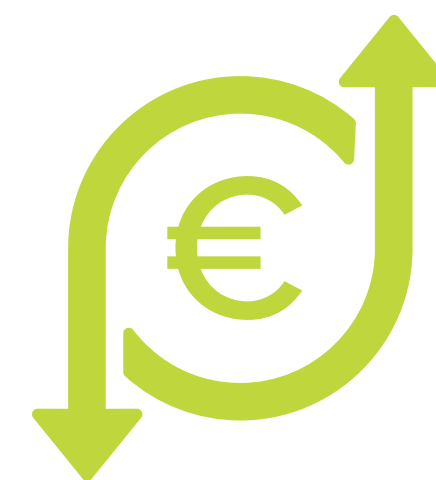
4,03

mio EUR
poslovnih
prihodkov

3,03

mio EUR
poslovnih
odhodkov

1,13

mio EUR
dobička

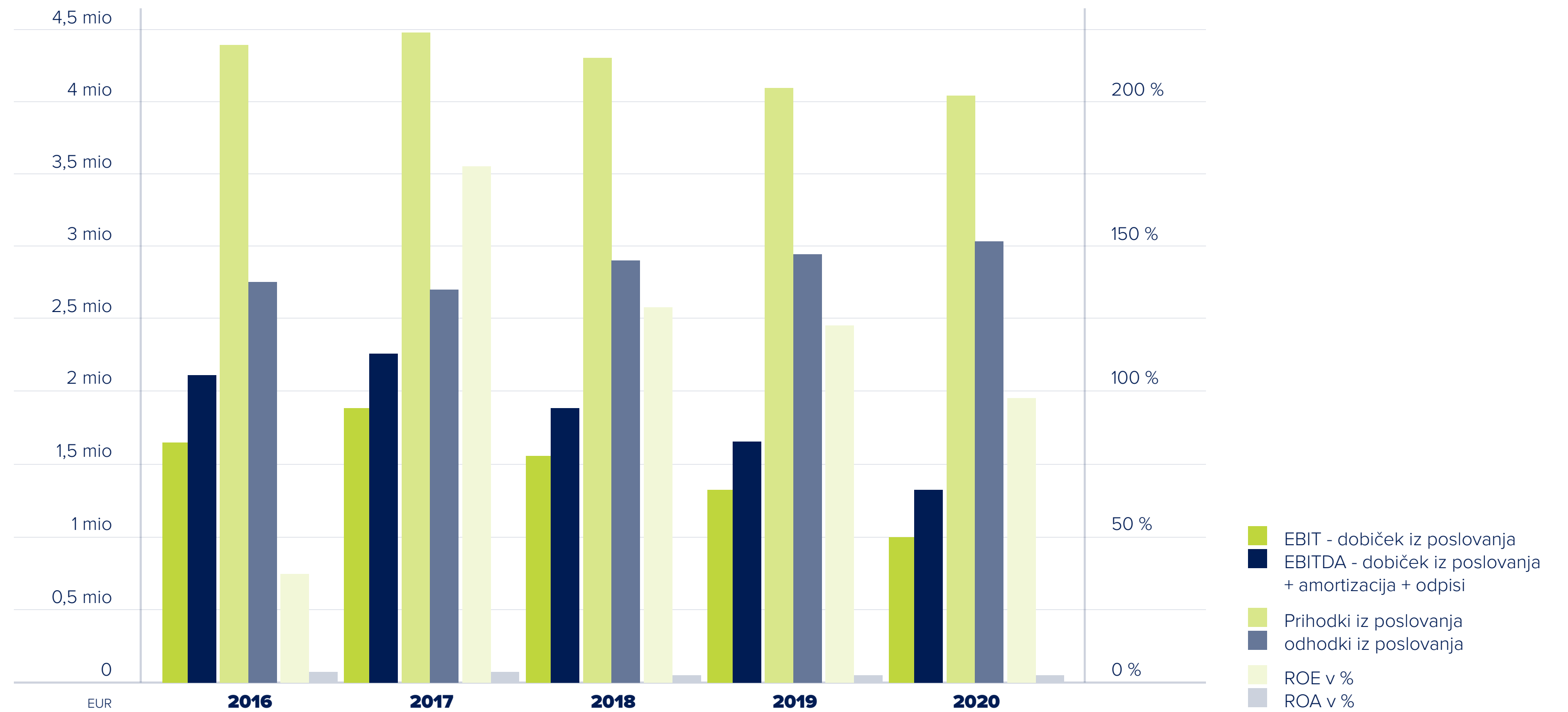
33

zaposlenih

Gibanje EBIT in EBITDA

Prihodki in odhodki iz poslovanja ter gibanje čistega dobička

Donosnost sredstev (ROA), lastniškega kapitala (ROE) in gospodarnost poslovanja

TRG Z ELEKTRIKO

Število članov (bilančna shema)

2019	2020
70	62

Število evidentiranih zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi

2019	2020
107.947	100.761

Količine (TWh) elektrike iz evidentiranih zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi

2019	2020
84,3	82,2

IZRAVNALNI TRG

Število članov

2019	2020
34	31

Število sklenjenih poslov

2019	2020
4.751	3.155

Količina sklenjenih poslov (GWh)

2019	2020
140,3	67,8

PODPORNA SHEMA

Število naprav v shemi

2019	2020
3.858	3.838

Količina (GWh) proizvedene elektrike, naprav vključenih v shemo

2019	2020
947,4	962,2

Izplačila (mio EUR) za proizvedeno elektriko elektrarnam v shemi po pogodbah

2019	2020
123	124,7

NAGOVOR DIREKTORJA²

NEPREDVIDLJIVO LETO

Leto 2020 nam bo vsem zagotovo za vedno ostalo v spominu kot leto pandemije korona virusa, ki je neizpodbitno spremenila naša življenja. Borzen je kot izvajalec gospodarske javne službe operaterja trga z elektriko pomemben člen v verigi zagotavljanja elektrike končnemu odjemalcu, s čimer prispevamo k stabilnemu, transparentnemu in dobro delujočemu trgu z elektriko. Ponosen sem, da smo se na Borzenu na situacijo, povezano s korona virusom, odlično odzvali – zagotovili smo neprekinjeno poslovanje na vseh nivojih družbe, s tem pa nemoteno izvajanje gospodarske javne službe in nemoteno delovanje trga z elektriko. Poleg tega smo za naše poslovne partnerje in uporabnike pripravili vrsto prilagoditev in poenostavitev postopkov, zlasti na račun še močnejše digitalizacije.

VZTRAJNE SPREMEMBE NA TRGU Z ELEKTRIKO

Na trgu z elektriko že tretje leto zapored beležimo padec števila evidentiranih zaprtih pogodb. V obdobju med leti 2017 in 2020 je tako prišlo do skupno devet odstotnega zmanjšanja količin prijavljene elektrike v zaprtih pogodbah, število evidentiranih zaprtih pogodb na trgu v Sloveniji pa se je znižalo za skoraj trideset odstotkov. Razlogi so raznoliki in povezani z razvojem trga, zagotovo pa je pri tem pomembno zmanjševanje števila subjektov, ki poslujejo na slovenskem trgu z elektriko, slednje se je namreč od leta 2017 zmanjšalo za skoraj dvajset odstotkov. Pomemben dejavnik pa je tudi spajanje na znotraj dnevnem trgu, ki je omogočilo implicitno dodeljevanje fizičnih znotraj dnevnih čezmejnih prenosnih zmogljivosti na slovensko-avstrijski in slovensko-hrvaški meji. V okviru podporne sheme proizvodnji iz zelenih virov energije, ki jo upravljamo na

Borzenu in predstavlja okoli deset odstotkov instaliranih zmogljivosti v naši državi, je bilo proizvedenih slabih sedem odstotkov slovenske letne porabe ter izplačanih nekaj manj kot 125 mio EUR podpor. Že več let je vstopov novih elektrarn v podporno shemo malo, kar je posledica zgolj enaindvajset odstotne realizacije projektov, izbranih na javnem pozivu Agencije za energijo. Transparentnost je naša zaveza trgu in ključni temelj dobro delujočega trga, zato smo ponosni, da kot edini, ki imamo s strani Evropske agencije za energijo v Sloveniji podeljen status poročevalca, akterjem na energetskem trgu že šesto leto nudimo storitev poročanja podatkov o energetskih veleprodajnih poslih omenjeni agenciji. Tržnim udeležencem in širši javnosti pa nudimo vrsto podatkov in informacij o trgu z elektriko ter tako skrbimo za preglednost trga. Dejavnimi smo bili tudi pri informiranju, ozaveščanju in usposabljanju o trajnostni energiji, kjer z veseljem izpostavim serijo dogodkov o upravljanju z energijo, namenjenih javnemu sektorju, postavitve še enega energetsko obarvanega igrišča, tokrat v Mestni občini Koper, ter izidu zbirke stripov o trajnostni energiji

TRAJNOSTNA NARAVNANOST

Zelena transformacija in digitalizacija, ki se odvijata v energetskem sektorju sta ključni za zagotavljanje vzdržnosti našega planeta. Pri tem je Borzen aktiven že vrsto let, še močneje pa na to pot stopamo v prihodnje. Aktivno sodelujemo pri prenosu novega paketa Čista energija za vse Evropejce v slovenski pravni red, kjer se nam obetajo dodatne naloge gospodarske javne službe, kar je odraz dosedanjega odličnega dela.

OPTIMIZEM VELJA

Ko gledam v prihodnost me navdaja optimizem.

Od besed zelena transformacija, prehod v nizkoogljično družbo, trajnostni razvoj in podobno, prehajamo k dejanjem. To jasno kažejo že izvedeni projekti in konkretni načrti, ki se odvijajo tudi v naši državi. Ponosen sem na ekipo sodelavk in sodelavcev, ki so Borzen, s tem pa tudi energetski trg, pripeljali do točke kjer je danes. Za naprej pa z motivirano in strokovno ekipo želimo s povezovanjem regulative, posameznikov in kritične infrastrukture, vzpostavljati pogoje za učinkovite infrastrukturne trge. Potreben je širši, strateški pogled in medsektorsko povezovanje ter sodelovanje. Zelena transformacija bo resnično zelena in uspešna le, če bomo vsi ne le stremeli, temveč tudi delovali za enoten cilj. Pri tem je potrebno opolnomočiti in ozavestiti posameznike in institucije, jih podpreti pri izvajanju učinkovite rabe energije ter investiranju v obnovljive vire energije. Potrebna bo sprememba družbene paradigme – korak za korakom. Nujno je vzbuditi zavedanje lastne soodgovornosti za vplive na okolje ter prevzeti odgovornost za spremembe v ravnanju in nenazadnje kulturi. Ob prevzemu vodenja Borzena novembra lani sem napovedal novo obdobje za Borzen. Obdobje, kjer bo Borzen postal ključni regionalni igralec zelene transformacije. In obljubo nameravam držati.

Martin Bratanič, direktor

MEJNIKI DRUŽBE

- Ustanovitev družbe in uradno odprtje trga električne energije v Sloveniji.
- Pričetek trgovanja z električno energijo na elektronski trgovni platformi.

- Pričetek izvajanja usposabljanj za borzne posrednike z električno energijo.
- Borzen je eden od soustanoviteljev EuroPEX – Združenja evropskih borz električne energije.

- Odprtje informacijskega portala z lesno biomaso.
- Zagon projekta ustanovitve regionalne energetske borze na področju JV Evrope.

- Popolno odprtje trga z električno energijo za vse odjemalce.
- Začetek delovanja registra potrdil o izvoru električne energije.

- Borzen in Eurex ustanovita podjetje BSP Regionalna Energetska Borza, d.o.o., s čimer se dejavnost borze z elektriko iz Borzena prenese na novo ustanovljeno družbo.

- Pričetek izvajanja dejavnosti centra za podpore.

2001

2002

2004

2007

2008

2009

- Pričetek izvajanja spajanja trgov na slovensko-italijanski meji.

- Gospodarska javna služba organizator trga, ki jo izvaja Borzen se preimenuje v gospodarsko javno službo operaterja trga z elektriko.
- Vzpostavitev blagovne znamke Trajnostna energija, s tem pa pričetek izvajanja informiranja in ozaveščanja o učinkoviti rabi energije in obnovljivih virih energije.

- Borzen za udeležence trga z elektriko in plinom prične izvajati storitev poročanja podatkov o energetskega veleprodajnega poslih skladno z Uredbo o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga (»Regulation on energy Market Integrity and Transparency«, krajše: REMIT).

- Pričetek delovanja spletnega portala Centra za podpore, ki je namenjen vsem upravičencem podporne sheme OVE in SPTE.

- Borzen izdela prvo slovensko serijo okoljskih risank Lepši svet.
- Prejem številnih nagrad in priznanj: najboljši promocijski OVE in URE projekt, tretje mesto v programu »Best of the Best«, nagrada za najboljšo letno poročilo.

- Sodelovanje pri različnih mednarodnih projektih ter projektih vezanih na vzpostavljanje trgov z elektriko v vzhodnih državah.

- Izdali smo številne poučne vsebine o trajnostni energiji (družabna igra, nove okoljske risanke Lepši svet, natečaj za najboljšo magistrsko delo in nagradni natečaj za trajnostno energijo za otroke).

2011

2014

2015

2016

2017

2018

2019

POMEMBNEJŠI DOGODKI LETA 2020

JANUAR

- Razglašene najboljše inovacije s področja trajnostne energetike za leto 2019, zmagovalec je podjetje RIKEMA z inovativno napravo za sproizvodnjo toplote in elektrike iz lesne biomase.
- Serija Borzenovih risank Lepši svet 2 skupaj z učnim gradivom poslana v vse slovenske vrtce, osnovne šole in splošne knjižnice.

MAREC

- Ob razglasitvi epidemije Borzen za udeležence trga, upravičence centra za podpore in ostale poslovne partnerje prične s številnimi ukrepi, ki so olajšali poslovanje in podprli deležnike.

MAJ

- Izvedba posvetovanja o vlogi neodvisnega agregatorja na trgih električne energije.

JUNIJ

- Nadzorni svet družbe od 11. junija deluje v novi sestavi: Peter Žmak, predsednik; Tomaž Kokot, namestnik predsednika; Davorin Dimič, član.
- Borzen pristopi k nacionalnemu zavezništvu za zeleno okrevanje gospodarstva.

JULIJ

- Borzen objavi prenovljen in uporabniku še prijaznejši portal Trajnostna energija.

AVGUST

- Evropski projekt PAKT: agregacijsko trgova platforma za namen upravljanja s prožnostjo uspešno zaključen.
- Borzen v sodelovanju z Zvezo prijateljev mladine Slovenije socialno ogroženim otrokom podaril 3.500 šolskih zvezkov.

SEPTEMBER

- 24. septembra preneha funkcija direktorja Borzena dr. Karlu Petru Peršolji. V.d. direktorja postane g. Peter Žmak (predsednik nadzornega sveta Borzena, funkcija v nadzornem svetu je v mirovanju).
- Konferenca Trajnostna energija lokalno 020: Zelena transformacija in nova realnost izvedena v hibridni obliki – v živo in digitalno.
- Pridobili smo nov sofinanciran projekt v okviru EU mehanizma H2020 na temo obvladovanja velikih količin podatkov (Big Data for Next Generation Energy, BD4NRG), ki se začne izvajati s 1. januarjem 2021.

NOVEMBER

- S 1. novembrom vodenje družbe prevzame g. Martin Bratanič.
- Izvedba serije spletnih seminarjev na temo upravljanja z energijo v javnem sektorju.
- Uspešno opravljena druga kontrolna presoja ISO/IEC 27001:2013, mednarodnega standarda, ki vsebuje zahteve v zvezi s sistemom upravljanja varnosti informacij.
- Zaključene priprave na uvedbo 15-minutnega obračunskega intervala.

DECEMBER

- Borzen skupaj s partnerji postavil prvo energetskega obarvano igrišče v Kopru.
- Znani zmagovalci Borzenovega natečaja Trajnostna energija 020 za otroke in mlade.
- V Sekciji za izmenjavo podatkov na energetskega trgu na mesto podpredsednika izvoljen David Copič.
- Objava modula za prikaz aktualnih domačih in tujih razpisov s področja trajnostne energetike na portalu Trajnostna energija.
- Borzen izda zbirko stripov na temo trajnostne energije z naslovom Figa ME briga in jo posreduje v vse splošne knjižnice in osnovne šole po državi.

PO ZAKLJUČKU POSLOVNEGA LETA 2020

- S 1. januarjem slovenski trg električne energije prešel na 15-minutni obračunski interval.
- Začetek projekta Big Data for Next Generation Energy v okviru H2020.
- Borzen v sodelovanju z Zvezo prijateljev mladine Slovenije otrokom podaril 150 družabnih iger Lepši svet.
- 28. marca je preteklo 20 let od ustanovitve Borzena.

OSEBNA IZKAZNICA³

POLNO IME PODJETJA	Borzen, operater trga z elektriko, d. o. o.
SKRAJŠANO IME PODJETJA	Borzen, d.o.o.
NASLOV	Dunajska cesta 156, 1000 Ljubljana, Slovenija
TELEFON	01 620 76 00
E-POŠTA	info@borzen.si
SPLETNA STRAN	www.borzen.si
OSNOVNA DEJAVNOST	66.110 Upravljanje finančnih trgov
MATIČNA ŠTEVILKA	1613383000
DAVČNA ŠTEVILKA	27799468
ŠTEVILKA VPISA V SODNI REGISTER	1/34438/00
DATUM VPISA V SODNI REGISTER	28. marec 2001
OSNOVNI KAPITAL DRUŽBE	1.963.279 EUR
DIREKTOR DRUŽBE	Martin Bratanič
PRESEDNIK NADZORNEGA SVETA	Peter Žmak

VIZIJA IN POSŁANSTVO⁴

VIZIJA

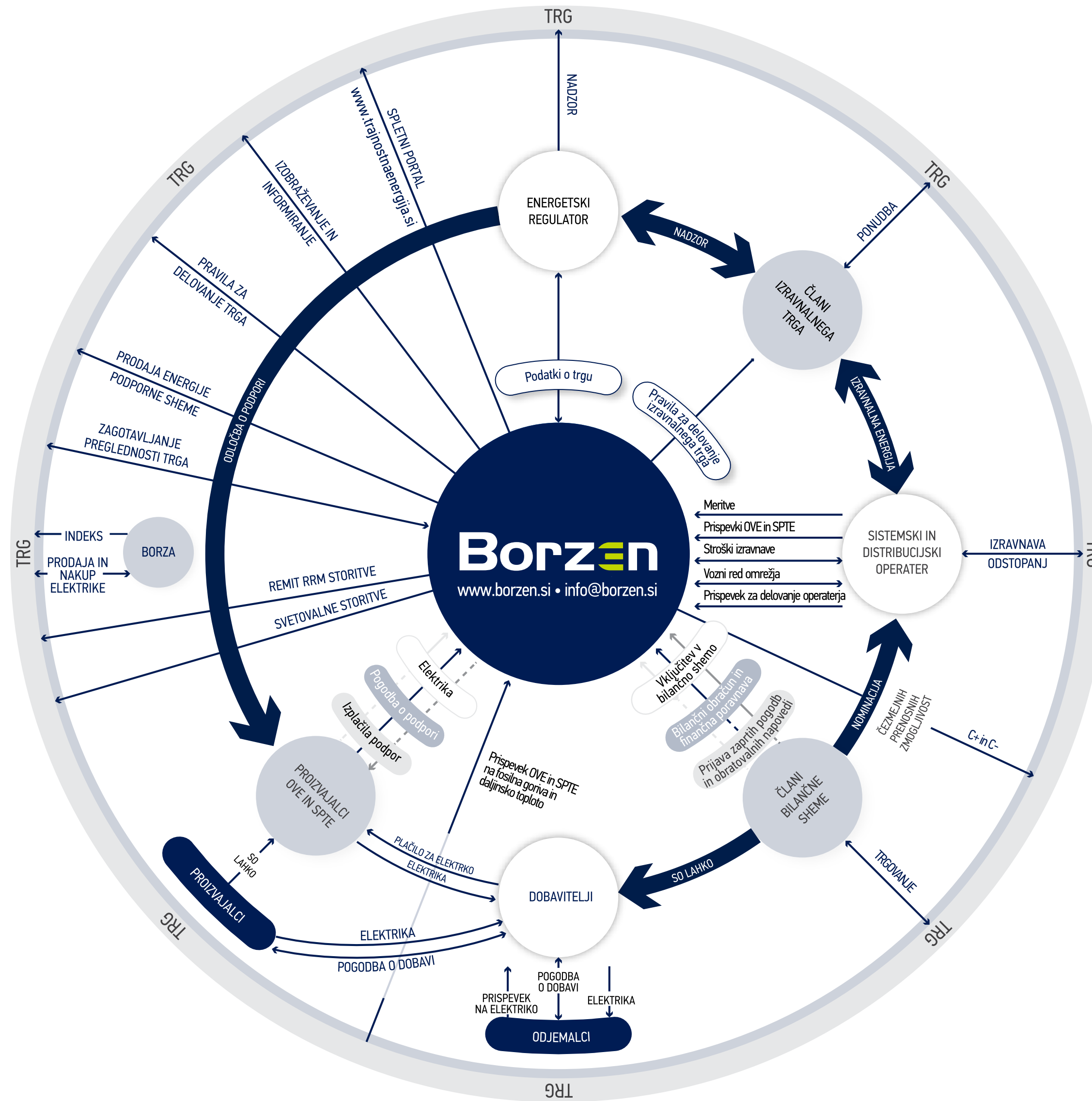
Borzen je ključni povezovalac in soustvarjalec slovenskega trga z elektriko.

POSŁANSTVO

Zagotavljamo učinkovito delovanje trga z elektriko in spodbujamo trajnostno ravnanje z energijo.

POSLOVNI MODEL

VLOGA OPERATERJA TRGA Z ELEKTRIKO V SLOVENIJI

Družba Borzen, d.o.o. je bila ustanovljena 28. marca 2001 na podlagi določil Energetskega zakona za izvajanje nalog obvezne gospodarske javne službe organiziranja trga z električno energijo. Od sredine leta 2007 je Borzen v izključni lasti Republike Slovenije.

Osnovna dejavnost družbe Borzen je **izvajanje gospodarske javne službe dejavnost operaterja trga z elektriko**. Na podlagi javnega pooblastila Borzen skladno s četrtem odstavkom 97. člena Energetskega zakona EZ-1 izdaja naslednje predpise:

- Pravila za delovanje trga z elektriko, za katera mora pred njihovo objavo v Uradnem listu Republike Slovenije pridobiti soglasje Agencije za energijo.
- Pravila za izvajanje izravnalnega trga z elektriko, ki jih izda po predhodnem usklajevanju s sistemskim operaterjem in za katera mora pred njihovo objavo v Uradnem listu Republike Slovenije pridobiti soglasje Agencije za energijo.
- Pravila za delovanje centra za podpore, za katera mora pred njihovo objavo v Uradnem listu Republike Slovenije pridobiti soglasje Vlade.

Z omenjenimi pravili Borzen pomembno določa delovanje trga elektrike kot tudi podrobnosti glede državne podporne sheme za elektriko iz OVE in SPT. Kot **operater trga** Borzen s svojimi storitvami zagotavlja in omogoča usklajeno delovanje slovenskega elektroenergetskega sistema: vodenje bilančne sheme, evidentiranje bilateralnih pogodb, izdelava okvirnega voznega reda ter bilančni obračun in finančno poravnavo bilančnega obračuna. Poleg navedenih so tu še naloge povezane z vzpostavitvijo in delovanjem izravnalnega trga, kjer sistemski operater kupuje oziroma prodaja energijo za izravnavo odstopanj elektro sistema. Borzenov **center za podpore** operativno izvaja podporno shemo za proizvodnjo elektrike iz obnovljivih virov in visoko učinkovite soproizvodnje toplote in elektrike. Prav tako Borzen zagotavlja delovanje in tehnično upravlja Register potrdil o izvoru v Republiki Sloveniji, ki je temeljno orodje za zagotavljanje sledljivosti porekla oziroma izvora proizvedene elektrike v Sloveniji. V okviru lastne blagovne znamke TRAJNOSTNA ENERGIJA Borzen izvaja tudi **dejavnosti informiranja, ozaveščanja in usposabljanja** o obnovljivih virih energije in učinkoviti rabi energije ter na ta način uresničuje zakonske naloge in podpira okoljevarstvene politike preko osveščanja javnosti.

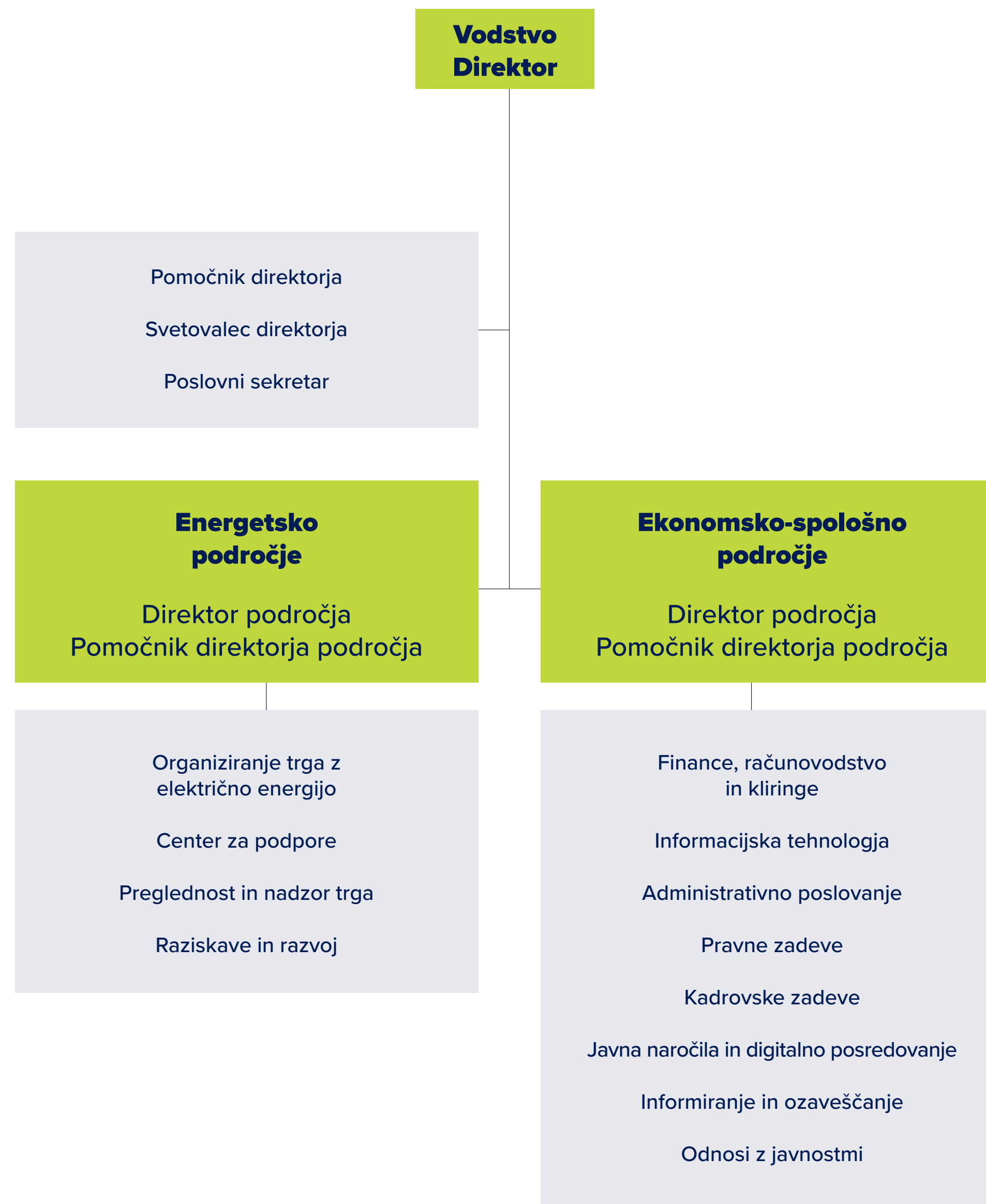
Poleg nalog gospodarske javne službe, družba opravlja tudi **storitve kliringa in informacijske storitve za podjetje BSP Energetska Borza d.o.o., storitve poročanja RRM – REMIT** ter **svetovalne storitve s področja energetike**.

DEJAVNOSTI OPERATERJA TRGA Z ELEKTRIKO

OPERATER TRGA Z ELEKTRIKO

Vodenje bilančne sheme (vstop na trg)	Center za podpore Podporna shema OVE in SPTE • sklepanje pogodb o podporah in izplačevanje podpor • upravljanje s sredstvi sheme • upravljanje z energijo sheme
Evidentiranje zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi ter izdelava okvirnega voznega reda	Register potrdil o izvoru
Bilančni obračun	Infomriranje o OVE in URE
Izravnalni trg	Portal Trajnostna energija
Poročanje RRM (REMIT)	
Obračun in finančna poravnava	
Zagotavljanje urejenega in preglednega trga z elektriko	
Svetovanje s področja energije	

ORGANIGRAM DRUŽBE

STRATEGIJA POSLOVANJA IN NAČRTI DRUŽBE

V okviru izvajanja nalog gospodarske javne službe, ki so bile družbi Borzen podeljene s koncesijsko pogodbo, je primarni cilj družbe zagotavljati visoko kakovostne storitve za vse naše deležnike, vključno z razvojem novih storitev, ki nam in našim uporabnikom omogočajo optimizacijo procesov pri izvajanju poslovnih funkcij. Na ta način Borzen zagotavlja in omogoča usklajeno delovanje elektro energetskega sistema v naši državi.

Ključne strateške usmeritve:

- Dosegati zadovoljivo donosnost.
- Z operativno odličnostjo zagotavljati učinkovito delovanje.
- Utrjevanje obstoječih dejavnosti in prevzemanje nalog s sinergijskimi učinki s storitvami, ki jih opravlja Borzen v okviru gospodarske javne službe.

Izvedbena strategija družbe Borzen

OPERATIVNA ODLIČNOST		RAST IN RAZVOJ
Krepitev učinkovitosti in uspešnosti poslovanja	Skrb za visoko kakovost storitev in zadovoljstvo odjemalcev	Izkoriščanje izbranih priložnosti za rast in razvoj
<ul style="list-style-type: none"> • Krepitev o odličnosti poslovnih funkcij. • Dvig učinkovitosti poslovanja. • Dvig kakovosti izvajanja procesov in poslovnih funkcij. 	<ul style="list-style-type: none"> • Učinkovito in kakovostno izvajanje dejavnosti ter upravljanje s podatki. • Sooblikovanje sheme podpor z aktivno udeležbo pri kreiranju politike z nudenjem analiz in predlogov. 	<ul style="list-style-type: none"> • Iskanje sinergij z drugimi nalogami in optimizacijo obstoječih, izkoriščajoč tudi nadaljnji razvoj dejavnosti s področja energetskih trgov.
<ul style="list-style-type: none"> • Zagotavljanje visoke odzivnosti, pravočasnosti in proaktivnosti zaposlenih za učinkovito podporo družbi. • Vpeljava procesnega pristopa. • Krepitev »aktivne« komunikacije, s katero bi se izboljšali določeni delovni postopki in posledično tudi sodelovanje med področji. • Izkoriščanje informacijske podpore izvajanju storitev za zagotavljanje in izboljševanje kakovosti storitev uporabnikom in dvig učinkovitosti. • Vzdrževanje dobre prepoznavnosti in ugleda Borzen z utrjevanjem aktivnosti, ki izgrajujejo trajnostno delovanje in krepijo ugled Borzena kot družbeno odgovorne in okoljsko naravnane organizacije. 		

DOSEGANJE CILJEV

Skladno z vlogo operaterja trga, ki je Borzenu zaupana s strani države, se strateški izzivi in cilji družbe močno prepletajo z razvojem energetskega trga in z izvajanjem najkakovostnejših storitev za vse udeležence trga. Skupaj s ključnimi deležniki so cilji, vizija

in poslanstvo definirani v strateških dokumentih družbe, ki jih potrjuje nadzorni svet oziroma Vlada Republike Slovenije.

Zaradi narave izvajanja gospodarske javne službe, maksimiranje donosnosti ne more biti strateški cilj Borzena. Zadovoljiva donosnost

kot strateški cilj pomeni, da je donosnost podrejena cilju zagotavljanja učinkovitosti delovanja energetskega trga za druge deležnike, donosnost pa je pomembna zgoj kot vzvod za razvoj storitev.

MATRIKA BISTVENOSTI

Matrika bistvenosti je osnovni okvir oziroma orodje, ki ga družba uporablja pri upravljanju odnosov s strateškimi javnostmi oziroma svojimi ključnimi deležniki. Opredelili smo bistvene teme trajnostnega razvoja in jih ocenili z vidika pomembnosti za naše ključne deležnike in z vidika pomembnosti za družbo Borzen.

Na podlagi bistvenih vsebin standardov GRI in na podlagi strategije ter aktivnosti družbe Borzen smo bistvene vsebine razdelili v sledeče sklope:

- Ekonomski vidiki.
- Družbeni vidiki (zaposleni in družbeno okolje).
- Zaposleni.
- Ohranjanje intelektualnega kapitala.
- Okolje.

Znotraj navedenih vidikov so izpostavljeni ključni atributi:

EKONOMSKI VIDIKI

- Stabilnost in poslovna uspešnost družbe.
- Zanesljivost plačil.

DRUŽBENI VIDIKI

- Kakovostno in pravočasno izvedene storitve.
- Nadgradnja obstoječega sodelovanja.
- Ugled družbe.
- Prijazen odnos do strank.
- Vključenost lokalne skupnosti.

ZAPOSLENI

- Zanesljivost in zaupanje v družbo.
- Skrb za zaposlene.
- Varnost in zdravje pri delu.
- Odnosi med zaposlenimi.
- Zadovoljstvo zaposlenih.
- Izobraževanje, usposabljanje in karierni razvoj zaposlenih.
- Raznolikost, enake možnosti in nediskriminacija.

VIDIKI OHRANJANJA INTELEKTUALNEGA KAPITALA

- Transparentnost in skladnost poslovanja.

OKOLJE

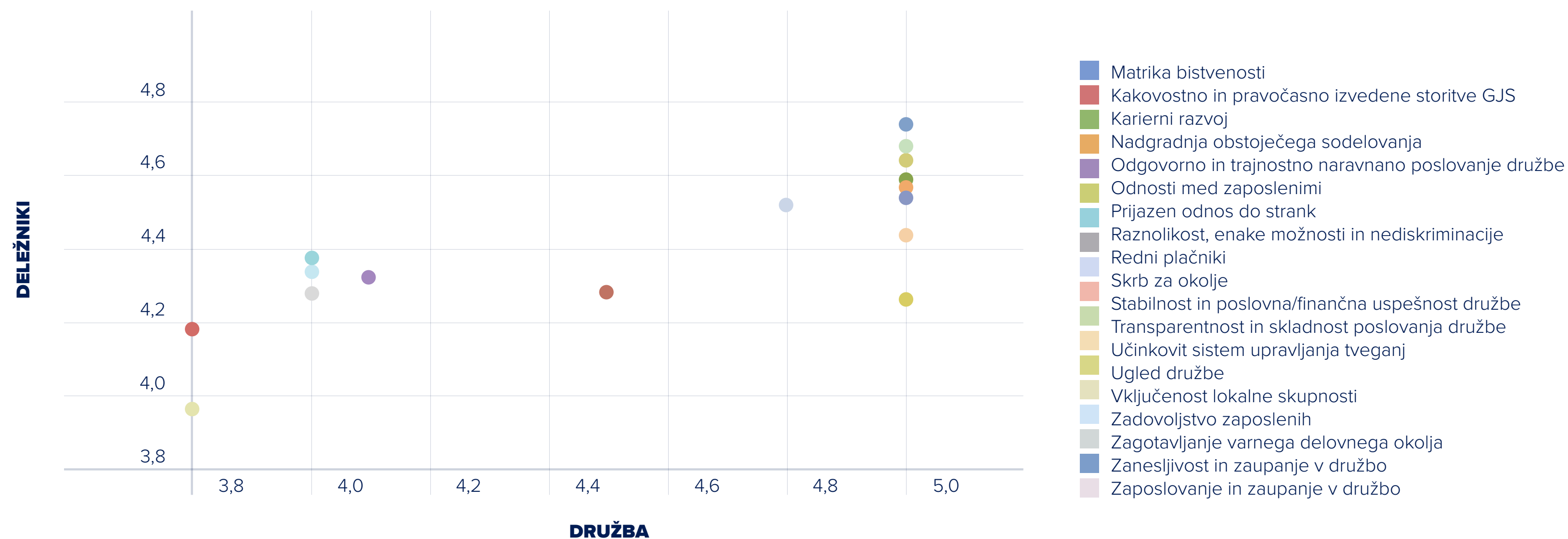
- Skrb za okolje.

POVEZUJOČI BISTVENOSTI

- Odgovorno in trajnostno naravnano poslovanje družbe.
- Učinkovit sistem upravljanja tveganj.

Ocene ključnih deležnikov so bile pridobljene s pomočjo vprašalnika, iz prejetih odgovorov pa smo izdelali matriko bistvenosti z osemnajstimi ključnimi atributi. V nadaljevanju sledi matrika bistvenosti iz leta 2018.

Izbrani kazalniki s pomočjo deležnikov odražajo vse tiste elemente, ki v sklopu poslovanja naše družbe puščajo najmočnejši trajnostni pečat. Z izbranimi kazalniki želimo prikazati najpomembnejše vplive našega poslovanja na družbo in okolje.

SISTEM VODENJA DRUŽBE⁵

Poslovodstvo družbe je enočlansko, predstavlja ga direktor družbe, ki mu odgovarjajo direktorji področij, njim pa vodje služb. Skozi natančno definirane procese je zagotovljeno ustrezno izvajanje vseh dejavnosti družbe, pri čemer vodje službe oziroma skrbniki posameznih procesov redno seznanjajo nadrejene in poslovodstvo o poteku procesov ter jih vključujejo v odločitve. Vzpostavljeni in informacijsko podprti so delovni tokovi, ki vključujejo tako usklajevanja, kot potrjevanja na

ustreznih ravneh, pri čemer vse pomembnejše dokumente potrjuje poslovodstvo. Na tedenski ravni se praviloma sestaja kolegij direktorja, ki s sklepi upravlja poslovanje družbe. Podrobnejša poročila se za poslovodstvo in nadzorni svet pripravljajo na kvartalni ravni, ko se spremlja tudi izpolnjevanje strateških ciljev in pripravlja poročilo o celovitem obvladovanju tveganj v družbi. Poslovodstvo in direktorji področji so praviloma nosilci strategije družbe in skupaj z vodji služb tudi pripravljavci poslovnih načrtov

družbe. Načela za sprejemanje odločitev poslovodstva temeljijo zlasti na gospodarnosti poslovanja, razvojnemu premisleku znotraj energetskega in širšega trga ter trajnostnem razvoju. S cilji družbe so seznanjeni vsi zaposleni, ki se zavedajo, da rezultate lahko dosegamo le s skupnimi močmi.

IZJAVA O UPRAVLJANJU⁶

Poslovodstvo in nadzorni svet družbe skladno s 70. členom Zakona o gospodarskih družbah in 3.4.1. točko Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države podajata Izjavo o upravljanju, ki smiselno podaja vsebine, kot jih zahteva 70. člen Zakona o gospodarskih družbah za javne delniške družbe.

1. SKLICEVANJE NA KODEKS KORPORATIVNEGA UPRAVLJANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Družba Borzen, d.o.o. smiselno sledi priporočenim standardom Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države, ki ga je sprejela uprava Slovenskega državnega holdinga d.d. (SDH) dne 28. november 2019, omenjeni Kodeks pa je javno dostopen na spletni strani izdajatelja Kodeksa.

2. BORZEN, D.O.O. PRI UPRAVLJANJU ODSTOPA OD NASLEDNJIH DOLOČB:

Posamezna odstopanja od zgoraj navedenega Kodeksa so skupaj z navedbo razlogov razkrita v nadaljevanju te izjave.

Glede na velikost družbe ter način njenega upravljanja, vključno z velikostjo nadzornega sveta, določene določbe Kodeksa za Borzen, d.o.o. niso uporabljive in jih zato pri upravljanju niti ni mogoče upoštevati.

Pri tem gre za naslednja določila Kodeksa:

Številka v Kodeksu	Zavezuje Borzen	Borzen upošteva	Obrazložitev
3.2	NE	NE	Določba ne velja za majhno družbo z omejeno odgovornostjo.
4.2	NE	NE	Družba ima samo enega družbenika.
4.2.4	NE	NE	Določba velja le za javne delniške družbe.
4.3	NE	NE	Določba ne velja za Borzen, ker skladno z določbo 511. člena EZ-1 pravice in dolžnosti, ki pripadajo Republiki Sloveniji na podlagi kapitalске naložbe v teh družbah, z dnem uveljavitve tega zakona izvršuje vlada, in je posledično ni mogoče izvajati.
9.2.4, 9.2.5, 9.2.6, 9.2.7, 9.2.8, 9.2.9 9.2.10 in 9.3	NE	NE	Ker je Borzen majhna družba, skladno s priporočilom 9.2.3. ni predvideno, da bi bila posebej organizirana služba notranje revizije.

Družba Borzen pri upravljanju delno upošteva naslednja priporočila:

Številka v Kodeksu	Zavezuje Borzen	Borzen upošteva	Obrazložitev
6.1.5	DA	DELNO	Vlada Republike Slovenije se je odločila, da bo namesto nadzornega sveta o nekaterih vrstah poslov odločala Vlada Republike Slovenije, kot je to razvidno iz Akta o ustanovitvi družbe Borzen, d.o.o.
8.3	DA	DELNO	Borzen razkriva le bruto prejeme direktorja in članov nadzornega sveta v skladu z zakonskimi zahtevami, ne pa tudi neto prejemkov (neto izplačilo je posledica osebnih okoliščin).

Družba Borzen pri upravljanju ne upošteva naslednjih priporočil:

Številka v Kodeksu	Zavezuje Borzen	Borzen upošteva	Obrazložitev
6.5.1	DA	NE	Ker nadzorni svet ni vključen v izbor kandidatov, ki ga izvaja Vlada Republike Slovenije, priprava kompetenčnih profilov ni smiselna niti potrebna.
6.9.7	DA	NE	Ker nadzorni svet ni vključen v izbor kandidatov, ki ga izvaja Vlada Republike Slovenije, upoštevanje priporočil 6.9.3, 6.9.4 in 6.9.5.
6.10.1	DA	NE	Vlada Republike Slovenije pri upoštevanju višine sejin in plačila za funkcijo ni upoštevala priporočil SDH.

Družba Borzen pri svojem poslovanju upošteva določila Kodeksa.

Z uveljavitvijo EZ-1 je pravice edinega družbenika družbe Borzen, d.o.o. začela izvrševati Vlada Republike Slovenije.

3. SISTEM UPRAVLJANJA DRUŽBE

Družba Borzen ima dvotirni sistem upravljanja. Organi upravljanja družbe so poslovodstvo, nadzorni svet in družbenik.

POSLOVODSTVO DRUŽBE

Poslovodstvo družbe je enočlanski organ – direktor, ki ga imenuje nadzorni svet za obdobje petih let. Do vključno dne 24. septembra 2020 je družbo zastopal dr. Karol

Peter Peršolja, ki ga je nasledil predsednik nadzornega sveta Peter Žmak, ki je družbo vodil kot v.d. direktorja v času od 25. septembra 2020 do 31. oktobra 2020. Aktualni direktor Martin Bratanič vodi poslovanje ter zastopa in predstavlja družbo od 1. novembra 2020 dalje, ko je nastopil petletni mandat vodenja družbe.

Direktor je upravičen do osnovnega plačila (plača) in sprejemljivega plačila za uspešnost poslovanja (nagrada za poslovno uspešnost). Prejemki so opredeljeni v računovodskem poročilu družbe.

SESTAVA POSLOVODSTVA DRUŽBE BORZEN

Martin Bratanič, direktor družbe

Letnica rojstva: **1966**

Izobrazba: **univ. dipl. inženir tehnologije prometa** / Strokovni profil: **energetika in gospodarstvo**

Prvo imenovanje na funkcijo: **1. 11. 2020**

Zaključek funkcije: **31. 10. 2025**

Članstvo v drugih organih nadzora, ki niso povezani z družbo Borzen: **predsednik nadzornega sveta v družbi INFRA, d.o.o. in predsednik nadzornega sveta v družbi SODO, d.o.o.**

NADZORNI SVET DRUŽBE

Nadzorni svet družbe ima skladno z Aktom o ustanovitvi družbe Borzen, d.o.o. tri člane, ki jih imenuje družbenik za obdobje petih let.

Vlada Republike Slovenije je na skupščini družbe imenovala nov nadzorni svet, ki je mandat nastopil dne 17. aprila 2019 in ki je po konstitutivni seji z dne 23. aprila 2019, deloval v sestavi:

- predsednica nadzornega sveta: Mojca Kert,
- namestnica predsednice nadzornega sveta: dr. Alenka Kolar,
- član nadzornega sveta: Jure Jemec.

Vlada Republike Slovenije je 11. junija 2020 odpoklicala vse tri člane nadzornega sveta in z dnem 12. junija 2020 za preostanek mandata razrešenih članov, natančneje do 16. aprila 2024 imenovala nove člane. Nadzorni svet je po konstitutivni seji z dne 19. junija 2020 deloval v sestavi:

- predsednik nadzornega sveta: Peter Žmak,
- namestnik predsednika nadzornega sveta: Tomaž Kokot,
- član nadzornega sveta: Davorin Dimič.

Pristojnosti nadzornega sveta so skladno z Aktom o ustanovitvi družbe Borzen, d.o.o. naslednje:

- imenuje in razreši direktorja,
- preveri sestavo letnega poročila in predlog za uporabo bilančnega dobička, o rezultatih preveritve letnega poročila sestavi pisno poročilo za skupščino in potrjuje letno poročilo oziroma navede pripombe nanj,
- predlaga skupščini sprejem sklepov iz njene pristojnosti oziroma daje mnenje k predlogom za sprejemanje sklepov skupščine, danih strani direktorja,
- sprejema letni načrt poslovanja,
- obravnava letno poročilo družbe ter izda obrazloženo mnenje k letnemu poročilu,
- izdaja obrazloženega mnenja k strateškemu načrtu družbe,
- sklepa pogodbe o zaposlitvi z direktorjem ter potrjuje vsebine ostalih pogodb, ki jih družba sklene z direktorjem ali prokuristom,
- izdaja soglasja direktorju k imenovanju člana nadzornega oziroma upravnega organa pravne osebe, v kateri ima družba kontrolni delež oziroma prevladujoč vpliv,
- izdaja soglasja direktorju za razpolaganje z

delnicami oziroma deležem v pravni osebi, v kateri ima družba kontrolni delež oziroma prevladujoč vpliv,

- izdaja soglasja direktorju za razpolaganje z delnicami oziroma deležem v pravni osebi, v kateri ima družba kontrolni delež oziroma prevladujoč vpliv,
- lahko zahteva od direktorja kakršnokoli informacijo, potrebno za izvajanje nadzora v družbi in odvisnih oziroma podrejenih družbah.

SESTAVA NADZORNEGA SVETA DRUŽBE BORZEN

Peter Žmak, predsednik nadzornega sveta

Letnica rojstva: **1972**

Izobrazba: **univ. dipl. inž. elektrotehnike** / Strokovni profil: **računalništvo in/ali informacijske tehnologije**

Začetek mandata: **12. 6. 2020 (predstavnik kapitala)**

Zaključek mandata: **17. 4. 2024**

Udeležba na sejah NS: **10/14 (mirovanje funkcije predsednika v času vodenja družbe kot v. d. direktorja)**

Neodvisnost po 23. členu Kodeksa: **DA**

Obstoj nasprotja interesa v poslovnem letu: **NE**

Članstvo v drugih organih nadzora ali upravljanja, ki niso povezani z družbo Borzen: **izvršni direktor v podjetju LIČER SOLUTIONS, d.o.o. in prokurist v podjetju Elementis, d.o.o.**

Tomaž Kokot, namestnik predsednika nadzornega sveta

Letnica rojstva: **1988**

Izobrazba: **magister ekonomskih in poslovnih ved** / Strokovni profil: **računalništvo in/ali informacijske tehnologije**

Začetek mandata: **12. 6. 2020 (predstavnik kapitala)**

Zaključek mandata: **17. 4. 2024**

Udeležba na sejah NS: **14/14**

Neodvisnost po 23. členu Kodeksa: **DA**

Obstoj nasprotja interesa v poslovnem letu: **NE**

Članstvo v drugih organih nadzora ali upravljanja, ki niso povezani z družbo Borzen: **NE**

Davorin Dimič, član nadzornega sveta

Letnica rojstva: **1975**

Izobrazba: **univ. dipl. ekonomist, mag. financ in mednarodnega poslovanja, mag. energetskega managementa**

Strokovni profil: **Finance in energetika**

Začetek mandata: **12. 6. 2020 (predstavnik kapitala)**

Zaključek mandata: **17. 4. 2024**

Udeležba na sejah NS: **14/14**

Neodvisnost po 23. členu Kodeksa: **DA**

Obstoj nasprotja interesa v poslovnem letu: **NE**

Članstvo v drugih organih nadzora ali upravljanja, ki niso povezani z družbo Borzen: **član nadzornega sveta ELEKTRO LJUBLJANA, d.d.**

Nadzorni svet je za potrebe svojega delovanja 22. julija 2020 ustanovil revizijsko komisijo, ki deluje v sestavi:

- predsednik revizijske komisije: Davorin Dimič,
- namestnik predsednika revizijske komisije: Tomaž Kokot,
- zunanji član revizijske komisije: Braco Mihelj.

Člani nadzornega sveta in člani revizijske komisije so bili v letu 2020 upravičeni do prejemkov za svojo funkcijo na podlagi veljavnega sklepa družbenika, ki je podrobneje opredeljena v računovodskem poročilu.

Člani nadzornega sveta so se seznanili s kriteriji neodvisnosti in so podpisali izjavo o neodvisnosti.

DRUŽBENIK⁷

Edini družbenik družbe Borzen, d.o.o. je Republika Slovenija. Pravice družbenika od uveljavitve novega zakona EZ-1 v marcu 2014 izvršuje Vlada Republike Slovenije.

Družbenik odloča o vseh zadevah iz njegove pristojnosti samostojno. Skladno z Aktom o ustanovitvi družbe Borzen, d.o.o. družbenik odloča o naslednjih zadevah:

- imenovanju revizorja,
- sprejemu letnega poročila,
- sprejemu strateškega načrta družbe,
- uporabi bilančnega dobička ter pokrivanju bilančne izgube,

- podelitvi razrešnice direktorju,
- imenovanju in razrešitvi članov nadzornega sveta,
- podelitvi razrešnice članom nadzornega sveta,
- ukrepih za povečanje in zmanjšanje osnovnega kapitala,
- delitvi in prenehanju poslovnih deležev,
- soglasje direktorju k najemu kreditov v vrednosti nad 1 mio EUR,
- zastopanju družbe v sodnih postopkih zoper člane nadzornega sveta,
- prenehanju družbe in statusnem preoblikovanju,
- drugih zadevah, ki jih določa zakon in niso prenesene na nadzorni svet.

Družbenik običajno enkrat letno zaseda na skupščini. V poslovnem letu 2020 so bile izvedene štiri skupščine, in sicer prva 7. maja 2020, na kateri je družbenik sprejel Strateški načrt družbe za obdobje od 2020 do 2024.

Na drugi skupščini dne 11. junija 2020 je družbenik odpoklical člane nadzornega sveta in za preostanek mandata imenoval nove člane nadzornega sveta.

Na tretji skupščini dne 8. julija 2020 je družbenik sprejel Letno poročilo družbe Borzen, d.o.o. za poslovno leto 2019, odločil,

da se bilančni dobiček družbe Borzen, d.o.o., v višini 1.332.642,82 EUR uporabi tako, da se dobiček v višini 1.000.000,00 EUR nameni za izplačilo družbeniku, preostanek dobička v višini 332.642,82 EUR pa se razporedi v druge rezerve iz dobička. Družbenik je na skupščini podelil razrešnico direktorju in članom nadzornega sveta za delo v letu 2019 ter sprejel besedilo Akta o spremembah in dopolnitvah Akta o ustanovitvi družbe Borzen, d.o.o.

Na četrti skupščini, 5. novembra 2020, je družbenik sprejel Sklep k podaji soglasja direktorju družbe k sklenitvi Pogodbe o okvirnem kreditu kot solidarni porok družbi BSP, d.o.o. do višine glavnice 1.750.000,00 EUR z morebitnimi stranskimi obveznostmi in k izročitvi bianko menic banki za zavarovanje obveznosti.

4. IZJAVA O SKLADNOSTI Z DOLOČBAMI KODEKSA O UPRAVLJANJU DRUŽB S KAPITALSKIMI NALOŽBAMI DRŽAVE

Poslovodstvo in nadzorni svet družbe Borzen, d.o.o. izjavljata, da družba pri svojem delu in poslovanju smiselno spoštuje določbe Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo držav, razen določbe, ki so navedene v 2. poglavju te izjave.

Poslovodstvo in nadzorni svet v skladu s 60a. členom Zakona o gospodarskih družbah

zagotavljata, da je letno poročilo družbe Borzen, d.o.o. sestavljeno in bo objavljeno v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah ter Slovenskimi računovodskimi standardi.

Poslovodstvo sprejema in potrjuje računovodske izkaze družbe Borzen, d.o.o. za leto, končano na dan 31. december 2020, in pojasnila k računovodskim izkazom, ki so izdelani na predpostavki o nadaljnjem poslovanju družbe ter v skladu z veljavno zakonodajo in Slovenskimi računovodskimi standardi.

Poslovodstvo potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja in da računovodski izkazi predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2020.

5. SISTEM NOTRANJIH KONTROL IN UPRAVLJANJA TVEGANJ DRUŽBE

V družbi izvajamo sistem notranjih kontrol in upravljanja tveganja skladno s sistemom celovitega obvladovanja tveganj.

6. SISTEM KORPORATIVNE INTEGRITETE V DRUŽBI

Družba Borzen spoštuje priporočila dobre korporativne prakse SDH in Združenja nadzornikov Slovenije.

POVEZANE DRUŽBE

Borzen je kapitalsko udeležen v družbi BSP Energetska Borza d.o.o., pri kateri je sodeloval tudi kot njen soustanovitelj.

Družbo BSP Energetska Borza d.o.o. Borzen obvladuje skupaj z družbo ELES, d.o.o., vsak v višini 50 odstotkov poslovnega deleža.

Družba BSP organizira trgovanje z električno energijo za dan vnaprej in znotraj dneva na slovenskem borznem trgu. Hkrati aktivno sodeluje v procesih vzpostavitve enotnega evropskega trga z električno energijo na področju borznega trgovanja že od leta 2011. Na podlagi Uredbe 2015/1222 (o določitvi smernic za dodeljevanje zmogljivosti in upravljanje prezasedenosti) je družba BSP v zadnjem četrtletju leta 2015 z odločbo Agencije za energijo RS pridobila tudi status Imenovanega Operaterja Trga z Električno Energijo (IOTEE), ki ji nalaga, da v sodelovanju s sistemskim operaterjem prenosnega omrežja, izvaja enotno spajanje trgov za dan vnaprej na mejah slovenskega elektroenergetskega sistema. Na segmentu trgovanja za dan vnaprej je slovenski borzni trg od junija 2018 povezan v enotni evropski borzni trg za dan vnaprej na vseh mejah slovenskega elektroenergetskega sistema. Na segmentu trgovanja znotraj dneva pa je slovenski borzni trg spojen z italijanskim borznim trgom od 21. junija 2016, od konca leta 2019 pa še na slovensko-avstrijski in slovensko-hrvaški meji v enotni evropski borzni trg znotraj dneva.

Na podlagi znanja in izkušenj pri nujenju celovitih storitev, ki zajemajo tako proces avkcijskega načina trgovanja, sprotnega načina trgovanja kot tudi finančni obračun in poravnavo poslov sklenjenih na borzi ali izven borze (OTC), je družba BSP prepoznana kot poznavalec procesov vzpostavitve in integracije borznih trgov z elektriko.

Družba BSP, d.o.o. je poslovno leto 2020 zaključila s čistim poslovnim izidom obračunskega obdobja v višini 736 tisoč EUR. Na pozitiven rezultat so vplivali predvsem dodatni prihodki iz naslova provizij za trgovanje znotraj dneva zaradi uvedbe XBID projekta in dodatni prihodki iz naslova nadzora operativnega izvajanja enotnega evropskega trga znotraj dneva.

NADZORNI SVET IN POROČILO NADZORNEGA SVETA

Družba Borzen je v letu 2020 izpeljala različne projekte in aktivnosti, ki podpirajo razvoj slovenskega energetskega trga, s čimer je nadaljevala z uresničevanjem svojega poslanstva operaterja trga z elektriko.

SESTAVA NADZORNEGA SVETA

Nadzorni svet je v letu 2020 deloval v sestavi:

- do 11. junija 2020:
 - predsednica nadzornega sveta Mojca Kert,
 - namestnica predsednice nadzornega sveta dr. Alenka Kolar,
 - član nadzornega sveta Jure Jemec.
- Od 12. junija 2020 dalje:
 - predsednik nadzornega sveta Peter Žmak,
 - namestnik predsednika nadzornega sveta Tomaž Kokot,
 - član nadzornega sveta Davorin Dimič.

SODELOVANJE S POSLOVODSTVOM DRUŽBE

Sodelovanje posloводства in nadzornega sveta v novi sestavi je bilo tvorno in je nadzornikom zagotavljalo tekoče spremljanje poslovanja in realizacijo zastavljenih ciljev družbe. Ocenjujemo, da so bili zastavljeni cilji kakovostno izpolnjeni in da je bilo sodelovanje nadzornega sveta in posloводства družbe uspešno.

DELOVANJE NADZORNEGA SVETA

Celotni sestav nadzornega sveta Borzena sprejema svojo vlogo nadzornega organa z veliko odgovornostjo in z zavedanjem vloge Borzena kot operaterja trga na slovenskem trgu z elektriko. Nadzorni svet zato od posloводства družbe Borzen in vseh njenih sodelavcev pričakuje ravnanja, ki izražajo vestno, verodostojno in pregledno poslovanje.

V novi sestavi se je Nadzorni svet sestal na dvanajstih rednih sejah, dveh izrednih ter izvedel eno korespondenčno sejo. Na vseh rednih sejah je bilo prisotno tudi poslovodstvo, s katerim je predsednik nadzornega sveta v okviru svojih pristojnosti sodeloval tudi v času med rednimi sejami.

Nadzorni svet v novi sestavi se je odločil za oblikovanje Revizijske komisije, ki je bila ustanovljena dne 22. junija in se v letu 2020 sestala na štirih rednih sejah. Sprejet je bil tudi Poslovnik o delu revizijske komisije.

Nadzorni svet je obravnaval zadeve skladno z veljavno zakonodajo, Aktom o ustanovitvi družbe Borzen, d.o.o. in Poslovnikom o delu nadzornega sveta. Nadzorni svet v novi sestavi je izvedel razpis za direktorja družbe Borzen in po zaključenem razpisu imenoval direktorja

družbe Borzen za mandatno obdobje petih let. V času od prenehanja funkcije preteklemu direktorju in do nastopa mandata novega direktorja družbe je predsednik Nadzornega sveta opravljal funkcijo v.d. direktorja.

Nadzorni svet se je seznanjal s četrletnimi poročili posloводства in drugimi rednimi poročili. Nadzorni svet je ves čas spremljal tudi poslovanje podjetja BSP Energetska Borza d.o.o., v kateri je družba Borzen kapitalsko udeležena v višini 50 odstotkov ter spremljal potek strateškega povezovanja podjetja BSP.

Tekom svojega dela v letu 2020 je Nadzorni svet vseskozi nadziral poslovanje družbe v smislu spoštovanja Kodeksa in priporočil Slovenskega državnega holdinga.

Peter Žmak, predsednik nadzornega sveta družbe Borzen

IZJAVA O NEFINANČNEM POROČANJU

Letno poročilo družbe Borzen združuje in povezuje poročanje o finančnem in nefinančnem poslovanju v okviru poslovnega poročila. To je zasnovano kot poročanje o plemenitenju vhodnih kapitalov, s katerimi ustvarjajo vrednost za ključne deležnike. S tem deloma že sledimo usmeritvam celovitega poročanja (Integrated Reporting, www.integratedreporting.org, The International <IR> Framework; 2021), vendar celovito prilagajanje tem usmeritvam, ki zagotavljajo

polno povezljivost finančnega kapitala z nefinančnimi sledi v naslednjih letih poročanja.

Pri tako zasnovanem korporativnem poročanju v tem poročilu upoštevamo zahteve oziroma pričakovanja:

- Novele ZGD – 1J (Direktiva 2014/95/EU) o razkritju nefinančnih informacij in informacij o raznolikosti.
- Usmeritev o preglednosti poslovanja in poročanju, kot so zajete v 8. točki Kodeksa

korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države (SDH, d. d., november 2019).

- Smernic trajnostnega poročanja GRI, s preходом na standarde GRI in z nadaljevanjem uporabe sektorskih razkritij GRI EUSD za elektroenergetske družbe.

POSLOVNO POROČILO

**DOSEŽENI CILJI
TRAJNOSTNEGA
RAZVOJA V
LETU 2020⁸**

NAČRTOVANI CILJI ZA 2020	IZPOLNJEVANJE CILJEV V 2020
Sodelovanje v razvojnih slovenskih in mednarodnih projektih energetskega trga	Sodelovanje v različnih delovnih skupinah na področju razvoja energetskega trga, med pomembnejšimi pa na primer sodelovanje v okviru združenja Europex, Sekcije za izmenjavo podatkov na energetskem trgu (IPET) in Slovenskega združenja za energetsko ekonomiko (SAEE).
Projekt PAKT – pametne naprave, modeli ter platforme v aktivnem omrežju	V okviru projekta je bila vzpostavljena inovativna pilotno demonstracijska infrastruktura, z inovativnimi produkti, ki jih je pred vstopom na trg potrebno testirati v realnem okolju in zagotoviti njihovo polno funkcionalnost. Gre za raziskovalni projekt v okviru razvoja dejavnosti operaterja trga, ki se je zaključil konec leta 2020. Vloga Borzena je bila vzpostavitev in upravljanje agregacijske trgovalne platforme.
Projekt FARCROSS – Facilitating Regional Cross-border Electricity Transmission through Innovation	Projekt se izvaja v okviru programa Obzorje 2020. Začel se je v oktobru 2019, trajanje je štiri leta. Temeljni namen projekta je optimizacija izrabe fizične (čezmejne) elektroenergetske infrastrukture s ciljem razvoja rešitev, kar vključuje tako fizične posege kot spremembe postopkov, ki bi povečale možne pretoke moči na enaki fizični infrastrukturi (čezmejni vodi).

NAČRTOVANI CILJI ZA 2020	IZPOLNJEVANJE CILJEV V 2020
Projekt NEDO-Fleks	Projekt NEDO-Fleks, ki se je začel sredi leta 2019, naslavlja problem prožnosti in vzdržnosti elektroenergetskega sistema in pametnih skupnosti. Naloga Borzena je preučiti vpliv sodelovanja baterijskega hranilnika v avtomatski regulaciji frekvence elektroenergetskega sistema na bilančni obračun in nadgraditi agregacijsko-trgovalno platformo. Cilj projekta je sicer razviti krmilni sistem baterijskega hranilnika električne energije, napredne algoritme sistema WAMS (Wide Area Management System (and Control)), nove module k področnemu sistemu upravljanja z energijo, platformo za obveščanje in nadgrajeno platformo za prožnost trga, ki bodo omogočali trajnostni razvoj, zanesljivejšo oskrbo z električno energijo v izrednih razmerah, učinkovito rabo energije, multifunkcionalno rabo opreme in maksimalno vključitev aktivnih odjemalcev na elektroenergetske trge.
Razvoj storitev centra za podpore	Z željo slediti trendom digitalizacije ter hkrati večje prijaznosti do uporabnika imamo za uporabnike storitev centra za podpore vzpostavljen spletni portal, ki omogoča enostavno in hitro izdajo računov, oddajo vlog, pregledovanje podatkov o proizvodnji, spremembo kontaktnih podatkov ter dostop do novic, vezanih na podpore. V spletni portal je registriranih že več kot 1.550 uporabnikov.
Pozornost in prijaznost do deležnikov	Izvedba analize zadovoljstva deležnikov in različnih aktivnosti, predvsem na področju komuniciranja z deležniki; z večjim vključevanjem deležnikov kot tudi z bolj usmerjeno komunikacijo in novimi vsebinami.
Trajnostni razvoj	Kakovostno in zanesljivo izvajanje osnovnih dejavnosti operaterja trga z elektriko in centra za podpore, izvajanje dejavnosti informiranja in ozaveščanja o trajnostni energiji, ohranjanje Certifikata družbeno odgovorno podjetje in Družini prijazno podjetje, priprava Trajnostnega poročila skladno z GRI standardi.

NAČRTOVANI CILJI ZA 2020	IZPOLNJEVANJE CILJEV V 2020
Optimizacija poslovnih procesov in kakovosti poslovanja	Stalna optimizacija določenih poslovnih procesov ter informacijska podpora poslovnim procesom.
Prehod na 15-minutni obračunski interval	Slovenski trg električne energije je z datumom dobave 1. januar 2021 prešel iz urnega na 15-minutni obračunski interval. Prehod je celotno leto 2020 terjalo precej priprav tako pri Borzenu kot pri drugih akterjih, saj je bilo med drugim potrebno prilagoditi aplikacije, zaledne podatkovne sisteme in napovedne modele. Največji izziv je predstavljala uvedba nove aplikacije za pripravo bilančnega obračuna ter prilagoditev aplikacije za evidentiranje zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi kot tudi zagotovitev potrebnih podatkov članom bilančne sheme za pripravo na prehod.
Zagotavljanje skladnosti s standardi informacijske varnosti in digitalnega poslovanja	Upravljanje z informacijsko varnostjo razumemo kot stalen proces, ki zajema načrtovanje, izvajanje, nadzor in ukrepanje, s katerim nenehno dvigujemo raven varovanja informacij. V letu 2020 je Borzen uspešno izvedel zunanjo kontrolno presojo po standardu ISO/IEC 27001:2013. Za zagotavljanje zanesljivosti delovanja visoke razpoložljivosti je bila v letu 2020 izvedena investicija v nakup zmogljivejših optičnih modulov. Posebna pozornost pa je bila tako z investicijami kot z mehkiimi pristopi usmerjena na področje informacijske in kibernetske varnosti.
Zniževanje ogljičnega odtisa družbe	Z različnimi ukrepi v družbi poskušamo iz leta v leto zmanjševati ogljični odtis, ki ga puščamo na okolje, pri čemer se glede na dejavnost družbe orientiramo zlasti na službene poti. V letu 2020 se je ogljični odtis v primerjavi s preteklimi leti izredno zmanjšal, kar pa je v največji meri posledica situacije povezane s COVID-19.
Spodbujanje zavzetosti zaposlenih	V letu 2020 se je zmanjšala fluktuacija zaposlenih glede na leto poprej. Na področju zavzetosti in motiviranja pa smo se v največji meri posvečali izzivom, ki jih je prinašal izredno povečan obseg dela od doma ter na splošno situacije povezane z epidemiološko sliko v državi. Uspešno smo prestali presojo polnega certifikata Družini prijazno podjetje.

KLJUČNI STRATEŠKI KAZALNIKI

	LETO 2018	LETO 2019	POSLOVNI NAČRT 2020	LETO 2020
Prihodki (v EUR)	4.494.848	4.526.725	4.385.000	4.439.727
EBIT - dobiček iz poslovanja (v EUR)	1.533.897	1.328.714	969.000	993.207
EBIT marža	35,3 %	31,5 %	31,9 %	32,6 %
EBITDA marža	42,3 %	38,3 %	31,9 %	32,5 %
Dobičkonosnost sredstev (ROA)	0,9 %	0,7 %	0,4 %	0,5 %
Dobičkonosnost kapitala (ROE)	25,7 %	23,6 %	17,6 %	19,2 %
Gospodarnost poslovanja	154,6 %	146,1 %	131,1 %	132,7 %
Prihodki na zaposlenega (v EUR)	144.814	138.148	127.656	136.527
Dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	114.447	113.669	94.956	103.929
Čas, potreben za izdelavo mesečnega bilančnega obračuna (v delovnih dneh)	13,8	3,4	3	3
Čas, potreben za pripravo in pošiljanje pogodbe o zagotavljanju podpore in Eko pogodb (v delovnih dneh)	88,8	7,8	8	7
Zadovoljstvo strank	87 %	95 %	nad 80 %	94 %

VPLIV GOSPODARSKIH, ZAKONODAJNIH IN DRUGIH RAZMER NA POSLOVANJE IN URESNIČEVANJE RAZVOJNE STRATEGIJE V LETU 2020

Leto 2020 je najbolj zaznamovala globalna pandemija bolezni COVID-19 (v nadaljevanju: pandemija). Borzen se je ves čas prilagajal ukrepom in omejitvam ter je glede tega sprejel številne lastne ukrepe, med drugim je tekom prvega vala ustanovil krizno skupino, ki je sprejemala različna priporočila in sklepe, katerih cilj je bil nemoteno izvajanje ključnih nalog in poslovnih procesov v družbi. Sprejeta so bila Priporočila ravnanja in ključnih informacij glede pandemije. Večinoma se je delo opravljalo od doma.

Za zagotovitev neprekinjenega poslovanja informacijskih sistemov družbe je bil pripravljen načrt, s katerim se zagotavlja stabilnost poslovanja v različnih okoliščinah. Slednji deluje po načelih in v skladu s standardom ISO 27001. Izvedene dejavnosti za neprekinjeno poslovanje med drugimi zajemajo dodatna testiranja izvajanja poslovnih procesov iz oddaljene lokacije, po potrebi nakup dodatne računalniške opreme, varnostna opozorila zaposlenim za delo od doma ter prilagoditve izdajanja certifikatov za določen čas.

Borzen je izvedel določene poenostavitve postopkov za člane bilančnih skupin, stranke RRM – REMIT ter udeležence centra za podpore. S pomočjo teh ukrepov smo uporabnikom olajšali izvajanje in hkrati ohranili varno izvedbo poslovnih procesov.

Ažurno smo spremljali tudi interventne zakone in ukrepe, ki se nanašajo na delovno pravno področje ter energetske področje. Slednji je končnim odjemalcem omogočal podaljšanje uvrstitve na seznam znižanih prispevkov po 31. marcu 2020.

Pregled ključnih ukrepov, ki smo jih sprejeli v povezavi s pandemijo:

- Vzpostavitev krizne skupine.
- Zagotavljanje prisotnosti in delo od doma.
- Zagotavljanje neprekinjenega poslovanja.
- Zagotavljanje aktivne in transparentne komunikacije.
- Poenostavitve postopkov za člane bilančne sheme, stranke RRM – REMIT in udeležence centra za podpore.
- Preusmeritve fizično prejetih računov na elektronsko prejemanje.
- Znižanje stroškov storitev.
- Priporočila za delo v kriznih razmerah.

Zaradi omejitvenih ukrepov so tako slovensko kot EU in tuja gospodarstva tekom leta 2020 močno zmanjšala stopnje rasti oziroma prešla celo v recesijo. Vpliv na sektor energetike je bil bistveno manjši kot pri drugih segmentih gospodarstva in podobno velja tudi za Borzen. Kot že omenjeno, so se vse naloge Borzena izvajale normalno, čeravno v prilagojenih okoliščinah. Opazen je bil upad porabe električne energije v segmentih industrije, vendar hkrati tudi delno povečanje na segmentu gospodinjskih odjemalcev. Bistvenih vplivov to na poslovanje Borzena ni imelo. Na splošno pa se na trgu nadaljuje koncentracija.

Trend povečanih investicij v obnovljive vire energije s ciljem doseganja minimalnih deležev, določenih z Direktivo 2009/28/ES, se je v Sloveniji docela umiril že leta 2015. Kljub izvedenim razpisom, je realizacija projektov (in njihov dejanski vstop v podporno shemo) trenutno še vedno zelo slaba. Ključni problem predstavlja umeščanje elektrarn v prostor, kar se ureja izven podporne sheme. Predvidevamo, da veliko projektov, ki so bili potrjeni na razpisih Agencije za energijo ne bo realiziranih, saj je pogoj, da mora biti elektrarna priključena na omrežje v treh oziroma največ petih letih, če

gre za zahteven objekt oziroma je potrebno gradbeno dovoljenje. Sodeč po trenutnih podatkih, Slovenija končnega cilja 25 odstotkov OVE v bruto končni rabi do leta 2020 ne bo dosegla.

Tekom 2020 se je začel postopek prenosa zakonodajnega EU paketa »Čista energija za vse Evropejce« v slovenski pravni red, pri čemer smo aktivno sodelovali tudi na Borzenu. Najprej je bil pripravljen Zakon o učinkoviti rabi energije (ZURE), ki je bil tudi že sprejet in je stopil v veljavo novembra 2020. V zadnjem kvartalu leta 2020 pa so potekale javne obravnave še dveh bistvenih zakonov: Zakon o oskrbi z električno energijo (ZOEE) in Zakon o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (ZOVE). Pri obeh smo podali več predlogov in pripomb. Pričakujemo, da bosta oba zakona sprejeta tekom leta 2021, pri čemer vsaj javno objavljeni osnutki podeljujejo Borzenu nove zadolžitve oziroma širijo obstoječe.

Tendenčno se okolje tako v Sloveniji kot tudi v Evropi giblje v smeri večje integracije in »poglabljanja« trgov. Borzen tej tendenci sledi s sodelovanjem v evropskih projektih in združenjih (predvsem v evropskem združenju borz in operaterjev energetskega trga Europex) ter v smeri večje izrabe in poudarka na obnovljivih virih in učinkoviti rabi energije.

Naš trud je še naprej usmerjen v izvajanje aktivnosti, ki zagotavljajo transparentnost trga z elektriko, med drugim s pripravo pravil za posamezne segmente energetskega trga, izvajanjem storitve poročanja skladno z Uredbo o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga, spodbujanjem pretoka izmenjave podatkov na trgu ter ne nazadnje s sprotnim in popolnim objavljanjem podatkov, poročil in drugih informacij.

PROIZVODNI KAPITAL

Proizvodni kapital so predvsem objekti, naprave, orodja in tehnologije, ki jih imamo na voljo za opravljanje naših dejavnosti. Družba Borzen ima v lasti pisarniške poslovne prostore na Dunajski cesti v Ljubljani, kjer imamo vzpostavljeno tudi celotno IT infrastrukturo z vso potrebno programsko opremo in informacijsko-komunikacijske tehnologije. Ker je celotni obseg dejavnosti družbe Borzen storitvene narave, se navedeni proizvodni kapital uporablja za izvajanje vseh naših dejavnosti:

- evidentiranje zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi ter pripravo okvirnega obratovalnega voznega reda prenosnega in distribucijskega omrežja,
- izvajanje bilančnega obračuna vključno s finančno poravnavo,
- izvajanje platforme izravnalnega trga,
- vodenje bilančne sheme,
- izvajanje podporne sheme za okolju prijazne načine proizvodnje električne energije,
- vodenje registra potrdil o izvoru,
- izvajanje tržnih dejavnosti – REMIT poročanje ter kliring borznih poslov in IT podpora za hčerinsko družbo BSP, d.o.o.,
- izvajanje programov informiranja in ozaveščanja.

KAKOVOST ZAGOTAVLJANJA IT STORITEV IN PODPORA PRI IZVAJANJU NALOG NA ENERGETSKEM PODROČJU

Cilj našega delovanja je, da naloge, ki nam jih je s koncesijo zaupala Republika Slovenija, izpolnjujemo optimalno. Cilj dosegamo preko sledenja tehnološkemu razvoju in z vzdrževanjem visokega tehnološkega nivoja izvajanja procesov, zagotavljanja neprekinjenega delovanja ključnih informacijskih sistemov in s skrbjo za informacijsko in kibernetsko varnost.

Za zagotavljanje večje zanesljivosti delovanja visoke razpoložljivosti je bila v letu 2020 izvedena investicija v višini slabih 50.000 EUR v nakup zmogljivejših optičnih modulov (WDM), ki nam zagotavljajo nekaj desetkrat hitrejši prenos med podatkovnima centroma, kar občutno vpliva na hitrost izvajanja informacijskih procesov na enoto časa.

Zaradi prehoda na 15 minutni interval zajema in poročanja podatkov smo izvedli investicije v namensko programsko opremo ter tudi investicijo v višini 15.000 EUR v razširitev diskovnih kapacitet obstoječega sistema

diskovnih polj. S tem smo zagotovili zadostne vire za hranjenje podatkov v okviru ključnih poslovnih procesov podjetja.

Na področju informacijske in kibernetske varnosti smo izvedli investicije v višini 27.000 EUR. V okviru varovanja končnih odjemalcev smo sredstva namenili za opremo varovanja pred zlonamerno kodo in poskusi vdora za obdobje štirih let. Prav tako smo posodobili rešitev dvofaktorske avtentikacije, ki jo zaposleni uporabljajo za delo na daljavo, ki je v zadnjem času zaradi splošnih razmer po obsegu prevladujoča oblika dela. Izvedli smo tudi implementacijo strojnega varnostnega modula v informacijski sistem podjetja, ki nam je zagotovil ustrezen način varovanja PKI ključev, ki so pomembni za izvajanje varnostnih protokolov in avtentikacije na ključnih poslovnih rešitvah podjetja.

Borzen je stičišče trga z električno energijo, naši deležniki pa so vsi, na katere s svojim poslovanjem vplivamo, ter tisti, ki s svojim

poslovanjem vplivajo na nas. Ključni deležniki so tako tesno povezani z osnovno dejavnostjo družbe.

Deležniška mapa

DRUŽBENI KAPITAL⁹

ODNOS S TRGOM¹⁰

Borzen v sklopu dejavnosti operaterja trga omogoča partnerjem aktivno poslovanje na trgu z elektriko. V sklopu procesa upravljanja bilančne sheme omogoča partnerjem vstop na trg ali prehod med različnimi bilančnimi skupinami. Za vse člane dnevno izvajamo dejavnost evidentiranja zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi ter bilančni obračun, ki se izvaja na mesečni ravni. Poleg omenjenih nalog pa Borzen tudi aktivno sodeluje z vsemi akterji pri razvoju slovenskega trga z elektriko preko različnih delavnic in s pripombami na različna pravila in zakone.

Center za podpore kot operativni izvajalec enega najpomembnejših okoljskih instrumentov – podporne sheme OVE/SPT, omogoča izplačevanje subvencij za tiste subjekte, katerih izhodiščna cena tehnologije proizvodne

naprave presega tržne cene, ter hkrati upravlja s sredstvi prispevkov, ki so vir izplačevanja podpor. Kot upravljalec t.i. EKO bilančne skupine dajemo svoj odtis na celotnem organiziranem trgu z elektriko, kjer se dotaknemo tako prenosa podprte električne energije na trg ter napovedovanja. Z vlogo operativnega izvajalca sheme pa smo pomembno vpeti tudi v konstruktivno sodelovanje ob sprejemanju zakonodaje, implementaciji direktiv OVE ter sodelovanju z drugimi pomembnimi akterji na področju OVE.

Borzen s svojo dejavnostjo RRM – REMIT, kot edini na področju Slovenije in Hrvaške, svojo storitev ponuja vsem tržnim udeležencem, ki to storitev potrebujejo za izpolnjevanje zakonskih obvez za poročanje. Storitve RRM – REMIT ponudimo tako članom bilančne sheme kot

članom BSP. Na ta način storitev RRM – REMIT dopolnjuje in nadgrajuje dejavnost operaterja trga. Sinergijska pa je tudi povezava z družbo BSP, katere člani so tudi zavezani za poročanje. Sama RRM – REMIT dejavnost pa presega zgolj okvire trga z elektriko in smo jo uspešno prenesli na področje trga s plinom, kjer tudi beležimo večje število strank. Pri RRM – REMIT strankah pa tudi sicer prevladujejo tuji subjekti.

Z družbo BSP nas poleg kapitalske udeležbe povezuje tudi medsebojno poslovno sodelovanje, ki prinaša koristi za obe strani. Borzen v okviru vzpostavljenih lastnih IT infrastrukture nudi IT podporo ter izvajanje kliringa borznih poslov za BSP, na drugi strani pa z BSP sodelujemo pri dejavnosti izvajanja izravnalnega trga, saj ponujamo trgovno platformo z vsemi potrebnimi funkcionalnostmi.

DEJAVNOST OPERATERJA TRGA

EVIDENTIRANJE ZAPRTIH POGODB IN OBRATOVALNIH NAPOVEDI TER PRIPRAVA OKVIRNEGA OBRATOVALNEGA VOZNEGA REDA PRENOSNEGA IN DISTRIBUCIJSKEGA OMREŽJA

Energetski zakon operaterju trga nalaga evidentiranje pogodb o članstvu v bilančni shemi, obratovalnih napovedi in zaprtih pogodb. Evidentirajo se vse pogodbeno dogovorjene obveznosti, v katerih se elektrika kupi ali proda v Sloveniji oziroma s katerimi se energija prenese preko meja regulacijskega območja. Zaprte pogodbe in obratovalne napovedi se evidentirajo na dnevni ravni vseh sedem dni

v tednu. Vsakodnevno operater trga izdela okvirni obratovalni vozni red prenosnega in distribucijskega omrežja, ki ga posreduje sistemskemu operaterju ELES. V primeru sprememb prijavljenih količin zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi, ki se lahko prijavijo zaradi trgovanja med dnevom (trgovanje »intra-day«), se pripravi tudi popravek voznega reda.

Evidentiranje zaprte pogodbe in obratovalne napovedi

V letu 2020 je bilo skupaj evidentiranih 100.761 zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi v

skupni količini 82.221 GWh. V primerjavi s predhodnim letom je bilo število evidentiranih zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi v enakem obdobju nižje za 6,7 odstotka, skupna količina energije pa je bila nižja za 2,5 odstotka.

Mesečne količine prodane oziroma kupljene elektrike preko zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi ter število evidentiranih zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi na trgu z elektriko v Sloveniji v letu 2020

MESEC	ZAPRTE POGODBE (v MWh)	OBRATOVALNE NAPOVEDI (v MWh)	ŠTEVILO ZAPRTIH POGODB IN OBRATOVALNIH NAPOVEDI
Januar	5.319.796,636	2.451.171,552	8.325
Februar	4.660.478,930	2.190.009,310	8.086
Marec	4.514.494,858	2.285.575,434	8.716
April	4.097.769,019	2.009.867,258	8.232
Maj	4.365.604,149	2.170.576,201	8.511
Junij	4.200.225,128	2.295.848,931	8.030
Julij	4.478.285,007	2.398.203,250	8.386
Avgust	4.317.422,330	2.313.452,753	8.381
September	4.168.491,820	2.402.087,401	8.254
Oktober	4.543.992,464	2.792.915,638	8.804
November	4.323.235,870	2.487.423,125	8.300
December	4.850.080,490	2.583.887,457	8.736
SKUPAJ	53.839.876,701	28.381.018,310	100.761

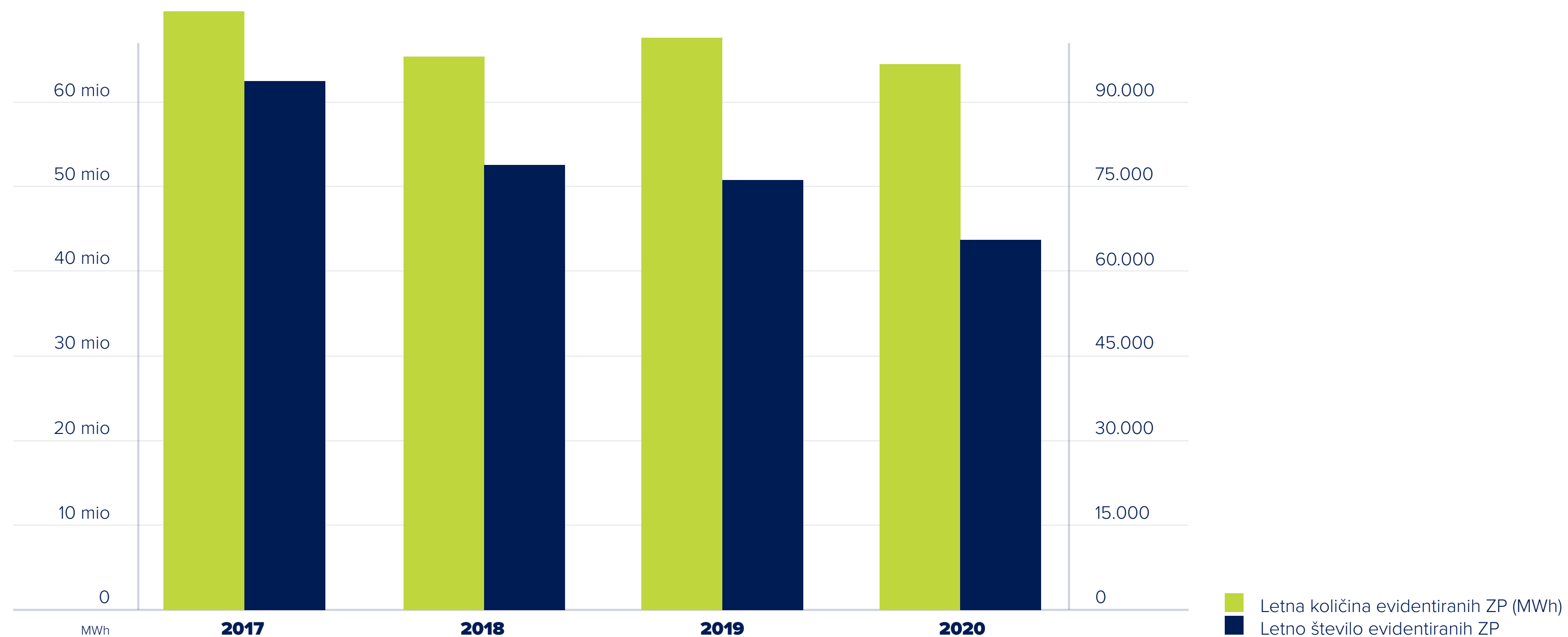
V letu 2020 beležimo padec vrednosti evidentiranih količin zaprtih pogodb, ki je za 4,3 odstotka nižja v primerjavi s predhodnim letom in znaša 53.840 GWh. Enako velja za število evidentiranih zaprtih pogodb, kjer beležimo še večji padec, in sicer se je število znižalo za 12,7 odstotka in je znašalo 54.790 pogodb. Količine evidentiranih zaprtih pogodb so se znižale tako na račun trgovanja znotraj

Slovenije oziroma sklenjenih zaprtih pogodb med člani bilančne sheme, kot tudi na račun trgovanja na mejah regulacijskega območja, kjer beležimo 4,5 odstotni padec. Nižja količina in število evidentiranih zaprtih pogodb na mejah regulacijskega območja je predvsem posledica uvedbe enotnega spajanja trgov znotraj dneva (SIDC), ki se je novembra 2019 uspešno razširil na Slovenijo in še 6 drugih držav. Spremenjen

način dodeljevanja čezmejnih prenosnih zmogljivosti (ČPZ) znotraj dneva na avstrijski in hrvaški meji je znižal število evidentiranih zaprtih pogodb za skoraj 60 odstotkov na avstrijski meji in za 48 odstotkov na hrvaški meji.

Količina evidentiranih obratovalnih napovedi se je v primerjavi z letom 2019 zvišala za 1 odstotek in je znašala 28.381 GWh.

Mesečne količine prodane oziroma kupljene elektrike preko zaprtih pogodb (ZP) ter število ter število evidentiranih ZP na trgu z elektriko v Sloveniji v obdobju 2017 do 2020

Kot je razvidno iz zgornje slike količine evidentiranih zaprtih pogodb variirajo iz leta v leto, pri številu evidentiranih zaprtih pogodb pa že tretje leto zapored beležimo padec. V obdobju med leti 2017 in 2020 je tako prišlo do skupno 9-odstotnega zmanjšanja količin prijavljene elektrike v zaprtih pogodbah, število evidentiranih zaprtih pogodb na trgu v Sloveniji pa se je znižalo za skoraj 30 odstotkov. Razlogov za padec količin in števila evidentiranih zaprtih pogodb je več in so povezani predvsem z razvojem trga z elektriko. Eden od razlogov je povezan z zmanjševanjem članstva v bilančni shem, saj se je članstvo v

bilančni shemi od leta 2017 do 2020 zmanjšalo iz 76 na 62 članov. Drugi razlog je predvsem povezan s projektom spajanja na znotraj dnevne trgu (SIDC), ki je omogočil implicitno dodeljevanje fizičnih znotraj dnevni čezmejnih prenosnih zmogljivosti na slovensko-avstrijski in slovensko-hrvaški meji. Posledično je vloga tržnega zastopnika (t.i. »shipping agent«) na trgovalnem območju Republike Slovenije za znotraj dnevne trgovanje prešla na energetske borze BSP, d.o.o. To pomeni, da se vsi sklenjeni posli na platformi za trgovanje znotraj dneva evidentirajo najprej v obliki zaprte pogodbe med energetsko borzo in partnerjem,

nato pa se celotna količina, ki je bila sklenjena s partnerji izven Slovenije, evidentira še v obliki zaprte pogodbe med energetsko borzo in zunanjim partnerjem na meji regulacijskega območja. Slednje se evidentira v obliki dveh pogodb na vsaki meji in sicer kot neto uvoz ali izvoz po posameznem intervalu, kar se odraža v nižjih količinah in številu evidentiranih zaprtih pogodb na mejah regulacijskega območja z Avstrijo in Hrvaško.

Podatki zadnjih štirih let so prikazani tudi v spodnji tabeli.

Letne količine prodane oziroma kupljene elektrike preko zaprtih pogodb ter število evidentiranih zaprtih pogodb na trgu z elektriko v Sloveniji v obdobju 2017 do 2020

LETO	LETNA KOLIČINA EVIDENTIRANIH ZAPRTIH POGODB [MWH]	SPREMEMBA KOLIČIN ZAPRTIH POGODB V ODSOTKIH GLEDE NA PRETEKLO LETO	LETNO ŠTEVILO EVIDENTIRANIH ZAPRTIH POGODB	SPREMEMBA ŠTEVILA ZAPRTIH POGODB V ODSOTKIH GLEDE NA PRETEKLO LETO
2017	59.144.645	7,9 %	77.763	5,2 %
2018	54.488.921	-7,9 %	65.577	-15,7 %
2019	56.239.158	3,2 %	62.781	-4,3 %
2020	53.839.877	-4,3 %	54.790	-12,7 %

Člani bilančne sheme (brez izvajalcev gospodarske javne službe in borze BSP) so skladno z Energetskim zakonom zavezani k plačilu za evidentiranje zaprtih pogodb, kjer nastopajo na strani dobave (prodajalec v zaprti pogodbi). Plačila članov bilančne sheme so odvisna od obsega evidentiranih zaprtih

pogodb, brez upoštevanja zaprtih pogodb za uvoz elektrike, ki so izračunana na podlagi prijavljenih količin v MWh. V letu 2020 je ta količina znašala 22.285 GWh in je bila za 2,3 odstotka nižja kot v letu 2019, ko je znašala 22.820 GWh.

Gibanje koncentracije na veleprodajnem trgu

V predhodnem poglavju smo analizirali celotno količino in število evidentiranih zaprtih pogodb v letu 2020. Z vidika delovanja trga pa niso pomembne le celotne količine, temveč tudi njihova razporeditev. V nadaljevanju predstavljamo Herfindahl–Hirschman indeks (HHI) koncentracije ter vsote deleža petih oziroma desetih največjih bilančnih skupin. HHI je izračunan kot seštevek kvadratov deležev bilančnih skupin na trgu (izvzeta je energetska borza ter samostojne sistemske bilančne skupine - sistemski operater), CR5 in CR10 pa kot seštevek deležev petih oziroma desetih največjih bilančnih skupin. Vrednost indeksa variira na skali od 0 (teoretična popolna konkurenca) do 10.000 (monopol). Tudi v CR5 in CR10 smo izvzeli energetske borzo in sistemskega operaterja prenosnega omrežja.

Iz spodnje tabele lahko opazimo, da se je HHI v letih od 2017 do 2019 vsako leto bistveno povečeval, in sicer se je iz 1.813 v letu 2017 povečal na 2.359 v letu 2018, nato pa se je dodatno bistveno povečal leta 2019, ko se je zaustavil na 2.850, kar kaže na povečevanje koncentracije trga. V letu 2020 se je v primerjavi z letom 2019 malenkost znižal vendar še vedno ostal na visoki ravni 2834. Če bi gledali kumulativni delež, ki ga na trgu predstavlja 5 največjih akterjev (CR5), bi ugotovili, da se je delež petih največjih bilančnih skupin povečal iz 75,4 odstotka v letu 2017 na 92,3 odstotka v letu 2020. Največji porast je opazen v letih med 2017 in 2019, ko se je ta odstotek povečal na 82,2 odstotka v letu 2018 in nato na 91,4 v letu 2019. V letu 2020 se je ta delež povečal še za slabo odstotno točko glede na predhodno leto in je znašal 92,3 odstotka. Podobna situacija je v primeru indeksa CR10,

ki predstavlja seštevek deležev desetih največjih bilančnih skupin v evidentiranih zaprtih pogodbah. Ta se je povečal z 91,9 odstotka v letu 2017 do 98 odstotkov v letu 2020, kar pomeni, da je deset največjih bilančnih skupin v letu 2020 evidentiralo kar 98 odstotkov vseh količin zaprtih pogodb. Po drugi strani je potrebno omeniti, da se je v obdobju 2017 do 2020 krepila vloga borze (tako v smislu likvidnosti in trgovanih količin kot tudi spajanja trgov), kar je zelo pomembno z vidika delovanja trga kot celote.

Herfindahl–Hirschman indeks ter delež 5 (CR5) oziroma 10 (CR10) največjih bilančnih skupin v evidentiranih zaprtih pogodbah v letih 2017 do 2020

LETO	2017	2018	2019	2020
HHI	1.813	2.359	2.850	2.834
CR5	75,4 %	82,2 %	91,4 %	92,3 %
CR10	91,9 %	94,1 %	95,9 %	98,0 %

Prenos elektrike na mejah Slovenskega regulacijskega območja

Neto izmenjava elektrike na mejah slovenskega regulacijskega območja je v letu 2020 znašala 1.973 GWh, kar pomeni, da je bilo v Sloveniji 14,2 odstotka presežka elektrike v primerjavi s porabo elektrike. Ker je nekaj manj kot 3.018 GWh elektrike iz hrvaškega deleža Nuklearne elektrarne Krško (NEK) pripadalo hrvaškemu omrežju, je bila Slovenija v letu 2020 neto uvoznik električne energije. Neto uvoz je znašal 1.044,7 GWh, kar predstavlja 7,6 odstotka slovenske porabe elektrike. Neto

uvoz se je sicer v primerjavi z letom 2019, ko je le ta znašal 2.512 GWh, znižal za dobrih 58 odstotkov. Slovenija je imela v mesecih od junija do oktobra 2020 celo presežek elektrike v skupni količini 481 GWh, kar je predvsem posledica nižjega evidentiranega odjema in višje evidentirane proizvodnje v tem obdobju. Izstopa predvsem mesec oktober, ko je bil presežek 265 GWh, kar je posledica rekordne proizvodnje hidroelektrarn.

Izvoz elektrike brez upoštevanja elektrike, pridobljene iz hrvaškega dela NEK, je bil v

primerjavi z letom 2019 višji za 2,2 odstotka in je znašal 7.240 GWh, uvoz brez upoštevanja elektrike, namenjene za potrebe hrvaškega dela NEK, pa je bil v enakem obdobju nižji za 13,7 odstotka in je znašal 8.285 GWh.

Skupni uvoz in izvoz elektrike na mejah slovenskega regulacijskega območja v letu 2020

MESEC	IZVOZ BREZ NEK (v MWh)	IZVOZ (v MWh)	UVOZ BREZ NEK (v MWh)	UVOZ (v MWh)	NETO POZICIJA (v MWh)	NETO POZICIJA BREZ NEK (v MWh)
Januar	589.982,975	848.838,975	993.724,500	993.724,500	-144.885,525	-403.741,525
Februar	512.689,875	754.059,875	907.552,475	907.577,475	-153.517,600	-394.862,600
Marec	468.324,850	726.890,850	807.794,400	807.794,400	-80.903,550	-339.469,550
April	483.819,000	732.187,000	665.876,450	665.989,450	66.197,550	-182.057,450
Maj	623.761,100	880.456,100	701.562,400	701.562,400	178.893,700	-77.801,300
Junij	635.124,750	883.132,750	555.693,975	555.693,975	327.438,775	79.430,775
Julij	727.013,375	981.079,375	631.767,800	631.767,800	349.311,575	95.245,575
Avgust	618.140,450	871.055,450	593.031,775	593.114,775	277.940,675	25.108,675
September	552.859,100	799.491,100	536.418,325	536.508,325	262.982,775	16.440,775
Oktober	770.920,800	1.029.354,800	505.844,025	505.844,025	523.510,775	265.076,775
November	564.157,475	814.055,475	634.136,950	634.136,950	179.918,525	-69.979,475
December	693.683,400	950.010,400	751.779,325	763.818,325	186.192,075	-58.095,925
SKUPAJ	7.240.477,150	10.270.612,150	8.285.182,400	8.297.532,400	1.973.079,750	-1.044.705,25

Izvoz na avstrijski meji v letu 2020 je bil v primerjavi z letom 2019 višji za dobrih 9 odstotkov in je znašal 626 GWh, uvoz pa je bil nižji, in sicer za 12,5 odstotka, in je znašal 5.231 GWh. Na hrvaški meji beležimo za 20 odstotkov višji izvoz (z upoštevanjem proizvodnje hrvaškega dela NEK) kot v letu 2019, in sicer v količini 7.956 GWh. Uvoz je bil v

enakem obdobju nižji za dobrih 43 odstotkov in je znašal 1.315 GWh. Celotna proizvodnja v NEK je bila za 8,6 odstotka višja kot v letu 2019 in je znašala 6.035 GWh. Višja proizvodnja je posledica remonta, ki se je izvedel v letu 2019. Na italijanski meji je bil izvoz v letu 2020 v primerjavi z letom 2019 nižji za dobrih 36 odstotkov, količina uvožene elektrike pa je v

enakem obdobju znašala 1.752 GWh in se je zvišala za skoraj 34 odstotkov v primerjavi s predhodnim letom.

V nadaljevanju so v spodnji tabeli prikazani podatki o evidentiranih zaprtih pogodbah po posameznih mejah za uvoz in izvoz elektrike v letu 2020.

Evidentirane zaprte pogodbe po mejah za uvoz in izvoz elektrike v letu 2020 v MWh

MEJA	AVSTRIJA		ITALIJA		HRVAŠKA		
	UVOZ	IZVOZ	UVOZ	IZVOZ	UVOZ	IZVOZ	IZVOZ NEK
Januar	603.646,1	10.873,1	331.112,0	42.166,0	58.966,4	795.799,9	258.856,0
Februar	639.952,1	8.887,2	197.524,0	77.976,0	70.101,4	667.196,7	241.370,0
Marec	540.893,8	27.588,0	59.681,0	246.164,0	207.219,6	453.138,9	258.566,0
April	400.821,6	42.261,3	226.849,0	39.930,0	38.318,9	649.995,7	248.368,0
Maj	433.678,1	54.851,3	222.073,0	37.238,0	45.811,3	788.366,8	256.695,0
Junij	288.436,2	93.689,7	210.546,0	48.857,0	56.711,8	740.586,1	248.008,0
Julij	477.646,4	42.880,7	85.708,0	151.453,0	68.413,4	786.745,7	254.066,0
Avgust	410.722,1	49.099,2	90.226,0	134.037,0	92.166,7	687.919,3	252.915,0
September	269.180,0	132.966,6	52.770,1	218.125,8	214.558,2	448.398,7	246.632,0
Oktober	334.621,6	45.817,3	22.884,8	346.891,3	148.337,6	636.646,2	258.434,0
November	394.805,3	29.708,9	127.174,0	159.675,9	112.157,7	624.670,7	249.898,0
December	436.339,4	87.274,2	124.964,0	186.023,8	202.514,9	676.712,4	256.327,0
SKUPAJ*	5.230.742,6	625.897,3	1.751.511,9	1.688.537,8	1.315.277,9	7.956.177,1	3.030.135,0

* Zaradi zaokroževanj lahko pride do odstopanj pri seštevkih.

BILANČNI OBRAČUN

V poročilu je zajeto obračunsko obdobje za leto 2020, ki vsebuje zaključene bilančne obračune

od meseca januarja do decembra. V vseh mesecih sta bila izvedena tako prvi kot drugi bilančni obračun.

Povprečne dnevne vrednosti izpeljanih cen odstopanj C'neg in C'poz ter indeksa SIPX v letu 2020

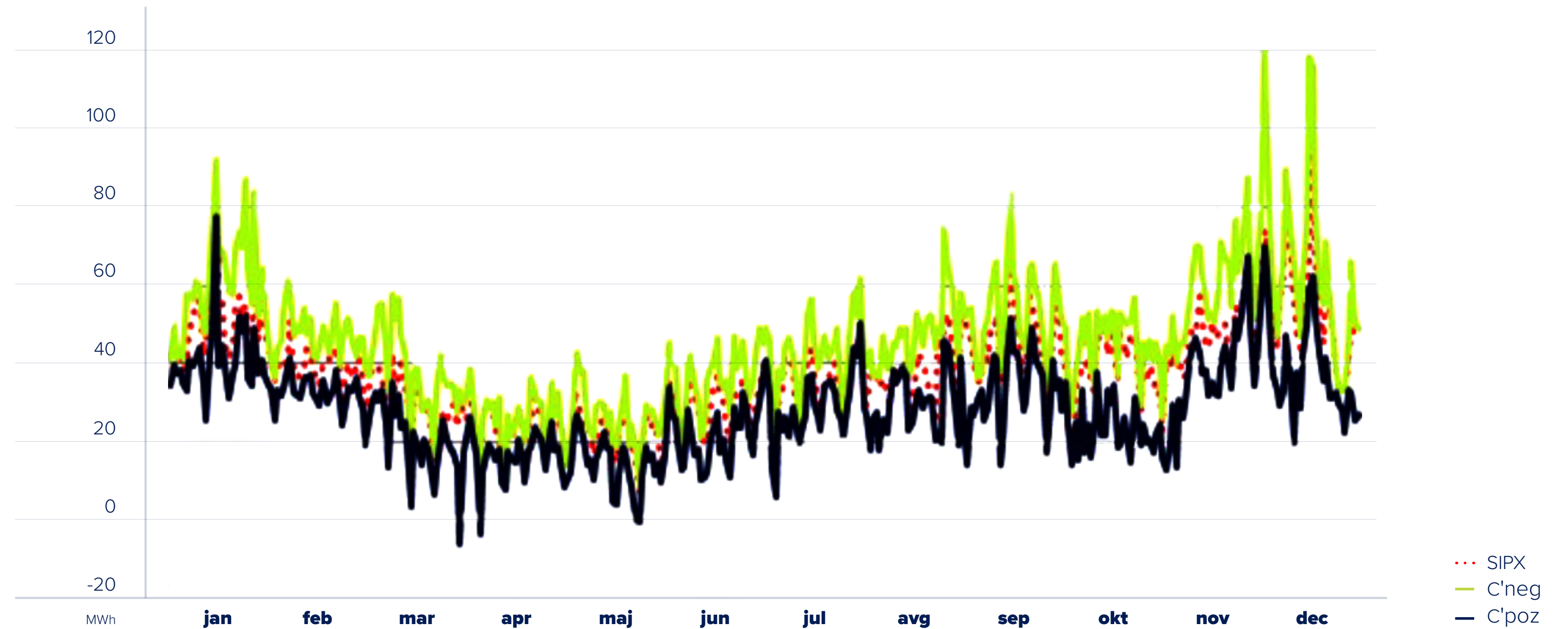

Diagram prikazuje gibanje cen v letu 2020 za pozitivna in negativna odstopanja C'_{neg} in C'_{poz} ter indeks SIPX, je razviden vpliv, ki ga je epidemija imela na razmere na trgu ter gibanje cen električne energije. Posebej izrazit je bil v pomladnih mesecih. Hkrati cene za odstopanja odražajo tudi stroškovne špice v izravnavi elektroenergetskega sistema, saj je osnovna cena za odstopanja izračunana kot tehtano povprečje treh elementov izravnave. Precejšnje skoke cen ter višji razkorak med cenami za

pozitivna in negativna odstopanja, ki so bili posledica visokih stroškov izravnave, je bilo zaznati predvsem v januarju ter zadnjih dveh mesecih leta.

Povprečna vrednost izpeljane (korigirane) cene za negativna odstopanja C'_{neg} je v letu 2020 znašala 45,38 EUR/MWh, za pozitivna odstopanja C'_{poz} pa 28,15 EUR/MWh. Najvišja vrednost cene C'_{neg} je v tem obdobju znašala 271,04 EUR/MWh, C'_{poz} pa 170,53 EUR/MWh.

Najnižja cena C'_{neg} je v omenjenem obdobju znašala -23,48 EUR/MWh, najnižja cena C'_{poz} pa je znašala -122,17 EUR/MWh. Najvišja cena C'_{neg} se je pojavila 2. decembra v 19. urnem bloku, C'_{poz} pa 17. decembra v 12. urnem bloku. Najnižjo ceno C'_{neg} smo zabeležili 24. marca v 6. urnem bloku, ceno C'_{poz} pa 5. aprila v 17. urnem bloku.

Povprečne, najvišje in najnižje vrednosti C'neg, C'poz in SIPX v letih 2019 in 2020

	2019 (EUR / MWh)			2020 (EUR / MWh)		
	C'+	C'-	SIPX	C' _{neg}	C' _{poz}	SIPX
Povprečne vrednosti	63,76	32,51	48,74	45,38	28,15	37,55
Najvišja vrednost	279,61	200,02	200,02	271,04	170,53	172,07
Najnižja vrednost	-10,79	-175,45	-20,23	-23,48	-122,17	-23,48

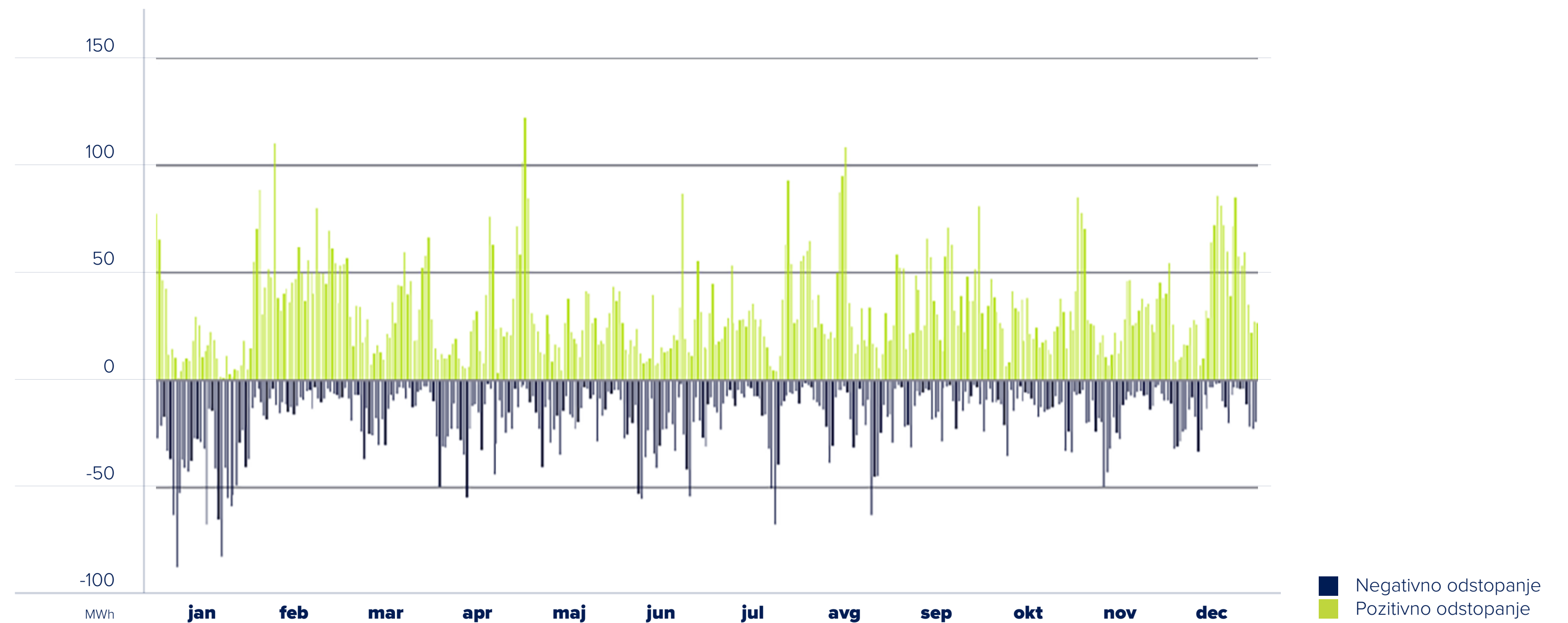
Za izračun cen za pozitivna in negativna odstopanja uporabimo stroške in količine, ki so nastali za izravnavo elektroenergetskega sistema v Sloveniji. Izravnava elektroenergetskega sistema je posledica odstopanj udeležencev trga z elektriko od svojih napovedi. Na spodnji sliki so prikazana

skupna povprečna dnevna pozitivna in negativna odstopanja vseh bilančnih skupin v Sloveniji v letu 2020.

Odstopanja v negativno smer pomenijo primanjkljaj električne energije v elektroenergetskem sistemu, odstopanja v

pozitivno smer pa višek električne energije v elektroenergetskem sistemu Slovenije.

Povprečna dnevna odstopanja slovenskega omrežja v letu 2020

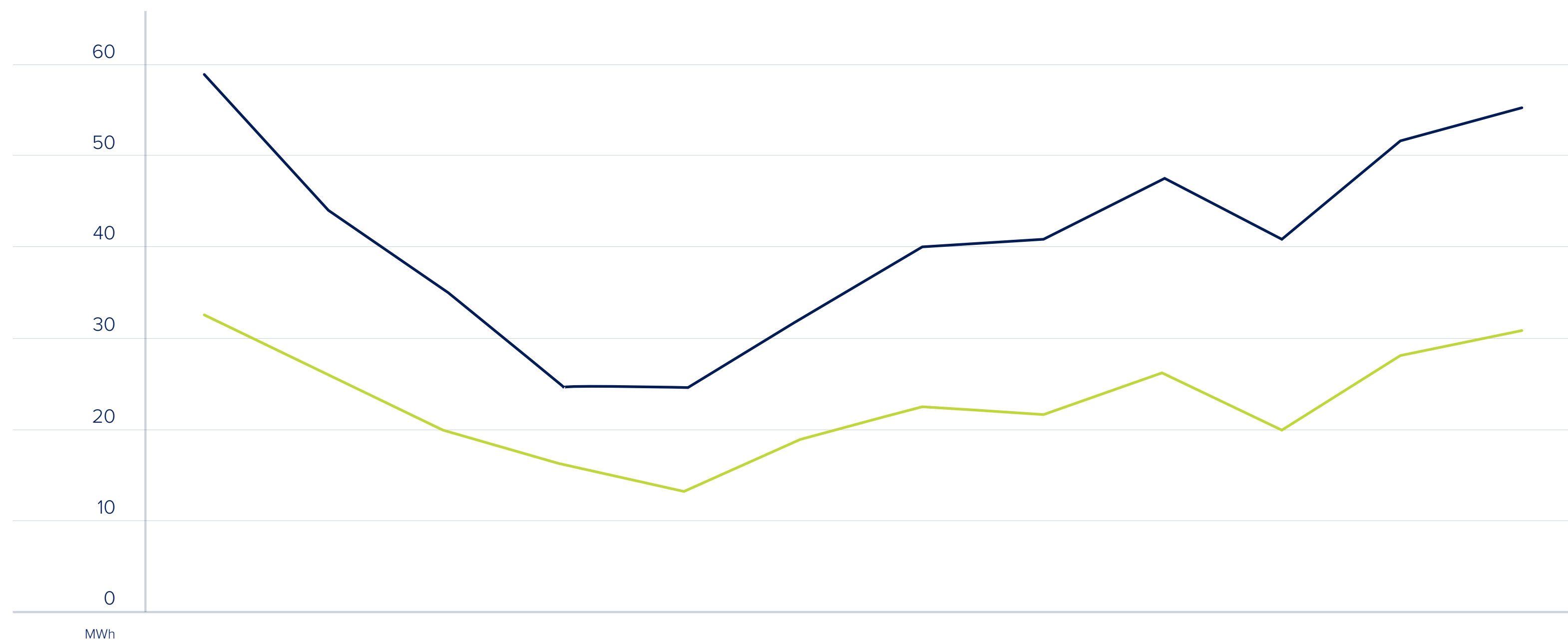

Izravnalno energijo za izravnavo pozitivnih in negativnih odstopanj v elektroenergetskem sistemu Slovenije zagotavlja sistemski operater ELES. V letu 2020 je količina porabljene energije za izravnavo negativnih odstopanj znašala 178 GWh, za izravnavo pozitivnih odstopanj pa 262 GWh. Na spodnji sliki so prikazane povprečne urne cene izravnave elektroenergetskega sistema, izračunane

iz vseh stroškov ter količin izravnave. S+ predstavlja cene urejanja kratke pozicije (nakup energije), S- pa predstavlja cene urejanja dolge pozicije (prodaja energije). V količinah so upoštevane vse vrste regulacije: RVF (rezerva za vzdrževanje frekvence), aRPF (avtomatska rezerva za povrnitev frekvence, pred spremembo terminologije imenovana »sekundarna regulacija«), rRPF (ročna rezerva

za povrnitev frekvence, prej »terciarne regulacije«), RR (rezerve za nadomestitev, ki vključujejo tudi izravnalni trg) ter energije iz IGCC (»International Grid Control Cooperation«) mehanizma oziroma druga izravnavna, skladno s 87. členom Pravil za delovanje trga z elektriko (UL RS, št. 74/18 in 62/19).

Povprečne mesečne vrednosti stroškov regulacije (S+ in S-) v letu 2020

	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	avg	sep	okt	nov	dec
S+ —	59,11	44,36	35,25	24,6	24,67	32,54	39,78	41,22	47,86	41,1	52,14	55,42
S- —	32,33	26,34	19,95	16,02	13,42	18,72	22,14	21,93	26,35	19,97	28,19	31,08

Gibanje povprečnih urnih cen izravnave po mesecih sovpada z gibanjem cen za pozitivna in negativna odstopanja. V spodnji tabeli so prikazane povprečne urne cene izravnave po mesecih v letu 2020 ter primerjava z letom

2019. Jasno je razvidno, da so bile povprečne cene izravnave v letu 2020, z izjemo zadnjih dveh mesecev, občutno nižje kot v letu 2019. V letu 2020 se je relativni razmik med povprečnima urnima cenama za pozitivno

in negativno izravnavo precej zmanjšal v primerjavi z letom 2019.

Povprečne urne cene izravnave (S+ in S-) po mesecih v letih 2019 in 2020

MESEC	2019		2020	
	S+	S-	S+	S-
Januar	108,16	40,56	59,11	32,33
Februar	71,85	11,97	44,36	26,34
Marec	67,42	15,76	35,25	19,95
April	69,82	26,59	24,6	16,02
Maj	53,03	30,28	24,67	13,42
Junij	53,95	30,86	32,54	18,72
Julij	62,56	36,26	39,78	22,14
Avgust	71,53	34,63	41,22	21,93
September	63,11	35,28	47,86	26,35
Oktober	70,39	39,84	41,1	19,97
November	57,02	33,86	52,14	28,19
December	61,92	30,22	55,42	31,08

Februarja 2019 se je ELES priključil k večstranskemu IGCC mehanizmu, ki je nadomestil predhodni INC mehanizem. V tabeli so prikazane vrednosti za celotno obdobje od uvedbe čezmejnega sodelovanja pri netiranju

odstopanj, in sicer od meseca maja leta 2013 dalje. Prvi stolpec predstavlja vrednosti, v katerih je bil v slovenskem elektroenergetskem sistemu primanjkljaj energije in je bila aktivirana funkcija IGCC/INC+, drugi stolpec pa predstavlja

vrednosti v intervalih, v katerih je bil v slovenskem elektroenergetskem sistemu višek energije in je bila aktivirana funkcija IGCC/INC-.

Količine IGCC/INC v MWh od leta 2013 do 2020

LETO	IGCC/INC+ (MWh)	IGCC/INC- (MWh)
2013 (maj-december)	25.491	47.458
2014	41.457	69.909
2015	28.091	71.007
2016	33.997	114.247
2017	37.247	98.399
2018	51.289	98.104
2019	40.616	98.426
2020	70.760	101.918

Pozitivna in negativna odstopanja slovenskih bilančnih skupin v letih 2019 in 2020

MESEC	2019		2020	
	SKUPNA NEGATIVNA ODSTOPANJA BS (MWh)	SKUPNA POZITIVNA ODSTOPANJA BS (MWh)	SKUPNA NEGATIVNA ODSTOPANJA BS (MWh)	SKUPNA POZITIVNA ODSTOPANJA BS (MWh)
Januar	30.235	12.590	14.079	20.046
Februar	7.319	34.816	10.703	21.858
Marec	9.352	24.305	13.224	25.029
April	15.238	17.731	7.446	31.757
Maj	10.795	23.293	8.732	28.417
Junij	16.837	16.842	12.407	18.786
Julij	11.619	21.299	18.260	14.718
Avgust	12.425	26.666	22.216	12.539
September	8.227	28.705	13.371	13.973
Oktober	10.136	19.058	19.994	13.761
November	10.375	23.293	20.953	16.063
December	10.424	30.115	16.029	28.474
SKUPAJ	152.983	278.711	177.416	245.421

Skupna pozitivna in negativna odstopanja v letih od 2013 do 2020

LETO	SKUPNA NEGATIVNA ODSTOPANJA (MWh)	SKUPNA POZITIVNA ODSTOPANJA (MWh)
2013	301.776	397.808
2014	307.168	367.965
2015	300.051	388.574
2016	239.765	371.020
2017	263.038	326.166
2018	224.905	306.999
2019	225.191	305.042
2020	262.243	300.190

Na podlagi podatkov iz zgornje tabele lahko opazimo, da je vsota pozitivnih odstopanj v letu 2020 ostala na primerljivi ravni glede na predhodni dve leti, medtem ko se je vsota vseh

negativnih odstopanj bilančnih skupin povišala za skoraj 40 GWh. Slednje je zelo verjetno posledica specifičnih razmer, ki jih je, predvsem v segmentu odjema, povzročila epidemija.

LETNI PORAČUN

V bilančnem obračunu se za določitev realizacije odjemnih mest brez četrtturnih meritev uporablja analitični postopek, je njihov odjem med letom v bilančnem obračunu pripisan na podlagi preostalega odjema distribucijskega območja. Razlike, ki nastanejo med količinami, pridobljenimi na podlagi analitičnega postopka in dejansko realiziranimi količinami, se poračunajo v okviru letnega poračuna, ki se opravi po zaključku vseh bilančnih obračunov.

V letu 2020 je bil tako opravljen letni poračun za leto 2019. Prerazporeditev razlik med bilančnimi skupinami je bila opravljena na podlagi izračunanih razlik in povprečne letne cene, ki je enaka letnemu povprečju srednje vrednosti osnovnih cen odstopanj Cneg in Cpoz ter je za leto 2019 znašala 48,13 EUR/MWh. V letnem poračunu za leto 2019 je bilo

prerazporejenih nekaj manj kot 134 GWh električne energije, kar je skupaj znašalo 6,4 mio EUR (neto).

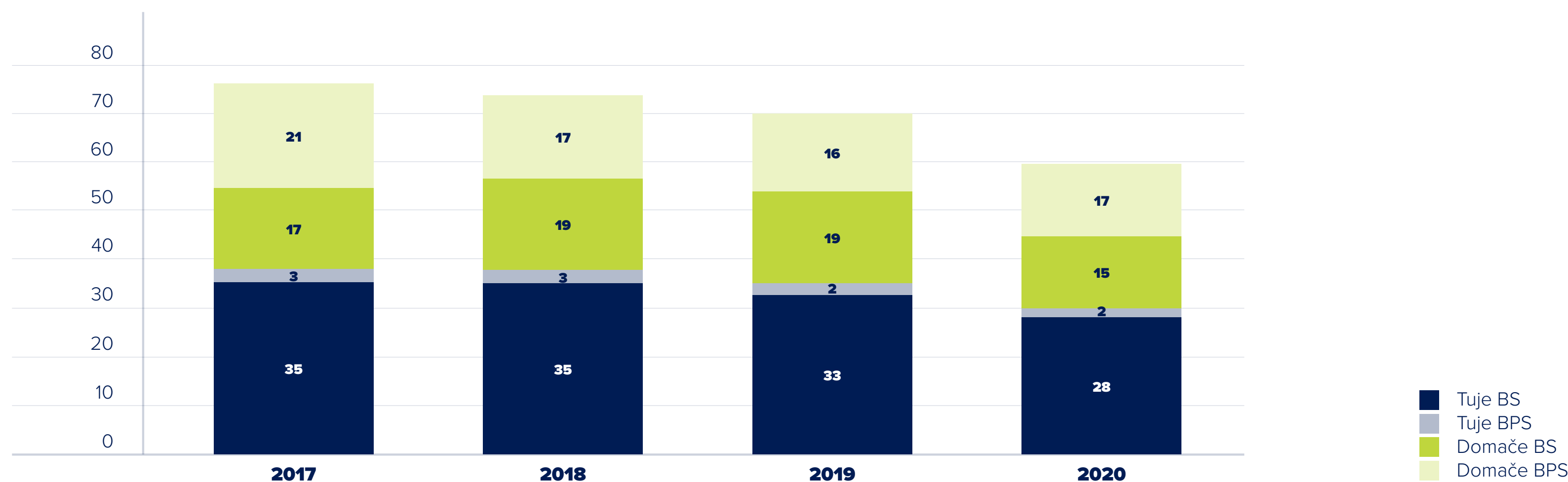
BILANČNA SHEMA

Trg z elektriko je hierarhično urejen v bilančno shemo. Vsaka pravna ali fizična oseba, ki želi aktivno poslovati na trgu z elektriko, mora postati član bilančne sheme. Članstvo in struktura bilančne sheme sta določeni z bilančnimi pogodbami, sklenjenimi z operaterjem trga ter s pogodbami o izravnavi, sklenjenimi s člani bilančne sheme. Operater trga, ki predstavlja vrh bilančne sheme, zagotavlja dobavo izravnalne energije bilančnim skupinam preko bilančnih pogodb. Fizično izravnavo elektroenergetskega sistema pa izvaja sistemski operater. Operater trga vodi evidenco pogodb o članstvu v bilančni shemi, jo sproti posodablja in javno objavlja na svoji spletni strani.

V letu 2020 se je nadaljeval upad članstva v bilančni shemi, in sicer se je v primerjavi z letom 2019 število članov bilančne sheme zmanjšalo za osem. Iz sheme je izstopilo deset družb, tri iz Slovenije in sedem iz tujine, medtem ko sta v enakem obdobju v bilančno shemo vstopili dve družbi, obe iz tujine. V istem obdobju je bil izveden en prehod, kjer je bilančna skupina opravila prehod v drugo bilančno skupino in s tem pridobila status odgovornega bilančne podskupine, štiri družbe pa so podaljšale pogodbo o izravnavi in s tem ohranile članstvo v bilančni shemi kot odgovorni bilančne podskupine.

Skupaj je bilo v Republiki Sloveniji na dan 31. december 2020 registriranih 43 bilančnih skupin (15 slovenskih in 28 tujih podjetij) in 19 bilančnih podskupin (17 slovenskih in 2 tuja podjetja).

Število tujih in domačih bilančnih skupin (BS) in bilančnih podskupin (BPS) v letih 2017 do 2020

Kronološki prikaz gibanja članstva v bilančni shemi v letu 2020

DATUM DOGODKA	NAZIV ČLANA BILANČNE SHEME	STATUS
31. dec.	MCT Slovakia s.r.o.	Izstop
24. dec.	AYEN ENERGIJA d.o.o.	Izstop
19. nov.	Ekologické Zdroje Energie s.r.o.	Izstop
16. okt.	Axpo Bulgaria EAD	Vstop
13. okt.	DXT Commodities SA	Izstop
11. sep.	GEOPLIN d.o.o. Ljubljana	Izstop
15. jul.	RESPECT ENERGY S.A.	Vstop
6. jun.	G O ENERGY GAS & OIL SA	Izstop
14. mar.	Energieallianz Austria GmbH	Izstop
25. feb.	ENGIE ENERGY MANAGEMENT SCRL	Izstop
1. jan.	E.ON Ljubljana d.o.o.	Prehod iz samostojne BS v BS HSE
1. jan.	MERCATOR, d.d.	Podaljšanje pogodbe o izravnavi
1. jan.	ZDS JESENICE, d.o.o.	Podaljšanje pogodbe o izravnavi
1. jan.	SIJ ACRONI d.o.o.	Podaljšanje pogodbe o izravnavi
1. jan.	E.ON Energija d.o.o.	Podaljšanje pogodbe o izravnavi
1. jan.	PPD energija d.o.o.	Izstop
1. jan.	NIS Petrol SRL	Izstop

FINANČNA PORAVNAVA BILANČNEGA OBRAČUNA

Borzen v vlogi klirinškega agenta izvaja obračun finančnih terjatev in obveznosti udeležencev finančne poravnave ter izvrši

poravnavo obveznosti in terjatev, ki izhajajo iz bilančnega obračuna. Predmet finančne poravnave so bilančni obračuni posamezne bilančne skupine v določenem časovnem obdobju.

V nadaljevanju so predstavljeni vrednostni podatki, ki izhajajo iz finančne poravnave bilančnega obračuna za leto 2020, v primerjavi s podatki za leto 2019.

Vrednostni pregled bilančnega obračuna za leti 2019 in 2020

LETO MESEC	2019			2020		
	BILANČNI OBRAČUN	STROŠKI IZRAVNAVE	PRESEŽEK	BILANČNI OBRAČUN	STROŠKI IZRAVNAVE	PRESEŽEK
Januar	3.864.853	-3.650.269	214.584	338.816	-287.426	51.390
Februar	348.768	-280.226	68.542	74.368	84.019	158.388
Marec	618.052	-578.324	39.728	268.558	-195.584	72.974
April	1.298.809	-1.211.820	86.989	-175.672	234.065	58.393
Maj	119.014	-56.961	62.053	3.648	57.659	61.306
Junij	717.211	-677.719	39.492	239.041	-175.113	63.928
Julij	222.358	-171.476	50.882	574.055	-522.491	51.563
Avgust	599.720	-507.447	92.273	875.801	-792.254	83.547
September	-131.835	192.625	60.790	465.857	-431.231	34.626
Oktober	141.397	-81.991	59.406	778.315	-729.781	48.534
November	161.257	-115.756	45.501	974.153	-914.219	59.934
December	-106.484	145.530	39.046	952.805	-589.949	362.856
SKUPAJ	7.853.120	-6.993.834	859.286	5.369.745	-4.262.305	1.107.439
Zamudne obresti:			547			72
PRESEŽEK BILANČNEGA OBRAČUNA PRETEKLIH LET			797.525			461.460
CELOTNI PRESEŽEK BILANČNEGA OBRAČUNA			1.657.358			1.568.971

Postavka bilančnega obračuna predstavlja netirano vrednost dokončnih bilančnih obračunov bilančnih skupin po posameznih mesecih. Stroški oziroma prihodki izravnave nastanejo z nakupom oziroma prodajo elektrike za namene izravnave odstopanj elektroenergetskega sistema Republike Slovenije. Finančna poravnava izravnave stroškov odstopanj se izvaja med sistemskim operaterjem in operaterjem trga. Negativne

vrednosti predstavljajo odliv za Borzen, pozitivne vrednosti pa priliv.

Presežki prihodkov nad odhodki iz naslova bilančnega obračuna so namenjeni upravljanju s tveganji neizpolnitve finančnih obveznosti oziroma zamude pri plačilih in se vodijo na posebnem računu za vodenje presežkov bilančnega obračuna. Višina presežka bilančnega obračuna za leto 2020 je znašala

1,11 mio EUR. V letu 2020 je bil udeležencem bilančnega obračuna izplačan del presežka bilančnega obračuna v skupni višini 1,20 mio EUR. Celotni presežek bilančnega obračuna je konec leta 2020 tako znašal 1,57 mio EUR, kar vključuje neizplačan del presežka preteklih let ter celoten presežek leta 2020 z zamudnimi obrestmi.

IZRAVNALNI TRG

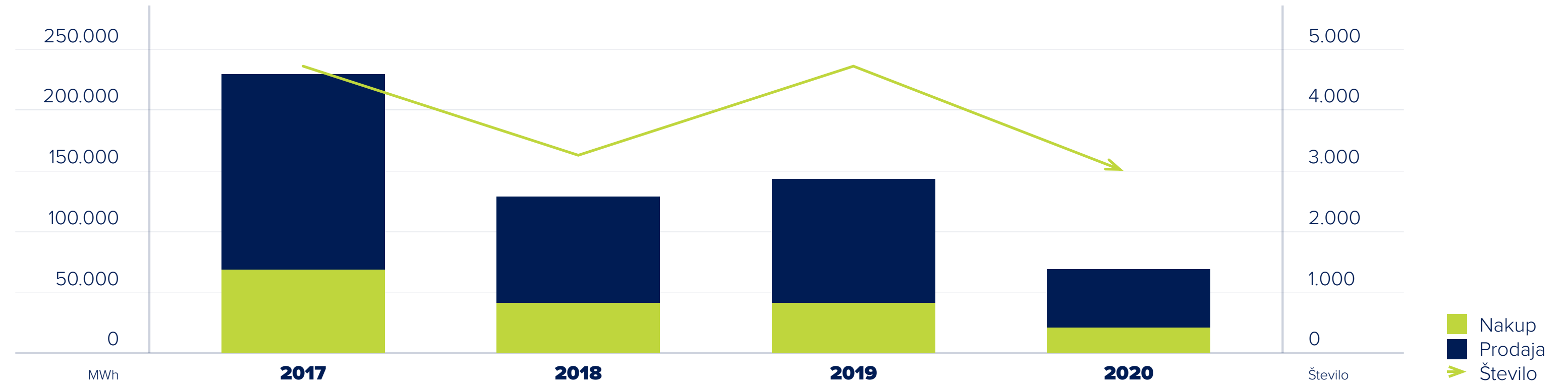
Izravnalni trg z elektriko je organizirana oblika zbiranja in angažiranja ponudb za prodajo in nakup izravnalne energije z namenom izravnave odstopanj elektroenergetskega sistema na pregleden in ekonomsko čim bolj učinkovit način. Na slovenskem izravnalnem trgu z elektriko, ki deluje od oktobra 2012, je bilo v letu 2020 sklenjenih 3.155 poslov v skupni količini 67,8 GWh. Od tega je 21,2 GWh predstavljalo nakup elektrike, 46,7 GWh pa prodajo elektrike s strani systemskega operaterja prenosnega omrežja. Največja količina poslov je bila sklenjena z urnimi produkti v skupni količini 60,7 GWh, prav tako je bilo tudi največje število poslov, in sicer 2.531, sklenjenih z urnimi produkti. V enakem obdobju je bilo sklenjenih še 623 poslov s 15-minutnimi produkti in 1 posel z blok produktom.

Najvišja cena za nakup izravnalne energije je v letu 2020 znašala 225 EUR/MWh, najnižja cena za prodajo izravnalne energije pa -10 EUR/MWh. V posle so bili poleg systemskega operaterja vključeni še trije člani izravnalnega trga. Članstvo na izravnalnem trgu je sicer konec leta 2020 štelo 31 članov.

Izravnalni trg je vse od njegove vzpostavitve do leta 2017 beležil konstantno rast, v letu 2018 pa smo prvič beležili padec na letni ravni, kar prikazuje tudi spodnji graf. V letu 2019 smo ponovno zabeležili rast, saj se je količina sklenjenih poslov povečala za dobrih 9 odstotkov, število pa kar za 47 odstotkov v primerjavi z letom 2018. V letu 2020 se je v primerjavi s predhodnim letom količina sklenjenih poslov zmanjšala za skoraj 52 odstotkov, število sklenjenih poslov pa za več

kot 33 odstotkov. Padec je bil pričakovan, razlog pa je uvedba enotnega spajanja znotraj dneva (SIDC), ki se je z 19. novembrom 2019 uspešno razširila na Slovenijo in še šest ostalih držav. Trgovalni volumni na trgovanju znotraj dneva so se občutno povečali, posledično ima tudi systemski operater širši nabor možnosti, s katerimi lahko izravnava sistem. Kljub temu, da trgovanje na izravnalnem trgu poteka od 1 ure do tik pred dobavo (trgovanje znotraj dneva je možno samo uro ali več pred dobavo), se je količina sklenjenih poslov na izravnalnem trgu občutno zmanjšala na račun večje likvidnosti in ugodnejših cen na segmentu trgovanja znotraj dneva.

Količina in število sklenjenih poslov na izravnalnem trgu z elektriko po letih

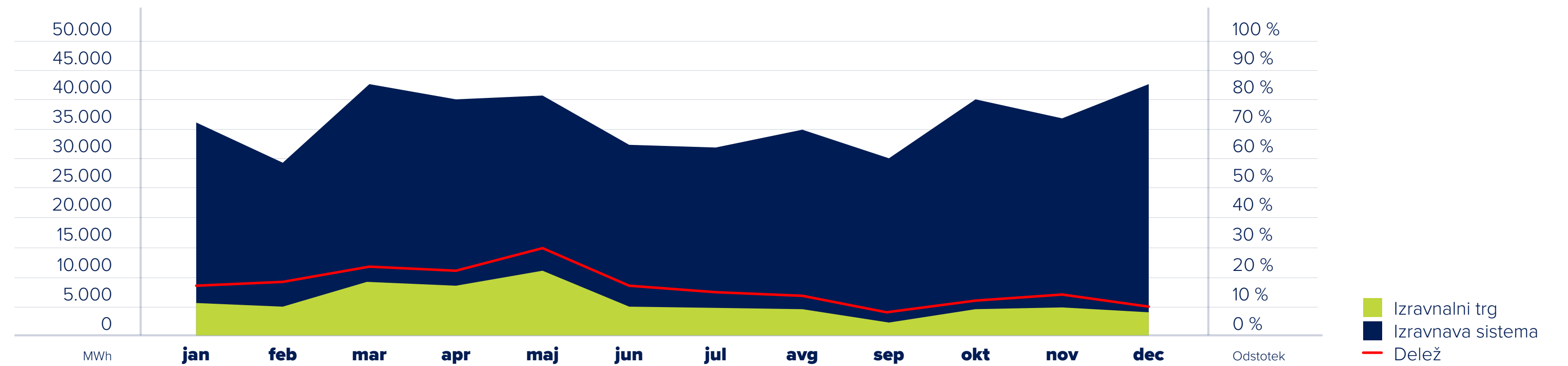

Izravnalni trg z elektriko je v letu 2020 predstavljal 15,4 odstotka celotne izravnave sistema, kar predstavlja za 15,4 odstotne točke nižjo raven kot v letu 2019, ko je delež izravnalnega trga v celotni izravnavi

sistema znašal 30,8 odstotka. Največji delež izravnalnega trga je na mesečni ravni dosegel 26,5 odstotka, in sicer maja, najmanjši delež pa septembra, in sicer 7,1 odstotka. Delež izravnalnega trga pri izravnavi navzgor (ELES

nakup) je v letu 2020 predstavljal nekaj manj kot 12 odstotkov, delež pri izravnavi navzdol (ELES prodaja) pa nekaj manj kot 18 odstotkov.

Delež izravnalnega trga v skupni izravnavi sistema elektroenergetskega sistema Slovenije

Trgovanje na izravnalnem trgu se izvaja v kombinaciji s trgovanjem znotraj dneva, in sicer še eno uro po zaprtju slednjega ter do fizične dobave produkta. V tako imenovani fazi »izravnalnega trga«, ki traja od ene ure pred

dobavo do tik pred dobavo, je bilo v letu 2020 sklenjenih za 66 GWh poslov, kar predstavlja 98 odstotkov celotne količine sklenjenih poslov. Opazen je trend povečanega sklepanja poslov v tej fazi, in sicer od 52 odstotkov v letu 2016

do kar 98 odstotkov v letu 2020, kar pomeni, da sistemski operater kupuje oziroma prodaja elektriko neposredno pred dobavo in s tem učinkoviteje izravnava elektroenergetski sistem.

Odstotek sklenjenih poslov glede na fazo trgovanja

LETO	FAZA »IZRAVNALNEGA TRGA«	FAZA »TRGOVANJA ZNOTRAJ DNEVA«
2016	52 %	48 %
2017	56 %	44 %
2018	63 %	37 %
2019	72 %	28 %
2020	98 %	2 %

ZAGOTAVLJANJE PREGLEDNOSTI DELOVANJA TRGA Z ELEKTRIKO

Izmenjava podatkov ter bilančni obračun

Izmenjava podatkov je bistvena za pravilno izvajanje nalog operaterja trga in za delovanje celotnega elektroenergetskega sistema. Izmenjava podatkov predstavlja pomemben korak k zanesljivejšemu in hitrejšemu posredovanju podatkov operaterju trga. Borzen si izdatno prizadeva razvijati in krepiti to področje, tudi s sodelovanjem v združenjih kot je Sekcija za izmenjavo podatkov na energetske trgu (iPET).

Od leta 2015 dalje uporabljamo za potrebe bilančnega obračuna elektronsko izmenjavo podatkov za prejem podatkov distribucijskega omrežja. Z uvedbo informacijske rešitve IBIS++ je bil narejen pomemben koraki v smeri zanesljivejše, hitrejše in celovitejše izmenjave podatkov. Prešlo se je na naprednejše standarde, ki podpirajo izmenjave podatkov na 15 minutni ravni, k izmenjavi preko spletnih storitev se je priključil prvi upravljalec zaprtih distribucijskih sistemov, kateremu se bodo v prihodnje zelo verjetno pridružili še ostali. Hkrati bodo lahko tudi člani bilančne sheme preko novega portala operaterja trga v lastne sisteme uvažali rezultate bilančnega obračuna v XML zapisu.

Ostale aktivnosti povezane z zagotavljanjem preglednosti delovanja trga z elektriko

Posredovanje podatkov po Evropski uredbi 543/2013 – »Transparency«

Borzen ima že od konca leta 2014 vzpostavljeno avtomatizirano pošiljanje podatkov preko spletnih storitev, saj moramo kot operater trga v skladu z evropsko Uredbo št. 543/2013 (t.i. »Transparency Regulation«) sistemskemu operaterju za vsako uro oziroma začeni s

1. januarjem 2021 za vsakih 15 minut posredovati podatke o količinah ponudb na izravnalnem trgu in podatke o količinah in cenah sklenjenih poslov na izravnalnem trgu. Poleg podatkov o izravnalnem trgu Borzen sistemskemu operaterju mesečno posreduje tudi cene za odstopanja (bilančni obračun). Posredovani podatki so objavljeni na evropski platformi »ENTSO-E Transparency Platform« z namenom večje preglednosti evropskega energetskega trga. V letu 2020 so bile uspešno izvedene vse prilagoditve, ki so bile potrebne zaradi prehoda na 15 minutni obračunski interval ter 15 minutno frekvenco poročanja.

Elektronski dostop do evidence bilančne sheme

Borzen ima za potrebe Agencije za energijo vzpostavljen elektronski dostop do evidence bilančne sheme z uporabo spletnih storitev. Ta dostop Agenciji za energijo omogoča avtomatizirano kontrolo podatkov članov bilančne sheme, ki jih ti posredujejo ob registraciji udeležencev trga v okviru Uredbe REMIT. V letu 2020 je izmenjava potekala nemoteno in je omogočila preverjanje udeležencev trga v okviru registracije pri Agenciji za energijo. V prihodnje želimo v ta dostop integrirati tudi informacijo o statusu dobavitelja, kar sicer že objavljamo na spletni strani.

Posredovanje podatkov izravnalnega trga Agencije za energijo

Borzen je za potrebe Agencije za energijo v letu 2018 vzpostavil sistem za posredovanje podatkov izravnalnega trga regulatorju, poimenovan REP-AGEN. Sistem deluje po principih in standardih ter zapisih Uredbe REMIT in omogoča regulatorju vzpostavitev popolne evidence trga (ponudbe, posli), saj ostale podatke Agencija za energijo že prejema od ACER. V letu 2020 so se dnevno posredovali podatki Agenciji za energijo.

Objava dodatnih podatkov o delovanju trga

Borzen redno objavlja različne podatke o delovanju trga. Kar narekuje zakonodaja kot tudi širše. Objavljeni podatki olajšujejo delovanje na trgu predvsem novim subjektom in pomenijo dodatno aktivnost Borzena v smeri zbiranja, analize in objave podatkov zaradi zagotavljanja preglednosti delovanja trga z elektriko. Borzen objavlja tudi seznam dobaviteljev, tj. članov bilančne sheme s fizičnimi prevzemno-predajnimi mesti, bodisi na odjemu, bodisi proizvodnji. Po ukinitvi licenc z EZ-1 namreč ni bilo več uradnega oziroma celovitega javnega seznama, kdo so dobavitelji na trgu.

Družba redno objavlja podrobnejše podatke vezane na bilančni obračun (stroški izravnave, količine izravnave, odstopanja bilančnih skupin v slovenskem regulacijskem območju), vključno z zgodovino vse od leta 2007. Družba objavlja tudi indeks cen sklenjenih poslov na izravnalnem trgu ter članom trga in ostali zainteresirani javnosti omogoča vpogled v prijavo napovedi skupne količine proizvodnje in odjema elektrike na območju Republike Slovenije za dan vnaprej.

V zaključni fazi so priprave na odprtje portala OT, na katerem bodo v javnem delu na razpolago vsi zgoraj omenjeni podatki. Podatki se bodo sprotno osveževali ter bodo obiskovalcem portala na razpolago na preprost in hiter način preko intuitivnih iskalnikov in filtrov. Poleg tega bo omogočen enostaven prenos v različnih oblikah zapisa.

V prihodnosti želi Borzen obseg objavljenih podatkov še razširiti (vezano tudi na želje udeležencev trga), s tem pa prispevati k večji transparentnosti na trgu z elektriko.

SISTEM PODPOR

Center za podpore je skladno z Energetskim zakonom operativni izvajalec podporne sheme za okolju prijazne načine proizvodnje električne energije. Podporne sheme so instrument državne pomoči (subvencij), potrjen s strani Evropske unije, ki z višjimi odkupnimi cenami omogoča realizacijo investicij v obnovljive vire energije (OVE) in visoko učinkovito sproizvodnjo toplote in električne energije (SPTe), potrebnih za doseg državnih ciljev glede deleža uporabe obnovljivih virov v končni porabi energije.

Energetski zakon EZ-1 za vstopne naprav, ki ne ustrezajo določilom 535. člena (priklop pred

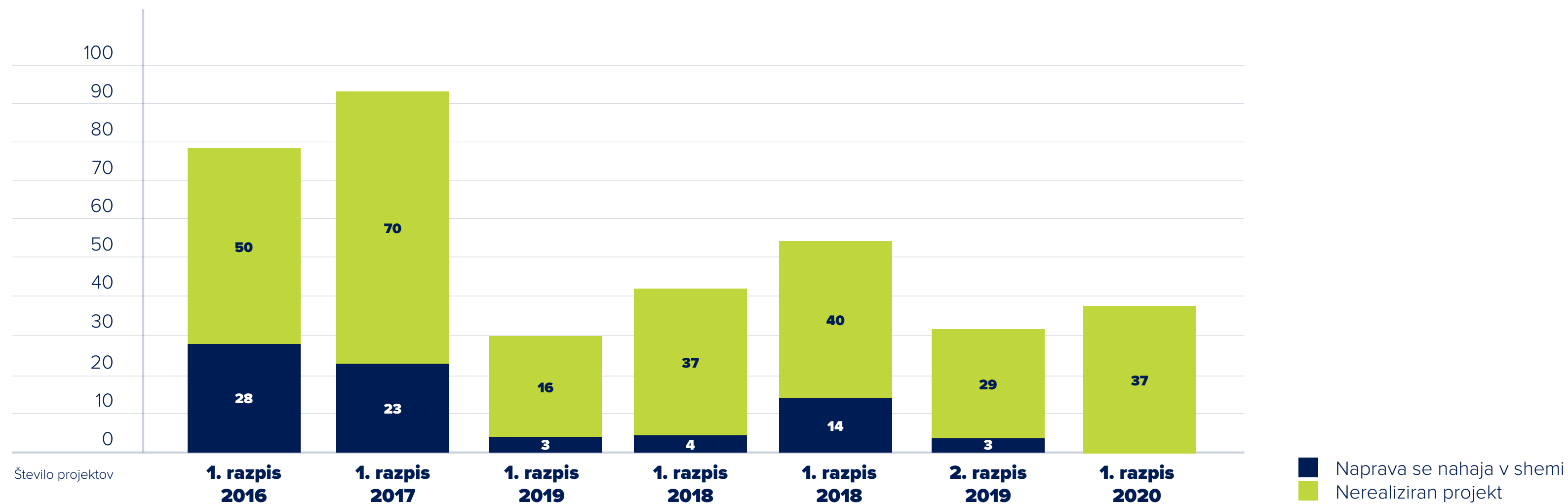
22. septembrom 2014), predvideva javni poziv. Do sedaj je bilo izvedenih sedem javnih pozivov, medtem ko je osmi trenutno v fazi zaključne izvedbe, saj je rok za prijave potekel 10. februarja 2021.

Realizacija vstopov naprav izbranih na javnih pozivih v podporno shemo

Na sedmih zaključenih javnih razpisih Agencije za energijo je bilo izbranih 354 projektov – realizacija vstopov v podporno shemo po številu proizvodnih naprav se je ob koncu leta 2020 gibala na ravni 21 odstotkov - kar pomeni, da je približno vsak peti projekt, izbran na javnem pozivu, tudi vstopil v podporno shemo, kar je nizek delež.

Ob tem je potrebno omeniti, da je bilo preko javnih pozivov izbranih tudi 62 vetrnih projektov – v tem trenutku niti eden ni bil realiziran s vstopom v podporno shemo; večina teh ima skrajni rok za priklop leta 2023. Zadnji večji vetrni projekti pa so bili na javnih pozivih izbrani v prvem pozivu leta 2018, saj je po tem obdobju bil eden od pogojev za oddajo vloge tudi gradbeno dovoljenje, če je to zahtevano.

Izbrani projekti v javnih pozivih Agencije za energijo in realizacija (število)

**KLJUČNI REZULTATI PODPORNE SCHEME
ZA PROIZVODNJO ELEKTRIČNE ENERGIJE
IZ OBNOVLJIVIH VIROV ENERGIJE IN
SOPROIZVODNJE TOPLOTE IN ELEKTRIČNE
ENERGIJE**

Elektrarne v sistemu podpore

V podporni shemi je bilo konec leta 2020 3.839 elektrarn s skupno nazivno močjo 408,9 MW, kar predstavlja približno 10,7 odstotkov instaliranih zmogljivosti v Republiki Sloveniji¹¹.

Delež enot, ki v okviru podporne sheme samostojno prodajajo električno energijo na trgu (in torej prejemajo podporo v obliki obratovalne podpore), je na podobni ravni kot prejšnja leta - približno 70 odstotkov.

Preostalih 30 odstotkov enot prejema podporo kot zagotovljeni odkup, kar pomeni, da s strani centra za podpore po enotni pogodbi prejemajo plačilo podpore in električne energije.

Elektrarne v sistemu podpor (stanje na dan 31. 12. 2020)

TIP NAPRAVE	MOČ V kW	ŠTEVILO
Bioplinske naprave	14.242	21
Hidroelektrarne	21.009,56	90
Drugo	930	1
Sončne elektrarne	258.326	3.297
SPE elektrarne na fosilna goriva	87.858,61	386
Elektrarne na lesno biomaso	23.320,1	40
Vetrne elektrarne	3.227,5	4
SKUPAJ	408.914	3.839

Izplačila podpor

Proizvodnja elektrike v podporni shemi v letu 2020 dosega približno povprečno raven zadnjih 5 let, medtem ko izplačila variirajo zaradi spremembe referenčne tržne cene, novih vstopov ter odhodov iz sistema podpor.

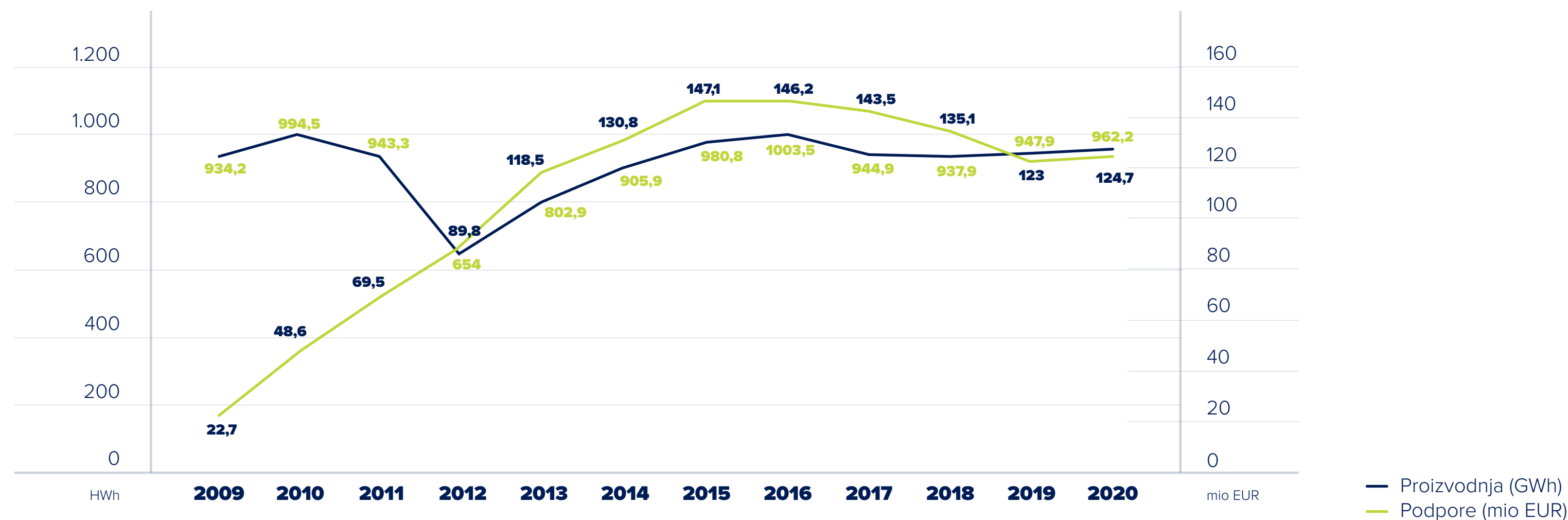
Iz primerjave izplačil in proizvedene električne energije v podporni shemi izhaja, da je bila proizvodnja električne energije v letu 2020 za 1,5 odstotka višja glede na proizvodnjo v letu 2019, ob tem pa je bilo za 1,4 odstotka več izplačil.

Količinsko predstavlja proizvodnja, ki je deležna ene od oblik podpor, slabih 7 odstotkov slovenske letne porabe¹². V zadnjih letih se je ta delež zaradi rasti porabe in stagnacije proizvodnje v shemi nekoliko znižal.

Izplačila podpor v letih od 2009 do 2020

LETO	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Proizvedena elektrika (v GWh)	934,2	995,5	943,3	654	802,9	905,9	980,8	1003,5	944,9	937,9	947,5	962,2
Izplačana podpora (v mio EUR, brez DDV)	22,7	48,6	69,5	89,8	118,5	130,8	147,1	146,2	143,5	135,1	123,0	124,7

Proizvodnja (GWh) in izplačila (EUR brez DDV) v obdobju med leti 2009 in 2020

Po deležu proizvedene električne energije izstopajo SPTE enote na fosilno gorivo (36 odstotkov) in sončne elektrarne

(28 odstotkov). Slednje so prejele tudi polovico (52 odstotkov) vseh izplačil v letu 2020.

Podpore v letu 2020

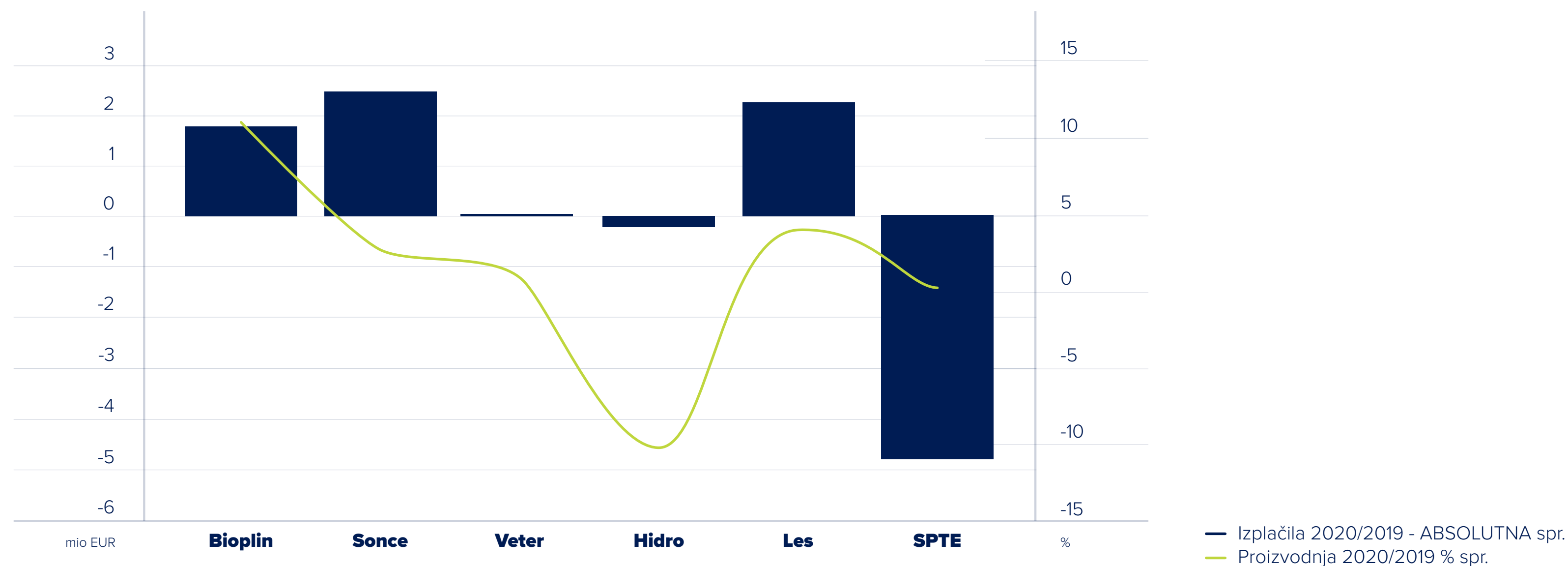
TIP NAPRAVE	PROIZVEDENA ELEKTRIČNA ENERGIJA (GWh)	PODPORA (mio EUR brez DDV)	DELEŽ ENERGIJE (%)	DELEŽ PODPORE (%)
Bioplinske elektrarne	94,3	11,4	9,80 %	9,14 %
Drugo	5,7	1,4	0,59 %	1,14 %
Elektrarne na lesno biomaso	139,1	20,6	14,46 %	16,49 %
Hidroelektrarne	99,5	4,4	10,35 %	3,57 %
Sončne elektrarne	269,3	64,3	27,99 %	51,58 %
SPTE na fosilna goriva	348,1	22,3	36,17 %	17,85 %
Vetrne elektrarne	6,2	0,3	0,64 %	0,23 %
SKUPAJ	962,2	124,7		

Primerjava proizvodnje in izplačil v letih 2020 in 2019 je lepo razvidna iz spodnjega grafa, kjer je podana absolutna razlika v izplačilih med letoma in hkrati relativna sprememba proizvodnje v 2020 glede na 2019. Iz slike je razvidno, da proizvodnja po posameznem tipu v letu 2020 ni precej odstopala od leta 2019. Izjemi sta

bioplinarne (+ 11 odstotkov večja proizvodnja glede na leto 2019) in hidroelektrarne (- 9,9 odstotkov nižja proizvodnja glede na leto 2019). Pri hidroelektrarnah gre za vremenske vplive, medtem ko gre pri bioplinskih elektrarnah povečanje verjetno pripisati (delni) ureditvi tehnično-finančnih težav iz preteklosti. Na strani

izplačil je večje odstopanje vidno le pri SPTE enotah na fosilna goriva, kjer je bilo v letu 2020 kar za 4,7 mio EUR manj izplačil glede na lansko leto. Vzroki so cena zemeljskega plina, novi vstopi z nižjimi višinami podpor ter zaključek podpore za nekatere naprave, ki so imele višje ravni podpor.

Primerjava izplačil in proizvodnje med letoma 2020 in 2019

FINANČNI PODATKI CENTRA ZA PODPORE

Vplačila prispevkov za zagotavljanje podpor se zbirajo na posebnem računu centra za podpore in se uporabljajo za zagotavljanje podpor,

delovanje centra za podpore in druge z zakonom določene namene. V spodnji tabeli so prikazani prihodki in odhodki centra za podpore in sicer realizirane vrednosti v letu

2020 v primerjavi z realiziranimi vrednostmi v letu 2019 (na dan 28. februar 2021).

Pregled prihodkov in odhodkov centra za podpore v letu 2019 in 2020

v EUR brez DDV

	POSTAVKA	REALIZACIJA 2019	REALIZACIJA 2020
A	Začetno stanje	137.637.785	202.436.610
1	Prihodki	188.396.704	163.304.249
a	Prispevek OVE+SPTE	180.976.372	155.937.672
b	Prispevek DVE	0	0
c	CP - prodaja EE	7.331.679	7.304.900
d	Zamudne obresti	88.653	61.678
2	Odhodki	123.597.879	125.259.369
a	Podpore OVE+SPTE	123.006.879	124.668.369
b	Podpore DVE	0	0
c	Delovanje CP	591.000	591.000
d	CP - nakup EE	0	0
3	SKUPAJ (1-2)	64.798.825	38.044.879
4	SKUPAJ (A+3)	202.436.610	240.481.489

V letu 2020 je center za podpore zbral 155,94 mio EUR neto prispevka OVE in SPTE. V prispevku OVE in SPTE so zajeta tudi sredstva iz prispevka za končne odjemalce daljinske toplote in kupce fosilnih goriv, in sicer v višini 32,89 mio EUR. Prispevek OVE in SPTE je v letu 2020 za 13,8 odstotkov nižji glede na realizacijo leta 2019. Razlog je v nižjih prihodkih prispevka za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije iz obnovljivih virov energije ter v soproizvodnji z visokim izkoristkom. Zaradi blaženja socialnih in gospodarskih posledic širjenja virusa COVID-19 je Vlada RS izdala odlok o začasnem neplačevanju prispevkov za zagotavljanje podpor proizvodnji elektrike v soproizvodnji z visokim izkoristkom iz obnovljivih virov energije (prispevek OVE + SPTE) za odjemno skupino 'ostali odjem brez merjenja moči' in 'gospodinjstva odjem električne energije' za čas od 1. marca do 31. maja 2020.

V prihodkih centra za podpore se ločeno prikazujejo prejeta sredstva od prodaje

električne energije Eko bilančne skupine, ki je bila v letu 2020 prodana posredno na način, da je center za podpore Eko bilančno skupino prenesel v bilančno skupino drugega člana bilančne sheme. Med prihodki centra za podpore so v realizaciji leta 2020 zajete tudi obračunane zamudne obresti. V letu 2020 smo s strani Agencije za energijo prejeli večje število obvestil o ugotovljenih kršitvah upravičencev do podpore. Iz tega naslova so zamudne obresti v višini 61.678 EUR, ki so jih bili upravičenci dolžni vrniti centru za podpore skupaj z neupravičeno prejeta podpora.

V letu 2020 je center podpore izplačal za 124,67 mio EUR podpor OVE in SPTE, kar je za 1,4 odstotke več kot leto poprej. Prispevek za delovanje centra za podpore je v letu 2020 znašal 591.000 EUR neto in je nespremenjen od leta 2009.

Konce leta 2020 center za podpore izkazuje presežek sredstev v višini 240,48 mio EUR.

Financiranje podporne sheme in prispevki

Podporno shemo financirajo vsi odjemalci električne energije, ki se jim skladno z zakonodajo obračunava prispevek za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v soproizvodnji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov.

Prispevek se obračunava mesečno na enoto obračunske moči, in sicer kot posebna postavka na računu za uporabo omrežja. Gre za ločen prispevek, ki ni del cene za uporabo omrežja.

Od junija 2014 dalje so zavezanci za obračunavanje in nakazovanje prispevkov tudi dobavitelji fosilnih goriv in daljinske toplote, ki prispevek obračunajo končnim odjemalcem. Za namen poročanja in obračunavanja tega prispevka je Borzen vzpostavil spletni portal (<http://prispevek.borzen.si>), ki omogoča pripravo vloge za registracijo v register zavezancev in enostavno poročanje o višini obračunanih prispevkov končnim odjemalcem.

UPRAVLJANJE Z ENERGIJO BILANČNE SKUPINE CENTRA ZA PODPORE

V bilančno skupino centra za podpore, v t. i. Eko skupino, so uvrščene elektrarne, ki elektriko prodajajo preko centra za podpore. To so elektrarne vključene v podporno shemo, ki imajo za vrsto podpore izbran zagotovljeni odkup. V Eko skupino se vključijo tudi elektrarne, ki imajo sklenjene Eko pogodbe ali pogodbe PE-CP, tj. pogodbo o prodaji elektrike preko centra za podpore.

Glede na stanje konec leta 2019 se je število

elektrarn v Eko skupini v letu 2020 povečalo za 5, in sicer na 1.110 elektrarn. Skupna nazivna moč se je v istem obdobju zmanjšala za slab odstotek in je konec leta znašala 74,3 MW.

Dinamiko sprememb v sestavi Eko skupine so večinoma povzročale menjave vrste podpor, vstopi na podlagi razpisov, izstopi iz sistema podpor zaradi starosti naprav, odvzemi podpore zaradi izteka deklaracije ter menjave lastništva. Ob nastopu slednjih namreč Agencija za energijo predhodnim lastnikom najprej z odločbo odvzame podporo,

nato pa novemu lastniku izda novo odločbo. V vmesnem obdobju (od odvzeta podpore do izdaje nove odločbe) navadno taka elektrarna ni upravičena do podpore in posledično tudi ni uvrščena v Eko skupino. Agencija za energijo enako ravna tudi v primeru izteka deklaracije, če je upravičenec pravočasno ne podaljša. Upravičencu se tudi v tem primeru odvzame podpora, vse dokler deklaracija naprave ter naknadna odločba o dodelitvi podpore nista ustrezno urejeni.

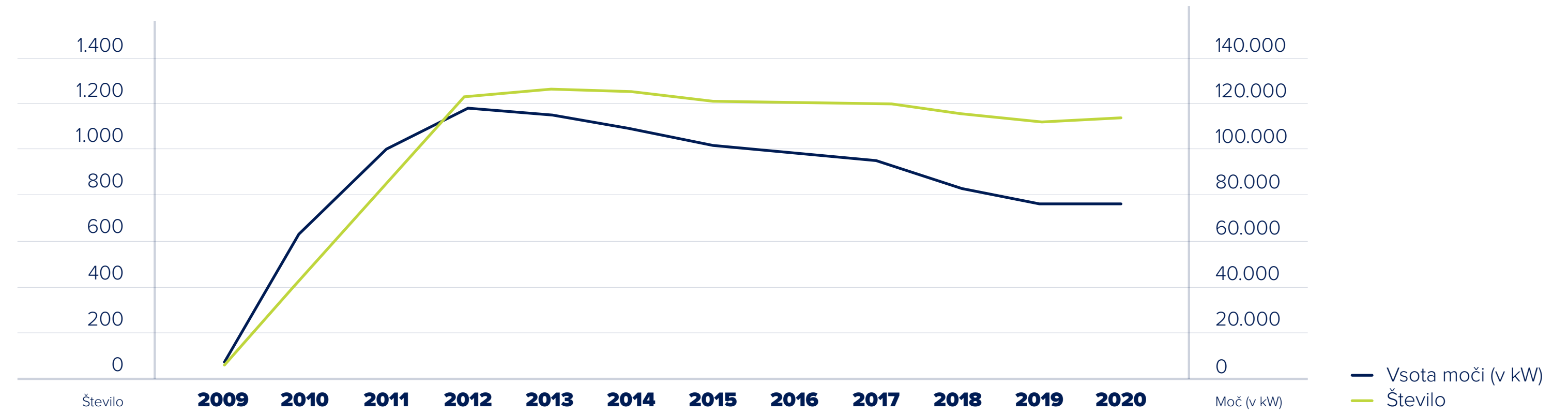
Število elektrarn v Eko skupini od leta 2016 do leta 2020

TIP ELEKTRARNE	STANJE 31. 12. 2016	STANJE 31. 12. 2017	STANJE 31. 12. 2018	STANJE 31. 12. 2019	STANJE 31. 12. 2020
Sonce	1.094	1.086	1.048	1.029	1.036
Hidro energija	21	16	16	16	19
SPE	58	57	54	52	49
Bioplin	7	7	6	6	4
Veter	5	5	4	1	1
Odlagališčni plin	0	0	0	0	0
Plin iz blata čistilnih naprav	1	1	1	1	1
SKUPAJ	1.186	1.172	1.129	1.105	1.110

Vsota nazivnih moči elektrarn (v kW) v Eko skupini od leta 2016 do leta 2020

TIP ELEKTRARNE	STANJE 31. 12. 2016	STANJE 31. 12. 2017	STANJE 31. 12. 2018	STANJE 31. 12. 2019	STANJE 31. 12. 2020
Sonce	78.312	75.682	66.468	60.467	61.063
Hidro energija	5.289	4.555	4.555	4.280	4.992
SPT	6.420	6.370	4.795	4.770	4.446
Bioplin	6.199	6.199	5.385	4.915	3.276
Veter	73	73	24	15	15
Odlagališčni plin	0	0	0	0	0
Plin iz blata čistilnih naprav	518	518	518	518	518
SKUPAJ	96.812	93.398	81.744	74.965	74.310

Pregled gibanja skupnega števila in moči proizvodnih naprav v Eko skupino

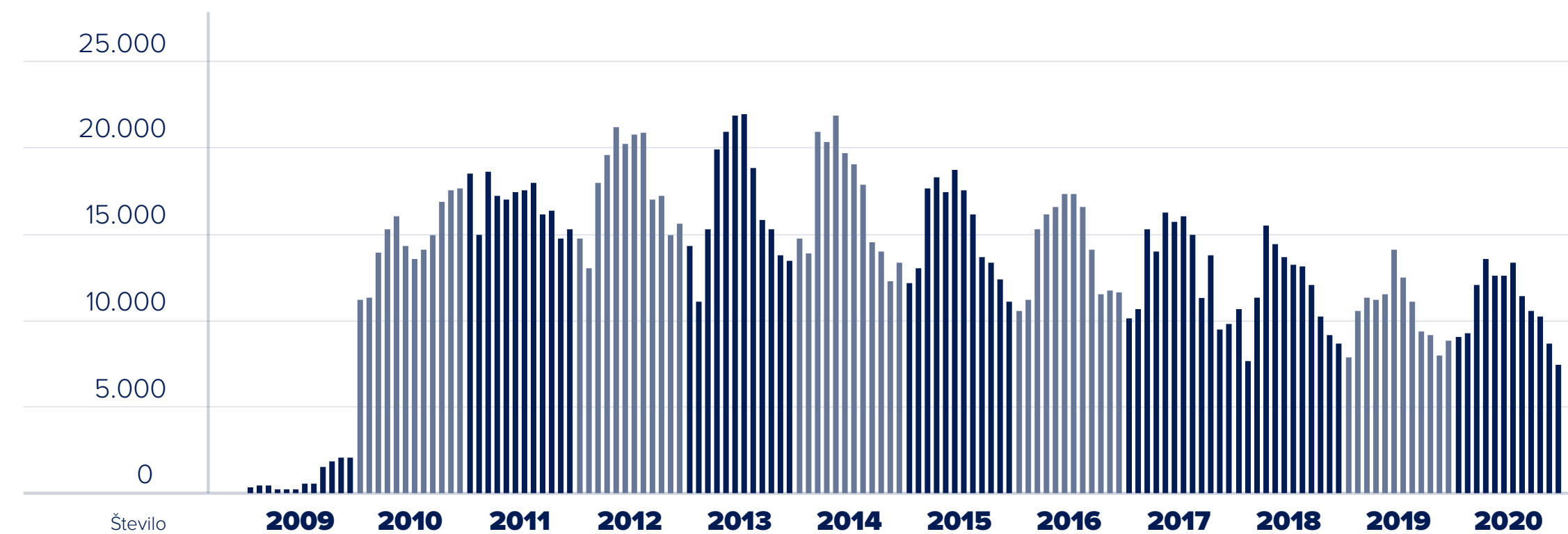

Kot je razvidno iz zgornjega diagrama, sta število in priključna moč proizvodnih naprav, vključenih v Eko skupino, ostala na zelo podobni ravni kot konec leta 2019. Tudi sestava in delež zastopanosti posameznih tehnologij se v primerjavi s predhodnimi leti ni spremenil.

Iz spodnjega diagrama, ki prikazuje vsoto mesečne proizvodnje elektrike Eko skupine centra za podpore od 2009 do 2020, je razvidna izrazito višja proizvodnja v koledarskih mesecih z ugodnejšimi pogoji za obratovanje sončnih elektrarn. Slednje je seveda povsem

pričakovano, saj sončne elektrarne še vedno predstavljajo več kot 90 odstotkov vseh elektrarn v Eko skupini po številu ter več kot 80 odstotkov po nazivni moči.

Mesečna realizacija Eko skupine v letih 2009 do 2020 (v MWh)

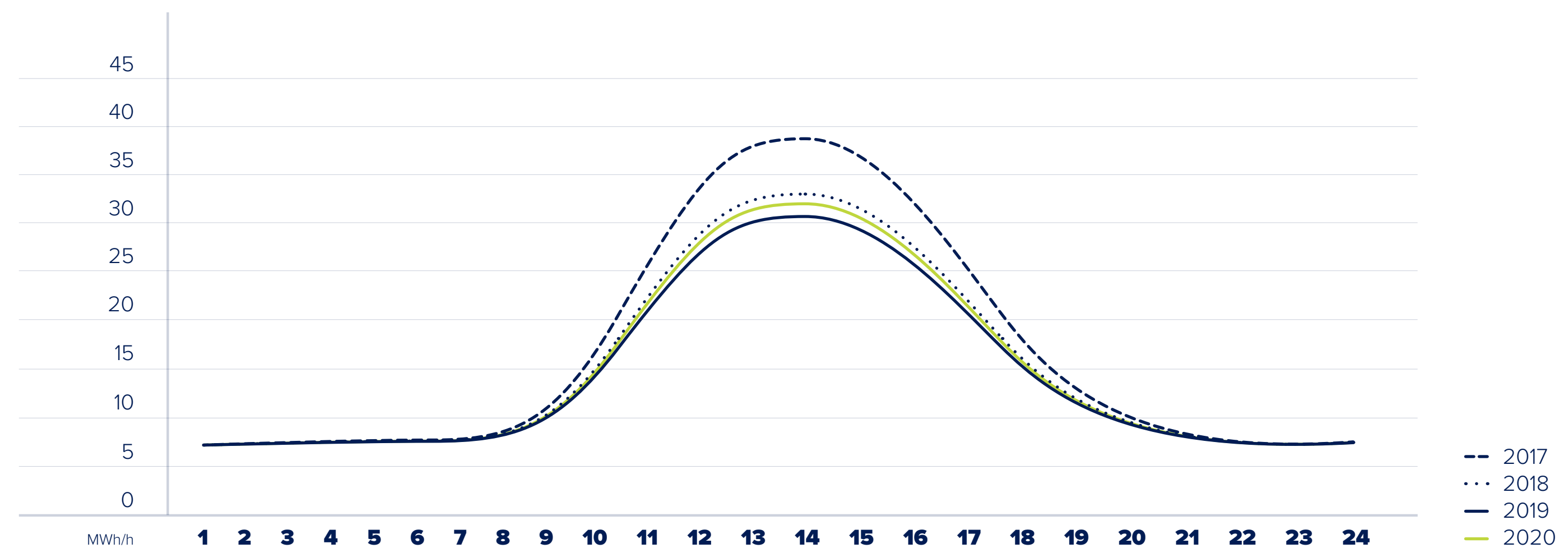

Spodnji diagram nakazuje postopno ustalitev skupne proizvodnje iz Eko skupine. V letu 2020 so bili pogoji za proizvodnjo iz sončnih naprav nekoliko ugodnejši v primerjavi z letom 2019, hidrološki pogoji, ki vplivajo na proizvodnjo v malih hidroelektrarnah, pa primerljivi

s predhodnim letom slabši. Povprečne temperature so bile v povprečju nekoliko nižje v primerjavi s predhodnim letom, kar pa ni bistveno vplivalo na obseg proizvodnje iz SPTE. Kot prikazuje spodnji diagram, na katerem je prikazana povprečna urna proizvodnja

v preteklih letih, je bila v letu 2020 skupna proizvodnja nekoliko višja glede na leto 2019, in sicer predvsem v dnevni urah, ko obratujejo sončne elektrarne.

Povprečni dnevni profil (primerjava 2020 glede na leta 2017-2019)

Zavoljo zagotavljanja čim višje mere preglednosti pri izvajanju storitve RRM – REMIT je bilo ob pridobitvi vloge RRM odločeno, da se prodajo elektrike iz Eko skupine začne izvajati na posreden način. Skladno s Pravili za delovanje centra za podpore (UL RS, št. 88/16)

to pomeni prodajo oziroma prenos celotne Eko skupine v bilančno skupino člana bilančne sheme, ki za proizvedeno električno energijo ponudi najboljše pogoje odkupa. Na dražbi, ki je bila izvedena v novembru 2019, je bila za elektriko, proizvedeno v letu 2020, dosežena

enotna odkupna cena 55,87 EUR/MWh.

V oktobru 2020 je bila izvedena dražba za elektriko, proizvedeno v letu 2021, na kateri je bila dosežena odkupna cena 43,86 EUR/MWh.

Prodaja električne energije iz Eko skupine za obdobje od leta 2016 do 2020

LETO	2016	2017	2018	2019	2020
Skupaj (MWh)	169.427	157.284	139.543	125.112	130.742
Prodaja na dražbah/ prenos Eko skupine (MWh)	169.427	157.295	139.543	125.112	130.742
Odstopanja [MWh]****	8.464	8.582	-3.216	6.018	-5.529
Poračun odstopanj (MWh)*	1	-11	0	n.p.	n.p.
SKUPAJ (v mio EUR)**	7,0	6,0	6,6	7,4	7,3
KONČNA DOSEŽENA CENA (UPOŠTEVAJOČ ODSTOPANJA, EUR/MWh***)	41,13	38,25	47,33	58,88	55,87
BSP MAX (EUR/MWh***)	104,96	199,00	141,25	200,02	172,07
BSP MIN (EUR/MWh***)	0,01	-42,93	-76,01	-20,23	-23,48

* Vrednosti so upoštevane v bilančnem letu, v katerem so nastale (in ne tistem, v katerem so bile finančno realizirane).

** Zaokroženo na eno decimalno mesto.

*** Zaokroženo na dve decimalni mesti.

**** Od leta 2016, ko se energijo iz Eko skupine prodaja posredno, se električna energija poračuna po dejanski realizaciji in morebitna odstopanja finančno bremenijo kupca.

REGISTER POTRDIL O IZVORU

Potrdila o izvoru so elektronski zapisi, ki predstavljajo dokaz, da je bila v določenem proizvodnem objektu v določenem obdobju proizvedena določena količina elektrike na način, kot ga določa potrdilo o izvoru elektrike.

Register potrdil o izvoru je računalniška podpora sistemu izdajanja potrdil o izvoru elektrike. Uporabnikom na pregleden in enostaven način preko spleta omogoča izdajo, prenos in unovčenje potrdil o izvoru. Različni sezname, ki so podprti v registru potrdil o izvoru, omogočajo uporabniku stalen pregled nad njegovimi računi, podatke pa lahko tudi izvaža ter poljubno obdeluje v za to namenjenih programskih orodjih.

Z Energetskim zakonom je določeno, da je za izdajanje potrdil o izvoru za celotno Slovenijo odgovorna Agencija za energijo. Borzen je v vlogi centra za podpore, skladno z zakonom,

zadolžen za vzdrževanje skupne aplikacijske podpore za registre, ki so potrebni za izvajanje sistema podpor proizvodnji električne energije iz obnovljivih virov energije in v soproizvodnji z visokim izkoristkom, kar vključuje tudi Register potrdil o izvoru.

V sodelovanju z Agencijo za energijo je tako Borzen vzpostavil Register potrdil o izvoru, ki je nadgradnja centralne podatkovne baze potrdil o izvoru. Borzen ima vlogo skrbnika aplikacije, medtem ko je izdajatelj potrdil o izvoru Agencija za energijo.

Na dan 31. december 2020 je bilo v Registru potrdil o izvoru **1.439** uporabnikov: poleg administratorskega računa (Borzen), računa izdajatelja Potrdil o izvoru (Agencija za energijo), računa centra za podpore ter 6 računov sistemskih operaterjev, še 16 trgovskih računov ter 1.414 računov proizvajalcev. Registriranih je bilo **2.087** proizvodnih enot s skupno nazivno

močjo **1.430.736 kW** – kar je približno 40 odstotkov instalirane moči proizvodnih objektov v Sloveniji¹³.

V letu 2020 je bilo izdanih za 5.131.659 MWh potrdil o izvoru, kar je 8 odstotkov več kot v letu 2019, medtem ko je bilo razveljavljenih kar za 30 odstotkov manj potrdil o izvoru glede na leto 2019.

V letu 2020 so se izvajale tudi mednarodne transakcije. Uvoz preko AIB-HUB¹⁴ v slovenski register je znašal 750.575 MWh (+11 odstotkov glede na 2019), medtem ko je slovenski izvoz potrdil preko AIB HUB znašal 4.422.370 MWh, kar je za 30 odstotkov manj kot v lanskem letu.

¹³ Inštalirana moč na pragu – vir: Statistični urad RS.

¹⁴ AIB HUB je poseben register oziroma vmesnik, ki ga upravlja Združenje izdajateljev potrdil o izvoru AIB (ang. »Association of Issuing Bodies«) in ki omogoča mednarodne prenose med registri po standardu EECS.

Aktivnosti v Registru potrdil o izvoru v letu 2020 (v kWh)

VIR ENERGIJE	IZDANO	RAZVELJAVLJENO	UVOŽENO	IZVOŽENO	PRENEŠENO
Obnovljiv	191.000	/	/	/	/
Obnovljiv/trden/lesni/	93.873.000	93.862.000	/	746.000	49.217.000
Obnovljiv/plinast	36.224.000	7.495.000	/	21.925.000	36.224.000
Obnovljiv/plinast/odlagališčni plin/plin iz čistilnih naprav	520.000	520.000	/	/	520.000
Obnovljiv/plinast/plin iz kmetijstva/energetske rastline	25.476.000	25.476.000	/	/	25.476.000
Obnovljiv/toplotni/solarni	74.607.000	59.766.000	9.000	27.160.000	73.752.000
Obnovljiv/mehanski vir ali drugi/veter	2.172.000	3.296.000	3.296.000	4.091.000	2.172.000
Obnovljiv/mehanski vir ali drugi/hidro in morski	4.733.117.000	1.036.552.000	747.270.000	4.368.385.000	5.450.014.000
Fosilni/tekoči/naftni	148.000	148.000	/	/	148.000
Derivati/tekoči naftni plin					
Fosilni/plinasti/zemeljski plin	165.331.000	160.687.000	/	/	86.504.000
SKUPAJ	5.131.659.000	1.387.802.000	750.575.000	4.422.307.000	5.724.027.000

STORITEV POROČANJA RRM – REMIT

Borzen za udeležence trga z elektriko in plinom že od oktobra 2015 dalje izvaja storitev (t.i. storitev poročanja RRM – REMIT) poročanja podatkov o energetskih veleprodajnih poslih skladno z Uredbo o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga (ang. »Regulation on Energy Market Integrity and Transparency«, krajše: REMIT). Izhajajoč iz omenjene Uredbe morajo namreč vsi udeleženci, ki sklepajo posle na debelo na trgu z električno energijo ali plinom – tako na organiziranem trgu kot tudi bilateralno ali na trgih OTC (»over the counter«) – poročati podatke o energetskih veleprodajnih poslih Agenciji za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER).

Borzen trgu ponuja storitev s številnimi sinergijskimi učinki, ki stopajo z roko v roki z znanjem in izkušnjami, ki jih poseduje Borzen, ter vlogo, ki mu je bila dana s strani zakonodajalca na področju zagotavljanja preglednosti delovanja trga z elektriko. Na ta način slovenski operater trga z elektriko zagotavlja sistemsko urejen, transparenten, učinkovit in konkurenčen slovenski trg z elektriko ter njegovo nadaljnjo integracijo v notranji evropski trg.

Na osnovni podlagi, ki jo daje Energetski zakon, razširjen z določbami Uredbe o podelitvi koncesije in načinu izvajanja gospodarske javne službe dejavnost operaterja trga z elektriko (UL RS, št. 39/15), je Borzen storitev poročanja RRM

– REMIT pričel izvajati po opravljeni registraciji pri državni Agenciji za energijo ter po pridobitvi statusa RRM (ang. »Registered Reporting Mechanism«) s strani ACER-ja. Prav status RRM, ki ga je Borzenu zaupal ACER in ga lahko pridobijo le pravne osebe, ki zadostijo strogim pogojem ACER, namreč omogoča izvajanje storitev poročanja za tretje osebe.

V okviru storitve poročanja RRM – REMIT Borzen na dnevnem nivoju preko spletne aplikacije izvaja poročanje o transakcijah na veleprodajnem trgu (o elementih sklenjenih poslov in naročilih za trgovanje) v imenu posameznih tržnih udeležencev ACER-ju. Prav tako pa v okviru storitve poročanja RRM – REMIT Borzen izvaja pripravo in posredovanje podatkov o sklenjenih poslih in oddanih naročilih na energetski borzi BSP drugim RRM-jem.

Upoštevajoč smernice ACER je bil glavni poudarek v letu 2020 na zagotavljanju ustrezne kakovosti podatkov. Borzen je tako tudi v tem času aktivno obveščal svoje uporabnike in jim nudil pomoč pri izpolnjevanju regulatornih obveznosti. Ob koncu leta je izvajanje storitve poročanja RRM – REMIT Borzenu zaupalo preko 50 strank, večina iz tujine. Število strank lahko pripišemo dejstvu, da se je Borzen že v preteklih letih dokazal kot zanesljiv partner. Gibanje števila strank je v zadnjih letih dokaj ustaljeno, ker pa se pojavljajo težnje po konsolidaciji poslovanja

nekaterih podjetij (prehod iz več RRM na enega, izvajanje poročanja tudi za povezane družbe), se pričakujejo odhodi nekaterih strank, ki so neaktivne (ne izvajajo poročanj). Dejansko pa, kot je razvidno tudi iz zmanjšanja količin pogodb ter dinamike bilančne sheme, trg kot celota ni v širitvi.

V letu 2020 je s strani ACER-ja potekalo več posvetovanj in delavnic v povezavi z uvedbo dodatnih oziroma posebnih plačil za ACER. Evropska komisija je namreč skladno s podlago v t.i. ACER uredbi konec leta 2020 uvedla posebna plačila RRM-jev za ACER. Borzen je tekom leta 2020 v okviru posebnih ACER- RRM posvetovanj, kot tudi v okviru Market Integrity and Transparency Task Force (krajše MIT TF) delovne skupine Europexa ves čas aktivno sodeloval ter poskušal vplivati na čim bolj nediskriminatorno in transparentno zasnovano pristojbin za REMIT poročanje. Tekom leta smo o aktivnostih povezanih z uvedbo ACER REMIT pristojbin obveščali tudi naše stranke, proti koncu leta pa sprejeli tudi nov cenik, ki odraža nove ACER pristojbine, pri tem pa ostali karseda konkurenčni za naše stranke.

TRŽNE NEREGULIRANE DEJAVNOSTI

Ključni deležniki storitve RRM – REMIT so udeleženci trga z elektriko, za katere Borzen izvaja svojo storitev poročanja, s čimer jim omogoči izpolnitev njihovih obvez, skladno z določili Uredbe o celovitosti in preglednosti veleprodajnega trga. Pri tem Borzen kot edini subjekt v Sloveniji, ki ima s strani ACER podeljen status RRM, poročanje izvaja za tretje osebe, zlasti za stranke v Sloveniji in na Hrvaškem, kar je dodana vrednost za stranke tudi v luči komuniciranja. Poleg izvajanja poročanja vsem našim strankam zagotavljamo obveščanje o novostih s področja omenjenega poročanja in njihovih obvez ter smo jim pri postopku ves čas na voljo kot svetovalci, tako pri tehničnem kot vsebinskem vidiku.

V okviru tržne dejavnosti, Borzen zagotavlja tudi IT podporo in kliring borznih poslov za družbo BSP. Obseg storitev zajema:

- **v sklopu kliringa sklenjenih poslov na borzi z električno energijo izvajamo naslednje naloge:**

- izračun finančnih obveznosti in terjatev,
- ugotavljanje neto stanja finančnih terjatev in obveznosti po pobotanju vzajemnih terjatev in obveznosti,
- finančna poravnava sklenjenih poslov,
- upravljanje s finančnimi kritji,
- izvajanje nalog nasprotne stranke v procesu spajanja trgov,
- administracija članov borze;

- **v sklopu zagotavljanja IT storitev pa:**

- najem in uporaba ITK opreme v režimu visoke razpoložljivosti,
- najem prostora v ITK omarah za opremo, ki je last BSP ali tretjih oseb v razmerju z BSP,
- najem namiznih računalnikov, programske opreme in njihovo vzdrževanje,
- zagotavljanje podpore uporabnikom,
- zagotavljanje in vzdrževanje storitev elektronske pošte,
- zagotavljanje in vzdrževanje storitev mrežne hrambe podatkov in varnostnega kopiranja,
- upravljanje nekaterih programskih rešitev tretjih.

ODNOSI Z DELEŽNIKI ¹⁵

INFORMIRANJE IN OZAVEŠČANJE IN USPOSABLJANJE O UČINKOVITI RABI ENERGIJE IN OBNOVLJIVIH VIRIH ENERGIJE - TRAJNOSTNA ENERGIJA¹⁵

Borzen v sklopu blagovne znamke Trajnostna energija informira, ozavešča in usposablja različne ciljne skupine:

- lastnika,
- širši in ožji javni sektor,
- Eko sklad (in EnSVET),
- lokalne energetske agencije,
- dobavitelje energije,
- strokovne institucije in združenja,
- SID banko in druge finančne institucije,
- Medije,
- nevladne institucije,
- izobraževalne ustanove,
- ESCO podjetja,
- gospodarstvo in
- splošno javnost

o učinkoviti rabi energije in obnovljivih virih energije. Vsaka izmed navedenih javnosti na

nek način upravlja z energijo ter posledično s svojim ravnanjem vpliva na okolje in bodoče generacije. Z raznovrstnimi aktivnostmi Borzen opolnomoči posameznike in institucije, jim da znanje za sprejemanje pravih odločitev v zvezi z energijo.

Borzen v okviru nalog, ki izhajajo iz 351. člena EZ-1 (od 17. novembra 2020 dalje je to zajeto v 55. členu Zakona o učinkoviti rabi energije), izvaja aktivnosti na področju informiranja, ozaveščanja in usposabljanja o obnovljivih virih energije in učinkoviti rabi energije. Omenjene aktivnosti izvajamo pod lastno blagovno znamko **TRAJNOSTNA ENERGIJA**, s katero dosegamo širok krog različnih javnosti.

Področje informiranja, ozaveščanja in usposabljanja je odlična priložnost, da posredujemo informacije o obnovljivih virih energije in učinkoviti rabi energije čim širši množici ter po svojih močeh pripomoremo k večjemu zavedanju in poznavanju obeh tematik, s tem pa opolnomočimo različne ciljne javnosti.

V prihodnje nameravamo na tem področju izpeljati nove projekte ter vsebinsko obogatiti obstoječe.

Namenska in ciljno usmerjena sponzorstva ter donacije so eden izmed načinov povezovanja s skupnostjo in našega prispevka k pozitivnemu delovanju družbe kot celote. V letu 2020 smo med drugim izvedli tudi razpis za dodelitev sponzorskih in donatorskih sredstev. Z donacijami smo lokalno okolje podprli zlasti na humanitarnem, zdravstvenem in športnem področju v skupni višini 4.600 EUR.

TRAJNOSTNA ENERGIJA

V letu 2020 smo na področju informiranja, ozaveščanja in usposabljanja o učinkoviti rabi energije in obnovljivih virih energije izvedli vrsto aktivnosti, ki smo jih smotrno komunicirali in združevali preko spletnega portala TRAJNOSTNA ENERGIJA (www.trajnostnaenergija.si). Portal predstavlja stičišče informacij o učinkoviti rabi energije in obnovljivih virih energije, na katerem so na enostaven in pregleden način zbrane kakovostne in strokovne informacije, ki na eni strani pripomorejo k učinkovitejši rabi energije, po drugi strani pa nudijo različne informacije o obnovljivih virih energije in njihovi uporabi.

Sledili smo zastavljenim ciljem in strategiji ter skozi različne aktivnosti in projekte poizkušali dvigovati nivo ozaveščenosti in znanja na področju trajnostne energetike ter prispevati k večji izrabi obnovljivih virov energije in učinkoviti rabi energije. Pri tem smo se opirali na rezultate preteklih projektov, njihove ponatise, izvajali nekatere kontinuirane aktivnosti, prav tako pa smo pristopili k izvedbi nekaterih novih projektov.

Ključne aktivnosti so zbrane spodaj:

Konferenca trajnostna energija lokalno 020

Sredi septembra smo izvedli že šesto strokovno srečanje lokalnih energetskih upravljavcev TRAJNOSTNA ENERGIJA LOKALNO 020 z naslovom »Zelena transformacija in nova realnost«. Konferenca je tokrat potekala tako preko spleta kot v živo v dvorani.

Da je treba občane aktivno vključiti v nove lokalne priložnosti zelenega okrevanja ter tako pospešiti energetske samooskrbo, električno mobilnost ter vključevanje novih obnovljivih virov energije, da bi dosegli brezogljične cilje, so zaključili udeleženci. Teh je bilo preko 150, že šestič organizirane vodilne konference

Trajnostna energija lokalno, ki jo je priredil Borzen, slovenski operater trga z elektriko. Konferenca je prvič potekala digitalno in v živo. Katere so napovedane številne novosti zakonodaje ter priložnosti financiranja za občinske projekte na področju učinkovite rabe, ki bodo v kratkem začele veljati, je izpostavil mag. Erik Potočar iz Ministrstva za infrastrukturo. Kakšna je nova vloga odjemalcev in energetskih skupnosti, kot tudi podpora Borzena pri tovrstnih projektih, je naslovil mag. Borut Rajer. Konferenca se je zaključila s Svetovno kavarno »Vloga občanov – lokalni izzivi zelene energetike in nova realnost«, katere zaključki bodo posredovani javnosti in pristojnim organom.

Kot predkonferenčno aktivnost je Borzen v soorganizaciji Urada vlade za komuniciranje RS priredil posebno srečanje predstavnikov državnih organov in izbranih ključnih predstavnikov lokalne energetike v ožji sestavi (pristojni predstavniki ministrstev MZI, MOP, MF, MJU, MGRT, MDDSZ, SVRK, EKO SKLAD, predstavništvo komisije EU, LEA, itd.)

Spletni portal in družbena omrežja

Spletni portal www.trajnostnaenergija.si je v letu 2020 doživel grafično, vsebinsko in strukturno prenovu – vse z namenom boljše uporabniške izkušnje. Cilj prenove je bil narediti portal bolj pregleden, podatke in informacije na njem pa bolj logično povezane in urejene, da bi uporabniki lažje in hitreje prišli do zelenih informacij.

Portal je bil skozi celotno leto 2020 tudi redno ažuriran z aktualnimi vsebinami in novicami. Pripravljene so bile nove vsebine, ki bodo pripomogle k večji informiranosti na področju OVE in URE. Z namenom prikaza aktualnih domačih in tujih razpisov s področja OVE in URE smo razvili modul ter ga umestili na portal.

Modul omogoča celovit pregled objavljenih razpisov s področja trajnostne energetike v Sloveniji in tujini. Poleg kontrole vnesenih podatkov omogoča tudi določeno administracijo na samem portalu.

Spletno prisotnost aktivno vzdržujemo tudi preko omrežja Facebook in LinkedIn ter kanala YouTube, saj vse tri platforme predstavljajo odličen način grajenja blagovne znamke TE in povezovanja z uporabniki ter doseganja viralnosti na spletu. Pri tem smo si pomagali z digitalnim oglaševanjem, ki je pripomoglo k večji prepoznavnosti in obiskanosti naših portalov ter kanalov na družbenih omrežjih.

Število obiskov naših portalov in spletnih strani je bilo kar množično. Beležimo blizu 110 tisoč obiskov spletnega portala TE, risanke Lepši svet si je zgolj v letu 2020 (ki so dostopne tako v slovenščini kot tudi v angleščini na spletni platformi YouTube) ogledalo več kot 615 tisoč ljudi. Število uporabnikov je bilo visoko tudi pri akciji uporabnikov FB Trajnostna energija, kjer smo jih zabeležili več kot 21 tisoč.

Nagradni natečaj za predšolske otroke, osnovnošolce in dijake

Nagradni natečaj z naslovom »TRAJNOSTNA ENERGIJA 020«, kjer je skupni nagradni sklad znašal 10.000 EUR, je potekal jeseni 2020 in je bil namenjen predšolskim otrokom, osnovnošolcem in dijakom.

Na natečaju so lahko sodelovali z izdelavo maskote (oziroma lika), ki je moral podati trajnostno naravnano sporočilo oziroma poslanstvo, s katerimi je ljudi spodbudila k učinkovitejšemu ravnanju z viri energije ter odgovornemu ravnanju z okoljem.

Na letošnji natečaj je prispelo skoraj 80 prijav, na natečaju pa je sodelovalo 950 otrok in

mladih, nekaj manj kot prejšnja leta, predvsem zaradi vpliva epidemije bolezni COVID-19. Vsi sodelujoči so zmagovalci, posebne čestitke pa najboljšim:

- Vrtci (1. nagrada: Vrtec Jelka Ljubljana),
- Osnovne šole 1 triada (1. nagrada: OŠ Gornja Radgona),
- Osnovne šole 2 triada (1. nagrada: OŠ Puconci),
- Osnovne šole 3 triada (1. nagrada: OŠ Draga Bajca Vipava),
- Srednje šole (1. nagrada: Gimnazija Ljutomer).

Atlas trajnostne energije

Spletno aplikacijo - Atlas trajnostne energije, ki omogoča prikaz obnovljivih virov energije (proizvodnih virih elektrike in potenciali) in ukrepe učinkovite rabe energije (izvedeni ukrepi gospodinjev in pravnih subjektov) smo v letu 2020 ažurirali – dodali nove naprave, ki so vstopile v sistem podpor OVE in SPTE, dodali vsa izplačana nepovratna sredstva EKO SKLADA vezana na obdobje 2019, ter ga osvežili s STORY MAP. »Story map« je dejansko posebna aplikacija, ki povezuje več grafičnih, vizualnih in vsebinskih prvin, ter jih na poseben način poveže z aktualno kartografijo v okviru ATLASA TE. V našem primeru smo pod tematiko OVE VIRI v RS združili vsebinske cilje OVE, podporno shemo kot ključni instrument za doseg ciljev OVE, ter aktualne vsebine iz naših drugih projektov kot so REUS in EKO UTRINKI.

Posebej je potrebno omeniti, da je bilo samo iz naslova EKO SKLADA na ATLAS TE odloženih več kot 30.000 vnosov koriščenih ukrepov iz naslova nepovratnih sredstev, ki so opredeljeni do skupne vrednosti 99,8 mio EUR izplačil za leti 2018 in 2019.

Natečaj za najboljše magistrsko delo na temo OVE ali URE 019

V letu 2020 smo že drugo leto zapored

organizirali natečaj za najboljšo magistrsko delo na temo trajnostne energije. Na ta način smo želeli vzpodbuditi mlade, da se aktivno vključijo v reševanje aktualnih izzivov trajnostne energetike. Nagrada za najboljše magistrsko delo za leto 2020 bo podeljena v letu 2021.

Izdelava stripa s tematiko trajnostne energije

Mladi bodo z znanjem iz zbirke stripov na temo trajnostne energije "Figa ME briga: Stripi za večkratno uporabo", ki so jo brezplačno prejele vse splošne in osnovnošolske knjižnice v državi, lahko soustvarjali trajnostno prihodnost. Z namenom spodbujanja okolju prijaznejšega ravnanja in rabe zelenih virov energije, je Borzen z izbranimi slovenskimi striparji pripravil zbirko stripov, poimenovanih FIGA ME BRIGA: Stripi za večkratno uporabo. Povedni naslov namiguje na to, da je Borzenu in vsem ustvarjalcem knjige mar. Mar za to, kar je dobro za naš planet in prihodnje generacije ter k razmisleku o tem spodbuja tudi bralce. Knjiga na zabaven in poučen način opominja o vplivu naših dejanj na okolje in vsa živa bitja. Istočasno pa je tudi orodje, ki z informacijami opolnomoči bralca k sprejemanju boljših odločitev za lepši svet.

Zbirka stripov, ki bo zagotovo dobrodošel vir znanja in zabave za mlade bralce je že na knjižnih policah knjižnic, vsem zainteresiranim pa je na voljo tudi za prenos na spletni strani www.trajnostnaenergija.si.

Demonstracijske obnove

Družbeno odgovoren demonstracijski projekt samooskrbne Viške hiške, kjer domuje Slovenska filantropija in je bil realiziran v letu 2018 (e-polnilnica, sončna elektrarna, shranjevalnik energije) smo spremljali tudi v letu 2019, kot tudi v letu 2020, kjer so se pokazali dobri rezultati. Shranjevalnik energije je deloval uspešno - prevzeta energija iz omrežja v letu 2020 je bila 12.194 kWh, oddana energija v

omrežje 3.483 kWh, obračunana energija pa 8.711 kWh.

Zeleno javno naročanje

V letu 2020 je bila na temo Zelenega javnega naročanja izdelana poglobljena študija, ki za 8 predmetov, ki so povezani z energetiko, celovito analizira posnetek trenutnega stanja postopkov zelenega javnega naročanja, analizira odnose in potrebe/želja deležnikov v zvezi s postopki zelenega javnega naročanja, kot tudi podaja konkretne smernice/priporočila o tem, kaj vse bi bilo smiselno v luči zelenega javnega naročanja storiti, popraviti, pripraviti, modificirati ter kakšen bi bil najbolj ustrezen prenos znanja, podpora zavezancem za zeleno javno naročanje v prihodnje.

Ključnega pomena je bila izvedba ankete ter tudi poglobljeni intervjuji z naročniki zelenega javnega naročanja, na podlagi katerih je bilo ugotovljeno, da naročniki:

- pogrešajo konkretne in uporabne okoljske zahteve,
- še vedno kot edino merilo uporabljajo merilo najnižje cene,
- niso dovolj seznanjeni z namenom in ciljem zelenega javnega naročanja,
- menijo, da so zahteve in cilji Uredbe ZeJN nejasni in
- je zeleno javno naročanje nesmiselno ter otežuje in podaljšuje postopke javnega naročanja.

Na podlagi ugotovitve dejanskega stanja zelenega javnega naročanja, je študija podala pomembne smernice oziroma priporočila za izboljšanje zelenega javnega naročanja, med drugim predlog ozaveščanja odgovornih oseb pri naročnikih, ki vodijo postopke javnega naročanja, okrepitev vloge investicijske dokumentacije pri načrtovanju javnih naročil, priprava vzorčne razpisne dokumentacije

za različne predmete zelenih in trajnostnih javnih naročil, ozaveščanje in izobraževanje splošne ter strokovne javnosti o pomenu in ciljnih zelenega javnega naročanja, oblikovanje primerov okoljskih meril ter konkretnih in uporabnih primerov okoljskih zahtev po posameznih predmetih naročil, idr.

Študija, ki jo je pripravil Inštitut za javno-zasebno partnerstvo, zavod Turjak, je bila predstavljena širši javnosti (med drugim predstavnikom MZI ter MOP). Na podlagi ugotovitev iz študije, so bili v sodelovanju z MZI v letu 2020 že načrtani prihodnji projekti.

Raziskovanje energetske učinkovitosti v Sloveniji

Sodelovali smo pri izvedbi Raziskave energetske učinkovitosti Slovenije za javni in storitveni sektor, ki je namenjena pridobivanju uporabnih informacij s področja rabe energije ter spodbujanju učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije v javnem in storitvenem sektorju.

Cilj je bil s celostno raziskavo učinkovite rabe odkriti in spremljati v času:

- stanje v javnem in storitvenem sektorju (popis porabnikov energije in virov),
- vedenjske navade, odnos porabnikov do rabe energije in pripravljenost za učinkovitejše ravnanje, odnos do okolja in podnebnih sprememb,
- percepcijo relevantnih udeležencev na trgu (dobavitelji energije, proizvajalci različnih porabnikov energije in trgovci, druga podjetja in organizacije),
- pripravljenost na investiranje in uvajanje ukrepov energetske učinkovitosti.

Neodvisna raziskava se je izvajala v javnih ustanovah in podjetjih z namenom pridobivanja informacij s področja rabe energije, njihovih navad in pripravljenosti za uvajanje ukrepov za povečanje energetske učinkovitosti. Izsledki raziskave so bili javnosti predstavljeni v začetku leta 2021 na spletnem dogodku.

Energetsko obarvano igrišče v Mariboru

Ob Semedelski promenadi v Kopru smo proti koncu leta 2020 postavili novo energetske obarvano otroško igrišče, ki otroke in občane seznanja s konceptom obnovljive energije in hkrati spodbuja k bolj trajnostni izrabi energije. Družbeno odgovorni projekt je nastal na pobudo Borzena, slovenskega operaterja trga z elektriko in nosilca blagovne znamke Trajnostna energija, ki je k sodelovanju povabil tudi družbi Elektro Primorska d.d. in E3, d.o.o. ter Mestno občino Koper. Partnerje projekta družijo zavedanje o pomembnosti odgovornega odnosa do okolja, vsi pa želijo tudi informirati, ozaveščati in spodbujati k učinkoviti rabi energije in izrabi obnovljivih virov energije na okoljsko najbolj sprejemljiv način. Gre za drugi tovrsten projekt, ki poleg igral obsega tudi informativno tablo s ključnimi informacijami o trajnostni energiji.

Energetsko obarvanemu igrišču, ki je bilo v 2019 postavljeno na Trgu svobode v Mariboru pa so se konec leta 2020 pridružila še tri igrala z informativno tablo na Tezmem.

Serija dogodkov za mlade

Sodelovali smo pri projektu »Inženirke in inženirji bomo«, kjer smo kot razvojni partner spodbujali mlade na pot trajnostne energetike skozi poklic inženirjev:

- predstavitev kariernih priložnosti na področju tehničnih in naravoslovnih poklicev,
- promociji nadgradnje inženirskih znanj s poslovnimi (inženir+) s poudarkom na trajnostni orientiranosti teh poklicev. V okviru sodelovanja smo bili na dogodkih prisotni osebno in z gradivi Trajnostne energije.

Poleg tega pa smo na Dnevih trajnostnega razvoja s CDI Univerzum v Ljubljani septembra sodelovali pri izvedbi delavnic za otroke:

- Poučna igra Lepši svet - Turnir za otroke: Otroci so tekmovali, kdo prej pride do cilja, do lepšega sveta. Na svoji poti so sprejemali odločitve v povezavi z energijo in se učili o odpadkih, učinkovitem ravnanju z elektriko, obnovljivih virih energije. S pomočjo poučnih družabnih iger na temo trajnostne energije so tako pridobili dodatna znanja.
- Učenje angleškega jezika in spoznavanje tematik trajnostne energije - risanke Lepši svet: Otroci so si pogledali slovenske okoljske risanke Lepši svet v slovenskem in angleškem jeziku. Istočasno so se tako naučili novih angleških besed ter spoznali učinkovito rabo energije in obnovljive vire energije.

Analiza možnosti za večjo izrabo vetrne energije v Sloveniji

Projekt Analiza možnosti za večjo izrabo vetrne energije v Sloveniji je obsegal aktivnosti, ki so bile namenjene izdelavi analize na temo razvojnih možnosti in ekonomske upravičenosti izrabe vetrne energije z vidika mikro proizvodnje in samooskrbe gospodinjstev v velikostnem rangu mikrogeneracije. Analiza je bila opravljena na izbranih 4-ih lokacijah, ki so bile izbrane na podlagi povprečnih letnih hitrosti

vetra, povprečnega števila in razporeditve vetrovnih dni skozi leto. Analiza je bila izvedena na podlagi izbrane tehnologije, skupnih stroškov investicije, strokovni oceni obratovalnih stroškov, pričakovani življenjski dobi naprav ter strokovni oceni projiciranih tržnih cen električne energije. V analizi se je obravnavalo 7 različnih vetrnih elektrarn, analiziranih pa je bilo 73 različnih scenarijev. V vseh obravnavanih scenarijih so, ob danih pogojih, vetrne elektrarne zelo redko obratovale v rangu nazivnih moči. Vetrni potencial je bil ocenjen kot nezadosten za izrabo v kontekstu mikro proizvodnje. Na podlagi rezultatov analize je povprečna vrednost enostavne povračilne dobe investicije znašala 166,43 let, pri povprečni neto sedanji vrednostni -18.927,15 EUR in povprečni interni stopnji donosa -8,38 odstotka.

Za smotrnost oziroma upravičenost naložbe v vetrno elektrarno bi bilo potrebno bodisi zvišati odkupno ceno električne energije bodisi zagotoviti ustrezno obratovalno podporo za napravo. Tehnologija vetrnih elektrarn je na visoki stopnji razvoja, zato je zelo malo verjetno, da bi se lahko v naslednjih 10 letih drastično izboljšala učinkovitost proizvodnje elektrike iz malih vetrnih elektrarn pri nizkih hitrostih vetra. Hkrati so zakonodaja in administrativni postopki umeščanja slabše dorečeni in zaenkrat ne

upoštevajo tehničnih posebnosti proizvodnje električne energije iz vetrnih elektrarn.

Upravljanje z energijo v javnem sektorju

O tem, da je učinkovito upravljanje z energijo ključnega pomena za razogljčenje družbe, pri čemer pa mora svoj del nujno odigrati tudi javni sektor, je tekla beseda na seriji spletnih seminarjev, ki smo jih priredili v sklopu blagovne znamke Trajnostna energija. Preko 300 udeležencev se je v preteklem letu podrobneje seznanilo z upravljanjem z energijo na različnih segmentih. Na petih zaporednih spletnih seminarjih so namreč spoznali smernice za upravljanje z energijo v javnem sektorju, pozornost pa so namenili prepoznavanju in odpravi šibkih točk stavb in sistemov oskrbe z energijo, spoznali potencialne izboljšanja energetske učinkovitosti ter izkoriščanja obnovljivih virov energije, zelenih javnih naročil, financiranja ter zakonodajnih okvirov. Borzen je pri izvedbi seminarjev sodeloval s Konzorcijem lokalnih energetskega in Ministrstvom za infrastrukturo. Zadovoljstvo udeležencev z dogodkom je bila 91 odstotna.

Medijska kampanja za gospodarstvo

V letu 2020 smo s specifično in usmerjeno komunikacijsko kampanjo nagovorili slovensko gospodarstvo – podjetnike in jih ozavestili o

pomembnosti OVE in URE ter spodbuditi k večji angažiranosti na tem področju. Zlasti smo želeli, da se zavedajo potenciala in možnosti, ki jih kot pravni subjekti imajo na teh področjih (razpisi, subvencije idr.) in hkrati neposrednih dobrobiti za njihovo poslovanje, ki jih to področje ponuja (finančni aspekt, družbena odgovornost itd.). Zaradi epidemije s korona virusom je nekaj dogodkov, kjer bi predstavili finančne spodbude Eko sklada za gospodarstvo odpadlo, se je pa kot uspešna izkazala digitalna komunikacijska kampanja preko družbenih omrežij, kjer je bilo zabeleženih preko 2,5 milijona prikazanih oglasov.

Poleg navedenih aktivnosti smo aktivno sodelovali tudi z lokalnimi energetskega in agencijami, za katere smo v začetku leta 2020 pripravili posvet na temo trajnostne energije. Udeležili so se ga predstavniki vseh slovenskih lokalnih energetskega in agencij, kot zaključek posveta pa je bilo oblikovano stališče o nadaljnjem sodelovanju, temelječ na skupnih sinergijah.

MEDIJI

Transparentno in ažurno komuniciranje je ena izmed prioritet naše družbe. Redno se odzivamo na novinarska vprašanja, se dogovarjamo za intervjuje oziroma članke ter skrbimo za obveščanje novinarjev o ključnem dogajanju v družbi. Odzive medijev spremljamo na dnevni ravni in se po potrebi odzovemo nanje.

Naša družba je dolgoleten član Časopisnega sveta revije slovenskega elektrogospodarstva Naš stik, ki igra pomembno vlogo pri informiranju strokovne energetske javnosti in energetskega opismenjevanju splošne javnosti. V letu 2020 je Borzen sooblikoval vsebino revij in spletnega portala tako z lastnimi prispevki, kot tudi z usmeritvami ostalih vsebin.

S TV hišo Pro plus smo sklenili dogovor o predvajanju risank Lepši svet na njihovih kanalih, zlasti na kanalu OTO, na ta način pa doseči njihovo dodatno gledanost.

DELEŽNIKI V MEDNARODNEM OKOLJU¹⁶

- Na področju družbene odgovornosti.
- Sodelovanje v strokovnih združenjih in delovnih skupinah.
- Na področju transparentnosti in zagotavljanja preglednosti delovanja trga z elektriko.
- Sodelovanje in razvoj.

Na Borzenu aktivno sooblikujemo trende tako slovenske kot tudi evropske energetike. Zavedamo se pomembnosti sodelovanja med različnimi akterji na energetskega podiju. Naši strokovnjaki zasedajo odgovorna mesta v različnih združenjih in delovnih skupinah, kar kaže na izjemno zaupanje, ki nam je izkazano tudi v strokovnih krogih. V nadaljevanju omenjamo nekatere, ki pomembneje zaznamujejo delovanje naše družbe.

Tako naj na prvem mestu omenimo sodelovanje v združenju Europex, ki povezuje evropske energetske borze in operaterje trgov z elektriko, kjer mag. Borut Rajer, direktor energetskega področja, zaseda mesto člana upravnega odbora. Združenje APEX in sodelovanje v okviru sekcije, ustanovljene pri Gospodarski zbornici Slovenije, preko katere je Borzen včlanjen v združenje Eurelectric (Evropsko združenje družb proizvajalcev, prenosa, distribucije ter trgovanja in dobave električne energije) sta prav tako pomembni organizaciji, preko katerih izmenjujemo znanja.

Borzen je s svojimi predstavniki aktivno prispeval tudi v ENTSO-E v delovni skupini WG

Ancillary Services, kjer je v projektni skupini za harmoniziranje bilančnega obračuna (Project Team Imbalance Settlement Harmonisation) kot član opazovalec prispeval s predlogi in mnenji pri oblikovanju predloga vseh sistemskih operaterjev za harmoniziranje bilančnega obračuna v EU. Uredba o določitvi smernic za izravnavo električne energije (2017/2195, angl. Electricity Balancing Guideline) namreč narekuje nadaljnje harmoniziranje trga z elektriko v EU, kar pa bo bistveno vplivalo na spremembe na področju bilančnega obračuna tudi pri nas.

Naša družba je zelo aktivna tudi v Sekciji za izmenjavo podatkov na energetskega trgu (IPET), ki deluje v okviru Energetske zbornice Slovenije in spodbuja razvoj na področju izmenjave podatkov na trgu z električno energijo. Velik angažma Borzena znotraj sekcije nakazuje tudi dejstvo, da so naši sodelavci že od ustanovitve dalje vključeni v vodstvo sekcije z zasedanjem predsedniškega (Andraž Šavli) ali podpredsedniškega položaja (David Copič).

Borzenovi sodelavci pa sodelujemo tudi v združenju CIGRE (Conseil Internationale des Grands Reseaux Electriques) – CIRED (Slovensko združenje elektroenergetikov), še posebno v skupini Trg in regulacija.

Smo člani Sekcije za kakovost in odličnost v elektroenergetiki ter ustanovni član Slovenskega združenja za energetske

ekonomiko (SAEE), ki je 30. nacionalna podružnica IAEE (»International Association for Energy Economics«) in kot sekcija deluje znotraj Energetske zbornice Slovenije.

Pomembno je tudi naše članstvo v mednarodni organizaciji, ki skrbi za razvoj področij revizije informacijskih sistemov, upravljanja informacijske tehnologije, nadzora in dajanja zagotovil ter kibernetike varnosti, Information Systems Audit and Control Association (ISACA).

Borzen je korporativni član Združenja nadzornikov Slovenije, ki je strokovna, nepridobitna in nevladna organizacija, ki povezuje člane nadzornih svetov, upravnih odborov ter druge deležnike korporativnega upravljanja.

Borzen je tudi član Mreže družbeno odgovornih podjetij, ki skrbi za promocijo in osveščanje o pomembnosti družbene odgovornosti ter predstavlja stičišče slovenskih podjetij in organizacij, kjer se izmenjujejo znanja, informacije, ideje in dobre prakse na področju družbene odgovornosti. V letu 2020 smo preko organizacije promovirali različne aktivnosti, ki jih je Borzen na področju družbene odgovornosti in svojega delovanja v širšem kontekstu izvajal znotraj leta ter na ta način povečevali njihovo odmevnost.

OSTALE DELEŽNIŠKE SKUPINE IZ DELEŽNIŠKE MAPE

Pomembni deležniki so tudi naši dobavitelji oziroma zunanji izvajalci, s katerimi se Borzen povezuje pri izvajanju posameznih dejavnosti. Pri izbiri dobaviteljev se držimo načel javnega naročanja, pri tem pa skrbno preverjamo njihove reference ter usmeritve s področja zelenega javnega naročanja. V tovrstnih poslovnih odnosih nemalokrat razvijamo ali nadgrajujemo določene produkte in storitve, kjer se skupaj učimo in razvijamo.

Dosledno se držimo tudi Priporočil družbenika ter zakonskih obvez na področju javnega naročanja, kjer med drugim skrbimo, da so na državnem portalu javnih naročil redno objavljene vse zahtevane informacije. Deležnikom je na voljo t.i. help desk, preko katerega lahko pridobijo informacije ali podajo pritožbe.

Posebno pozornost namenjamo področju varstva osebnih podatkov, skladno s splošno uredbo o varstvu osebnih podatkov (GDPR), za kar imamo imenovanega tudi pooblaščenca za varstvo osebnih podatkov.

MERJENJE ZADOVOLJSTVA DELEŽNIKOV

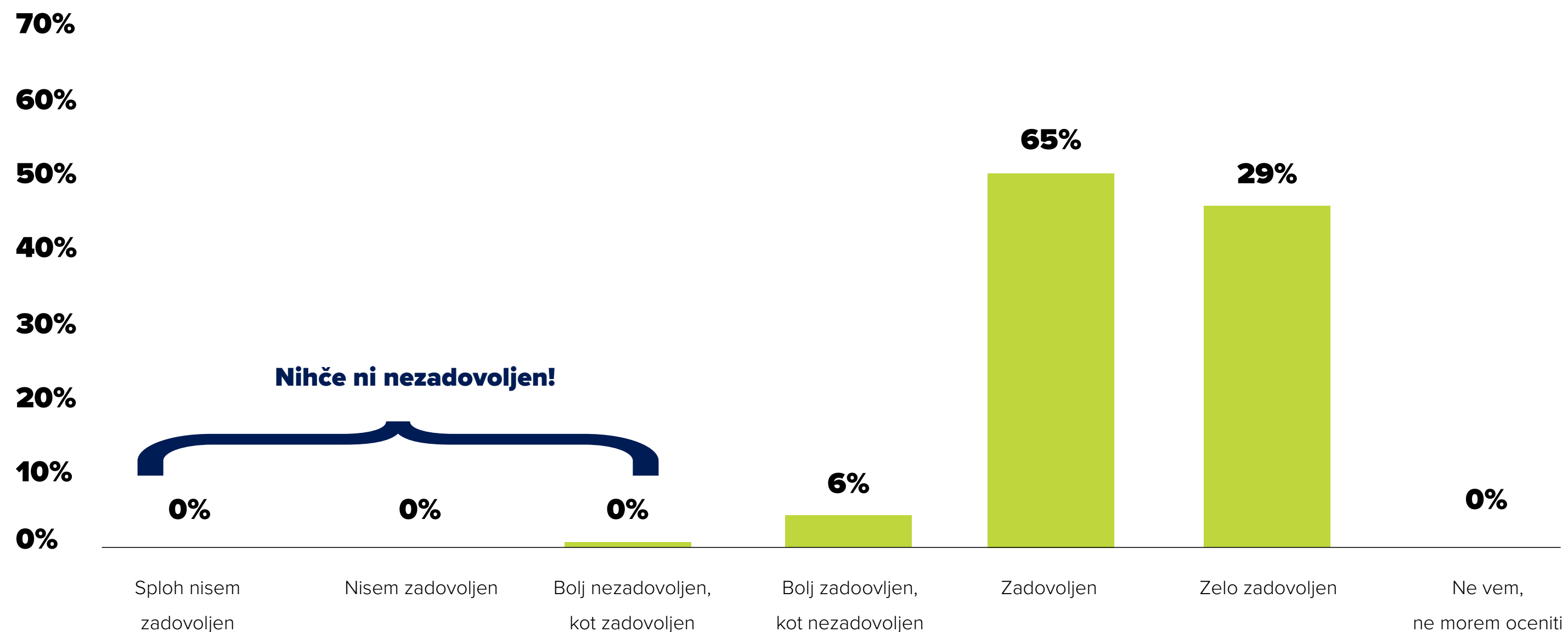
Splošno zadovoljstvo naših deležnikov redno preverjamo z analizami zadovoljstva. Periodično na dve leti izvajamo analizo zadovoljstva deležnikov centra za podpore ter deležnikov operaterja trga. Rezultati slednje iz leta 2020

kažejo, da je izvajanje dejavnosti operaterja trga na izjemno visoki ravni, saj je kar 94 odstotkov anketirancev zadovoljnih oziroma popolnoma zadovoljnih, kar je več kot pri predhodnem merjenju leta 2018, ko je bilo

takšnih anketirancev 87 odstotkov. Izkazano zaupanje in potrditev, da delamo strokovno in dobro, nam je dala nov zagon in ideje.

Splošno zadovoljstvo deležnikov – deležniki operaterja trga (2020)

N = 48

Poleg tega na letni ravni preverjamo zadovoljstvo deležnikov s storitvijo RRM – REMIT, kjer podatki kažejo, da so uporabniki storitve poročanja RRM – REMIT s storitvijo

zadovoljni (72 odstotkov) oziroma bolj zadovoljni kot nezadovoljni (28 odstotkov). Ob izvajanju raznovrstnih aktivnosti izvajamo priložnostne analize zadovoljstva – denimo

zadovoljstvo udeležencev na naši tradicionalni konferenci Trajnostna energija lokalno, na naših spletnih seminarjih in podobno. V prihodnje bomo z analizami zadovoljstva nadaljevali.

ČLOVEŠKI KAPITAL¹⁷

Kazalniki človeškega kapitala

ŠTEVILO ZAPOSLENIH	33
FLUKTUACIJA	13,56
POVPREČNA STAROST	41 let
ZAPOSLENI - ŽENSKE	42 %
IZOBRAZBA	61 % univerzitetna izobrazba

Zaposleni predstavljajo motor delovanja Borzena. Zato skrbimo za njihov osebnostni in strokovni razvoj. Prizadevamo si za ustvarjanje stimulatívne delovnega okolja, v katerem delovne zahteve in poslovne cilje družbe

zdužujemo z zavzetostjo, motiviranostjo, pripadnostjo in dobrimi medsebojnimi odnosi.

Borzen zaposluje kompetentne, visoko strokovno usposobljene sodelavce, ki so jim

družbena odgovornost, etično poslovanje ter usmerjenost v razvoj in napredek osnovna vodila pri delu.

SPOŠTOVANJE ETIČNIH NAČEL IN NORM OBNAŠANJA¹⁸

Spoštujemo tradicije, kulture in veroizpovedi posameznih udeležencev v vseh poslovnih odnosih. V nobenem primeru ni dovoljena diskriminacija zaradi rase, barve kože, spola, spolne usmerjenosti, zakonskega stanu, nosečnosti, starševstva, veroizpovedi, političnega prepričanja, nacionalnosti, etične pripadnosti, invalidnosti, socialnega izvora ali statusa, članstva v sindikatu ali drugih osebnih okoliščin. Vrednote, ki jim sledijo zaposleni v družbi, so zaupanje, odgovornost, strokovnost, kreativnost in inovativnost. Vrednote imamo zapisane na spletni strani družbe ter v

poslovnih prostorih družbe, sicer pa se odražajo tudi v naših internih dokumentih, kot npr. v Pravilniku o varovanju dostojanstva delavca, ki opredeljuje standarde in norme obnašanja. Pravilnik ureja način prepoznavanja, preprečevanja in odpravljanja posledic spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja na delovnem mestu.

Zaščita pred spolnim in drugim nadlegovanjem ter trpinčenjem na delovnem mestu se določa in uresničuje v skladu z določbami zakona, ki ureja delovna razmerja, določbami zakona,

ki ureja uresničevanje načela enakega obravnavanja, določbami zakona, ki ureja enake možnosti moških in žensk ter določbami zakona, ki ureja varnost in zdravje na delu. Med zaposlenimi smo izbrali pooblaščenca, ki sprejema prijave v okviru domnevnega spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja. Pooblaščenec se izobražuje in usposablja s področja varovanja dostojanstva in zaposlenim podaja informacije s tega področja, vodi pa tudi evidenco prijav. V letu 2020 ni bilo prijav diskriminacije, zato posebnih ukrepov ni bilo potrebno izvajati.

KADROVSKI KAZALCI¹⁹

ŠTEVILO ZAPOSLENIH

Konec leta 2020 je bilo v družbi zaposlenih 33 sodelavcev. V primerjavi s koncem leta 2019 se je število zaposlenih povečalo. Povprečno število zaposlenih po stanju ur za leto 2020 je bilo 29,49 in je v primerjavi s povprečnim številom zaposlenih v letu 2019 višje za 1,49 zaposlenega.

Dve sodelavki sta uveljavljali pravico do dela s krajšim delovnim časom v skladu s predpisi o starševskem varstvu. Ostali zaposleni so imeli sklenjeno delovno razmerje za polni delovni čas.

Delež sodelavcev zaposlenih za določen čas je konec leta 2020 znašal 3 odstotke vseh zaposlenih in se je v primerjavi s predhodnim

letom razpolovil in sicer zaradi zmanjšanja nadomeščanj sodelavk na materinskem oziroma starševskem dopustu.

Pri iskanju in izbiri kadrov v naši družbi preučimo znanja, veščine, usposobljenost in izkušnje, ki jih ima posameznik ter to upoštevamo kot edino vodilo pri zaposlitvi. Omogočamo enakopravno obravnavo vsem kandidatom za zaposlitev, ne glede na njihov spol, starost, raso ali katero drugo osebnostno okoliščino in spoštujemo vse zakonske norme.

FLUKTUACIJA ZAPOSLENIH

V letu 2020 je bila stopnja fluktuacije 13,56 in je v primerjavi z letom 2019 za 7,87 odstotnih točk nižja. V družbi se zavedamo pomena zadržati kakovostne sodelavce, zato nenehno skrbimo,

da so zaposleni zadovoljni, zavzeti in motivirani in da se razvijajo tako na strokovni kot tudi na osebni ravni.

Naslednja tabela prikazuje pregled in primerjavo števila prihodov in odhodov zaposlenih v družbi v letu 2019 in letu 2020 po spolu in starosti.

Razčlenitev po spolu in starosti zaposlenih, ki so odšli iz družbe in novo zaposlenih za leto 2019 in leto 2020

	ODHODI		PRIHODI	
	2019	2020	2019	2020
Število	6	6	6	6
Spol	2 ženski/4 moški	1 ženska/3 moški	1 ženska/5 moških	3 ženske/4 moški
Starost	43, 39/38, 36, 38, 39	46/33, 57, 48	49/36, 28, 33, 30, 26	47, 37, 51/33, 54, 54, 48

STRUKTURA GLEDE NA SPOL

Med zaposlenimi na Borzenu je 19 predstavnikov moškega spola in 14 predstavnic ženskega spola. Razmerje med spoloma se glede na leto 2019 ni spremenilo.

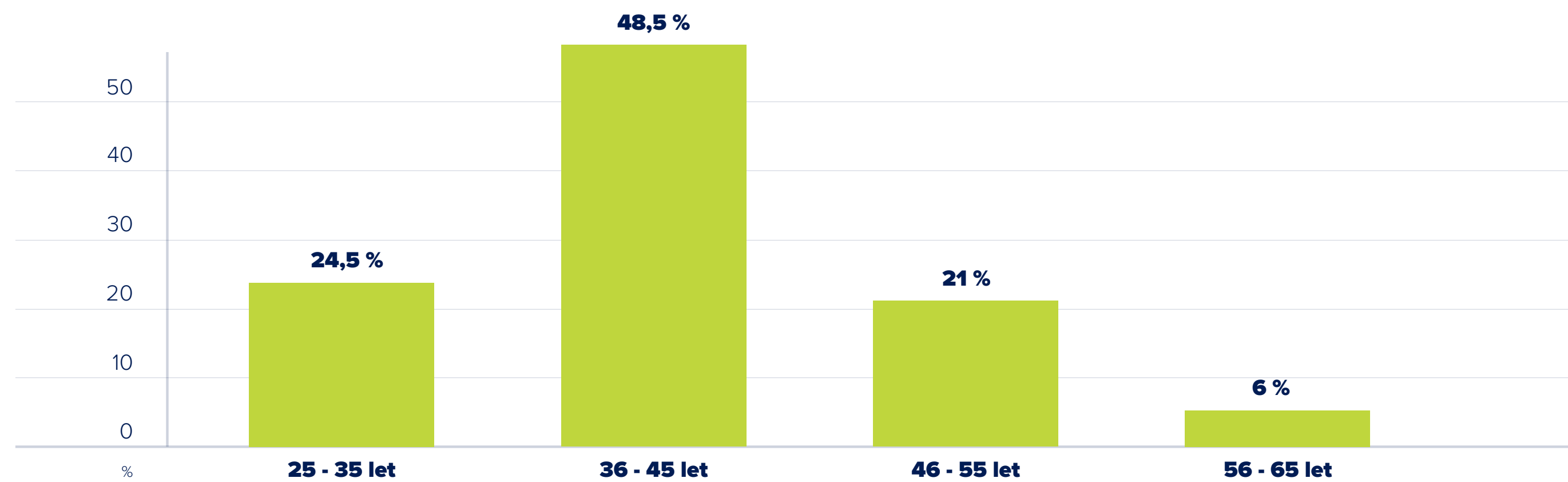
Struktura zaposlenih glede na spol na dan 31. 12. 2020

STAROSTNA STRUKTURA

Povprečna starost zaposlenih v družbi je 41 let.

Starostna struktura zaposlenih v družbi na dan 31. 12. 2020

SESTAVA ORGANOV VODENJA

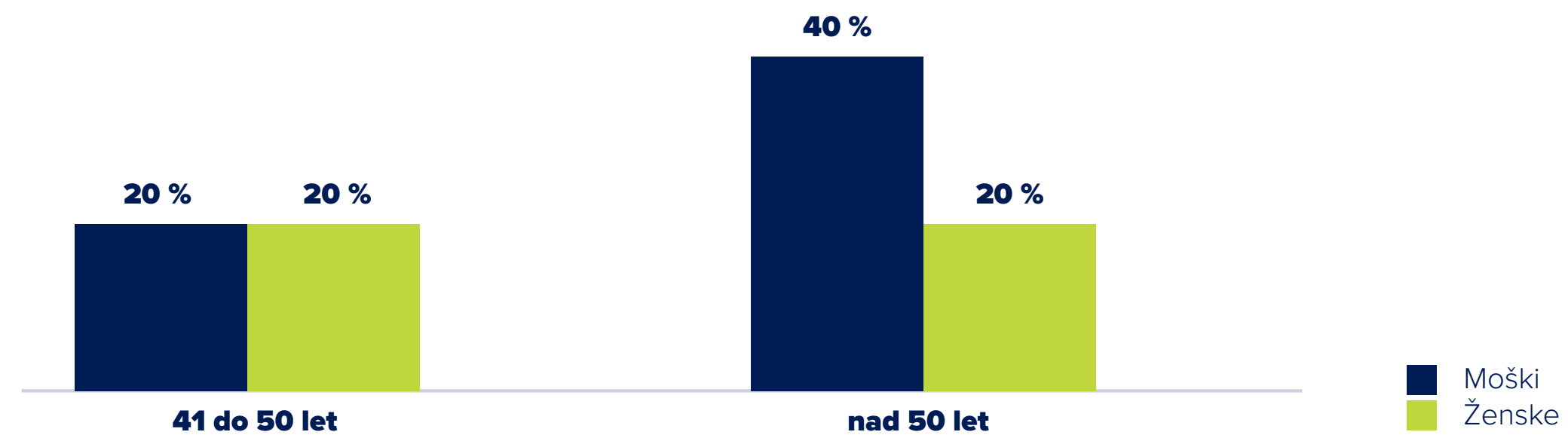
Družba zajema dva ključna stebra: energetska področje in ekonomsko-splošno področje. Vsako področje ima na čelu direktorja področja, ki odgovarja direktorju družbe. Direktorju družbe odgovarjata še pomočnik in svetovalec direktorja. Po spolu so zaposleni, ki zasedajo

vodstvena delovna mesta, v razmerju 3:2, v prid moškega spola.

Starostna struktura zaposlenih, ki zasedajo vodstvena delovna mesta, po spolu je prikazana v spodnjem grafikonu in kaže, da so vodje razdeljeni v dve starostni skupine.

Družba ima dokaj raznoliko razčlenitev zaposlenih po spolu in starosti, ki kaže na enakost in odprtost za vse demografske skupine. Trend enakih možnosti želimo ohraniti tudi v prihodnosti.

Starostna struktura zaposlenih, ki zasedajo vodstvena delovna mesta v družbi po spolu za leto 2020

IZOBRAZBENA STRUKTURA

Glede na leto poprej se je izobrazbena struktura izboljšala, kar je posledica izpopolnjevanja znanja zaposlenih ter novih zaposlitev.

Izobrazbena struktura v deležih na dan 31. 12. 2019 in 31. 12. 2020

STOPNJA	NAZIV STROKOVNE IZOBRAZBE	2019	DELEŽ V %	2020	DELEŽ V %
VIII/2	Doktorat	1	3	1	3
VIII/1	Magisterij	3	10	4	12
VII	Univerzitetna izobrazba	18	58	20	61
VI/2	Visoka strokovna izobrazba	6	19	7	21
VI/1	Višja strokovna izobrazba	2	7	1	3
V	Srednja izobrazba	1	3	0	0
SKUPAJ		31	100	33	100

RAZVOJ ZAPOSLENIH²⁰

IZOBRAŽEVANJE ZAPOSLENIH

Vsako leto skrbno pripravimo letni načrt izobraževanj, ki obsega potrebe po izobraževanju zaposlenih, te pa sledijo zastavljenim strateškim ciljem družbe. Načrt izobraževanja je vsebinsko in vrednostno oblikovan za vsakega posameznika, pri čemer so upoštevane tudi individualne želje, ki so usklajene s cilji družbe. Vsi zaposleni so se tako tekom leta udeleževali različnih seminarjev, tečajev, usposabljanj in konferenc, tako v interni kot eksterni organizaciji. Pri izvajanju izobraževanj ni bilo razlik v udeležbi glede na spol in položaj v družbi, saj je izobraževanje in usposabljanje usklajeno s

potrebami in kompetencami delovnega mesta, zastavljenimi cilji ter strokovnim in osebnim razvojem posameznika, kar je razvidno tudi iz izobraževalnih ur zaposlenih.

V letu 2020 je bilo v procese izobraževanja in usposabljanja vključenih 91 odstotkov zaposlenih. Izvedenih je bilo 463 ur izobraževanja. V skupno število ur so vključene tudi ure internega izobraževanja, kjer zaposleni interno sodelavcem predstavijo nova pridobljena znanja in izkušnje. V povprečju se je vsak zaposleni izobraževal 15 ur. V primerjavi z letom 2019 se je število ur izobraževanj na zaposlenega krepko znižalo, kar je posledica

pandemije, ki je precej ohromila načrtovane izobraževalne dejavnosti in pripomogla k hitrim prilagoditvam. Številna izobraževanja so se preselila v spletno okolje.

Zaposleni lahko svoje že pridobljeno znanje in izobrazbo nadgrajujejo in izpopolnjujejo z izobraževanjem ob delu. Naši zaposleni so skrbeli tudi za prenos znanj kot predavatelji in sodelujoči na strokovnih srečanjih in konferencah. Pomemben vidik razvoja in izobraževanja so tudi strokovna literatura ter članstva v strokovnih združenjih, kjer poteka tudi neformalni pretok znanja.

Ključni podatki o izobraževanju zaposlenih za leto 2019 in leto 2020

	2019	2020
ŠTEVILO UDELEŽENCEV IZOBRAŽEVANJ		
Delež zaposlenih, ki so se udeležili izobraževanj	29*	30*
Število ur izobraževanja	94 %**	91 %**
Povprečno število ur izobraževanja na zaposlenega	1.246	463
Visoka strokovna izobrazba	43	15

* Tri sodelavke so bile na bolniški odsotnosti/starševskem dopustu leta 2019 in 2020.

** Odstotek vezan na število vseh zaposlenih.

MOTIVIRANJE ZAPOSLENIH

Z razvojem kompetenc zaposlenih, s ciljnim vodenjem, z usmerjeno dvosmerno komunikacijo in drugimi orodji skrbimo za

ustrezno raven motivacije in pripadnosti zaposlenih. Posebno pozornost namenimo tudi nematerialnim oblikam nagrajevanj, kot na primer vključevanje v različne projekte, delovne

skupine in podobno, kar še dodatno proaktivno deluje na zavzetost zaposlenih.

ZDRAVJE IN VARSTVO PRI DELU²¹

V vse procese in projekte vključujemo novosti s področja varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požarom. Za vsa delovna mesta je izdelana ocena tveganja s predpisanimi

ukrepi, ki zagotavljajo ustrezno varnost zaposlenih. Tveganja periodično ocenjujemo in jih s primernimi varnostnimi ukrepi ohranjamo na sprejemljivi ravni, hkrati pa zaposlenim

omogočamo delo z napredno in človeku prijazno tehnologijo in materiali.

Bolniške odsotnosti zaposlenih v letu 2020

LETO 2020	BOLEZNINA DO 30 DNI/UR	BOLEZNINA NAD 30 DNI/UR	BOLEZNINA NAD 90 DNI/UR	NEGA DRUŽINSKEGA ČLANA/UR	SPREMSTVO DRUŽINSKEGA ČLANA/UR
Vsi zaposleni	1.214	504	1.144	80	4
Na osebo	36,79	15,27	36,66	2,42	0,12

* Ena oseba je bila na bolniški odsotnosti (boleznina nad 90 dni) celo leto.

Organiziramo redne periodične zdravstvene preglede zaposlenih, kar omogoča spremljanje zdravja in zmožnosti opravljanja dela. V kolikor izvzamemo, da je ena zaposlena na dolgotrajni bolniški odsotnosti, v družbi merimo zanemarljivo nizko stopnjo bolniške odsotnosti.

Razlog temu je reševanje zdravstvenih in drugih težav zaposlenih ter preventivna skrb za zdravje zaposlenih. Posledično je v letu 2020 pripomoglo k zmanjšanju boleznin in nege družinskega člana tudi delo od doma v času, ko je bila uvedena karantena zaradi COVID-19, kar

je razvidno iz zgornje tabele. Ta način dela smo nato izvajali skozi celo leto.

ŠPORTNE AKTIVNOSTI

V okviru promocije zdravja na Borzenu omogočamo zaposlenim različne aktivnosti, saj se zavedamo, da kakovostno in zdravo preživljanje prostega časa pozitivno vpliva na zaposlene. Družba podpira delovanje Športnega društva Borzen, ki skrbi za rekreativne športne aktivnosti in kulturna udejstvovanja. Glede na to, da so bila v času karantene zaradi pandemije športne aktivnosti krepko omejene, smo si prizadevali zaposlene motivirati oziroma spodbujati, da skrbijo za psiho fizično zdravje z gibanjem na svežem zraku.

PROMOCIJA ZDRAVJA

V okviru promocije zdravja na Borzenu ozaveščamo zaposlene o pomembnosti zdravja in jih spodbujamo k celovitemu pristopu na poti do izboljšanja in ohranjanja svojega zdravja. Zaposlene ozaveščamo o preventivnih dejavnostih za preprečevanje bolezni, hkrati pa jim omogočamo, da sami aktivno poskrbijo za zdravo delovno okolje. Izvajamo in spodbujamo različne aktivnosti, tako na delovnem mestu kot izven njega.

DRUŽINI PRIJAZNO PODJETJE

Usklajevanje poklicnega in družinskega življenja je velik izziv, zato že od leta 2010 v sklopu certifikata Družini prijazno podjetje z različnimi ukrepi s področja lažjega usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja zaposlenim pomagamo na tem področju. V letu 2020 smo uspešno prestali zunanjo presojo polnega certifikata, ki dokazuje, da ukrepe izvajamo dosledno in dobro.

SOCIALNA VARNOST ZA MLADE DRUŽINE

Polno družinsko življenje je pomemben element zadovoljstva zaposlenih, zato spodbujamo koriščenje vseh oblik starševskega dopusta. Po vrnitvi s starševskega dopusta zaposleni nadaljujejo svojo karierno pot v naši družbi, prehod in ponovno vključitev v delovno okolje, pa jim pokušamo karseda olajšati. S tem v zvezi smo v okviru polnega certifikata Družini prijazno podjetje sprejeli ukrep ponovno vključevanje zaposlenega po daljši odsotnosti, ki zajema tudi starševski dopust. Ukrep zaposlenim omogoča prilagojen urnik in postopen prevzem delovnih obveznosti, s tem pa olajša vrnitev na delovno mesto po daljši odsotnosti. Vrnitev je tako

manj stresna, zaposleni in njihove družine pa zadovoljnejše.

Starševski dopust lahko koristita oba starša. V letu 2020 sta bili na materinskem dopustu 2 sodelavki, prav tako tudi leto poprej. Očetovski dopust je v letu 2020 koristil en zaposlen, leto poprej pa trije zaposleni.

V okviru delovnih zahtev in pogojev usklajujemo potrebe in želje zaposlenih in skrbimo za ravnovesje med zasebnim in službenim življenjem. Skladno z internim pravilnikom družbe in Zakonom o starševstvu in družinskih prejemkih zaposlenim omogočamo krajši delovni čas, fleksibilen delovni čas in koriščenje neplačanega dopusta.

Koriščenje materinskega, očetovskega in starševskega dopusta v letih 2019 in 2020

	2019	2020
Materinski dopust in starševski dopust	2	2
Očetovski dopust	3	1

SOCIALNA VARNOST V ZRELIH LETIH

Vsem zaposlenim za nedoločen čas omogočamo stimulatивно vključitev v prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje, in sicer z možnostjo soudeležbe pri plačilu premije, ali z možnostjo brez soudeležbe. Na ta način želimo predvsem povečati socialno varnost zaposlenih v času njihove upokojitve.

V letih 2019 in 2020 so bili na Borzenu vsi zaposleni vključeni v prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje. Višina obračunane premije, ki je bremenila Borzen, je v letu 2020 znašala 49.316,71 EUR, v letu pred tem pa 46.619,29 EUR. Celoten znesek za plačilo premije predstavlja 5,84 odstotka mesečne plače zaposlenega. Pri določanju višine odstotka soudeležbe družbe, se stimulatивно

upoštevata starost zaposlenega ter soudeležba zaposlenega pri plačilu premije.

Vsem zaposlenim nudimo tudi nezgodno zavarovanje za primere nezgod, tako v času opravljanja rednega dela kot tudi v prostem času.

Podatki o dodatnem pokojninskem zavarovanju v letih 2019 in 2020

	2019	2020
Število udeležencev DPZ* (v %)	100	100
Višina premije (v EUR)	46.619,29	49.316,71

* DPZ – dodatno pokojninsko zavarovanje.

KOMUNICIRANJE Z ZAPOSLENIMI IN ORGANIZACIJSKA KLIMA

KOMUNICIRANJE Z ZAPOSLENIMI

Redni letni razgovori z zaposlenimi so pripomoček za ugotavljanje delovne uspešnosti posameznika v preteklosti in prepoznavanje njegovih kompetenc v prihodnosti. Vsebina letnih razgovorov je poglobljen pogovor o tekočih nalogah, opravljenem delu in rezultatih, ciljnih in nalogah za prihodnje obdobje ter o osebostnem razvoju in karierni poti zaposlenega.

Zaposleni so o dogajanju na Borzenu sprotno informirani preko interneta, elektronske pošte

ter različnih formalnih in neformalnih srečanj. Imajo tudi možnost aktivnega sodelovanja pri ustvarjanju ciljev družbe, omogočeno jim je svobodno izražanje mnenj, v družbi pa velja tudi politika odprtih vrat.

V okviru internega komuniciranja se posvečamo tudi temam mednivojske komunikacije, kar se med drugim odraža v rednih izvajanjih t. i. teambuilding programov.

ORGANIZACIJSKA KLIMA

Redno izvajamo analizo organizacijske klime ter zadovoljstva zaposlenih v družbi. Zadnja analiza je bila opravljena za leto 2020, podatki pa kažejo, da organizacijska klima in zavzetost v družbi dosejata oceno 4,72 (najvišja vrednost 6).

ODGOVORNOST DO NARAVNEGA OKOLJA²²

Sledimo trendu učinkovite rabe na področju energije, vode in surovin. Borzen se trudi slediti načelom trajnostnega razvoja tudi v segmentu varovanja okolja, ki je neposredno vpet v naše poslovanje. Borzen namreč upravlja državno podporno shemo za okolju prijazne načine proizvodnje električne energije (OVE in SPTE) in s tem spodbuja izrabo teh naravnih virov, kar ima pozitivne posledice za okolje, saj se na okolju prijazen način letno proizvedlo blizu 1.000 GWh energije. Istočasno spodbujamo učinkovito rabo energije in skrbimo za informiranje in ozaveščanje o trajnostni energiji.

Trajnostna naravnost je tako del našega vsakdana že danes, še močneje pa bodo teme trajnostne drže in varovanja okolja del našega jutri. Z novim Energetskim zakonom so bile Borzenu namreč zaupane pristojnosti, ki zajemajo predvsem naloge, povezane z informiranjem, ozaveščanjem, usposabljanjem in objavo informacij o učinkoviti rabi energije in obnovljivih virih energije. V povezavi s tem smo ponosni na našo aktivnost in znamko Trajnostna energija, ki od konca leta 2014 deluje v smeri širitve in spodbujanja znanj s področja trajnostne energije.

V prostorih družbe se aktivno ukvarjamo z osveščanjem vseh zaposlenih o varovanju narave, ločujemo odpadke, uporabljamo reciklirane materiale, varčujemo s pitno vodo in električno energijo. Ker pa želimo na tem področju narediti še korak več, smo na podlagi izmerjenega ogljičnega odtisa postavili smernice za njegovo izboljšanje v prihodnosti.

OKOLJSKI KAZALNIKI²³

Borzen se z rezultati pred leti izmerjenega ogljičnega odtisa uvršča v povprečje primerljivih slovenskih pisarniških podjetij in nekoliko nad povprečje pri primerljivih mednarodnih pisarniških podjetjih. S tem smo želeli tudi pričeti glasno razpravljati o problematiki ter na ta način osveščati najprej vse zaposlene, pa tudi naše ostale deležnike.

Zaradi pisarniške narave dejavnosti Borzena smo sprejeli odločitev, da bomo redno spremljali in merili ogljični odtis v segmentu, kjer imamo kot družba največji vpliv. Odločili smo

se, da bomo spremljali ogljični odtis službenih poti, opravljenih z avtomobilom. Sprejeli smo nekatere ukrepe, ki stremijo k manjšim izpustom tudi v tej kategoriji in so podrobneje opisani v nadaljevanju.

Število prevoženih kilometrov se je v letu 2020 - v primerjavi z letom 2019, ko je bilo za namene službenih poti opravljenih 18.916 kilometrov – krepko zmanjšalo, in sicer na 6.354 km. Posledico takšnega upada lahko pripišemo predvsem pandemiji, ki je precej ohromila načrtovane službene poti. Z uvedbo sestankov,

srečanj in izobraževanj na daljavo, se je krepko zmanjšala tudi količina izpustov, kar je razvidno iz spodnje tabele. Zaradi pandemije smo realizirali tudi manj letalskih prevozov, vendar se pri izračunu opravljenih skupnih službenih poti le-ti ne upoštevajo.

Spodbujamo proaktiven pristop k projektu zmanjševanja ogljičnega odtisa. V oblikovanje in izvajanje strategije in aktivnosti želimo vključiti čim več zainteresiranih zaposlenih, s čimer se dviguje učinkovitost projekta.

Ogljični odtis in število prevoženih kilometrov z avtomobilom za potrebe službenih poti v letih 2019 in 2020

	2019	2020
Skupno opravljene poti (v km)	18.916	6.354
Emisije TGP (v kg CO ₂ e)	4.416,12	1.483,40

Zavedamo se, da je ozaveščanje in informiranje zaposlenih prek različnih komunikacijskih kanalov osnova, od katere je odvisen končni uspeh in doseganje zastavljenih ciljev. Na akcijskem nivoju smo tako sprejeli nekatere

ukrepe, predvsem pa menimo, da je za našo družbo najbolj smotrno spremljati zmanjševanje emisij na račun službenih poti, saj na ostale kazalnike težje in manj neposredno vplivamo (na primer prevozi na delo) oziroma v nekaterih

primerih težje spremljamo njihove spremembe (na primer električna in toplotna energija, voda).

Ukrepi na področju zmanjševanja ogljičnega odtisa na račun službenih poti

UKREP	ZMANJŠEVANJE OGLJIČNEGA ODTISA	ZNIŽEVANJE STROŠKOV	OZAVEŠČANJE ZAPOSLENIH
Zmanjševanje potreb po službenih poteh zaradi organizacije sestankov na sedežu družbe Borzen	++	++	+
Spodbujanje telekonferenc	++	+++	++
Združevanje in splošna optimizacija poti	+	+	++
Obvezna uporaba službenega vozila za službene poti	++	+++	

* Potencial smo ocenili s + (majhen potencial), ++ (srednji potencial) ali +++ (velik potencial).

INTELEKTUALNI KAPITAL

Ključne elemente intelektualnega kapitala družbe predstavljajo postopki, pravilniki, procesi in zapisi posameznih aktivnosti znotraj poslovnih procesov, ki zagotavljajo ustrezno delovanje delovnih tokov ne glede na potencialno fluktuacijo zaposlenih.

Izpostaviti velja predvsem jedrne postopke operaterja trga pri evidentiranju pogodb in obratovalnih napovedi, kar vodi k pripravi okvirnega voznega reda elektroenergetskega sistema ter postopke bilančnega obračuna, ki prerazdeljujejo stroške izravnave (in s tem ohranjanja delovanja) elektroenergetskega sistema. V zaledju ključnih aplikacij so popisani postopki in navodila ter rezervni načrti in protokoli ravnanja v kriznih situacijah.

Nekateri mehanizmi za podajanje informacij o etičnih in drugih zakonitih obnašanjih in vsebinah, nanašajoč se na organizacijsko integriteto, izhajajo iz zakonskih podlag, na primer Energetskega zakona EZ-1. Družba ima skladno z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja na svoji spletni strani javno objavljen Katalog informacij javnega značaja, kontakt uradne osebe, pristojne za podajanje informacij javnega značaja ter druge informacije.

Aplikacija za evidentiranje zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi je informacijska rešitev, ki obsega namizni skrbniški vmesnik in spletni uporabniški vmesnik. Uporabniški vmesnik omogoča prijavo zaprtih pogodb in obratovalnih napovedi s strani odgovornih bilančnih skupin ter pregled nad odstopanji in neusklajenimi zaprtimi pogodbami z ostalimi partnerji. Skrbniški vmesnik Borzenu omogoča celovit

pregled nad vnesenimi podatki in upravljanje bilančne sheme ter uporabnikov. Uporablja se vsakodnevno, saj je ena od nalog operaterja trga tudi izdelava in posredovanje voznega reda elektroenergetskega omrežja za naslednji dan, operaterju prenosnega omrežja.

IBIS++ je celovita informacijska rešitev za upravljanje bilančnega obračuna. Jedrna namizna aplikacija IBIS++ je namenjena celostnemu upravljanju vseh vhodnih podatkov, ki jih operater trga prejema od elektrooperaterjev ter članov bilančne sheme, izvedbi izračuna bilančnega obračuna ter letnega poročila bilančnih obračunov ter vseh pripadajočih dokumentov, poročil ter podatkov za člane bilančne sheme ter Agencijo za energijo. V rešitev je bil integriran tudi modul za elektronsko izmenjavo podatkov preko spletnih storitev z vsemi udeleženci. Sestavni del rešitve IBIS++ je tudi **spletni portal operaterja trga (Portal OT)**. Razdeljen v javni ter zasebni del. V javnem delu portala bodo prikazani vsi pomembnejši podatki trga z elektriko v Sloveniji, zasebni del pa bo namenjen članom slovenske bilančne sheme. Registrirani uporabniki bodo imeli dostop do podatkov in poročil, ki so povezani s procesom bilančnega obračuna posameznega člana, hkrati pa bo Portal OT omogočal tudi neposredno urejanje nekaterih drugih postopkov (podajanje pripomb na bilančni obračun, obveščanje o izpadih, sporočanje sprememb pri kontaktnih osebah, nastavljanje raznih opomnikov ipd.).

Delfi je spletna aplikacija, ki se uporablja za izvedbo kakovostnih kratkoročnih in dolgoročnih napovedi proizvodnje iz razpršenih virov (OVE/SPTTE). Osnovana je kot zmogljiva in

robustna aplikacija, ki omogoča hitro izvedbo tudi kompleksnih napovednih modelov za različne tipe proizvodnih tehnologij. Aplikacija omogoča, da se določene napovedne modele prilagaja in izboljšuje s pomočjo sprememb parametrov oziroma koeficientov pri modelih, s čimer se lahko kakovost samih napovedi neprestano izboljšuje. Poleg tega je aplikacija zgrajena na način, da se lahko enostavno vgradi tudi nove napovedne modele, in to na ravni skupine proizvodnih enot (glede na tehnologijo) ali celo na ravni posamezne proizvodne enote. Odlikuje jo tudi zmogljiv analitični modul, ki omogoča spremljanje kakovosti napovednih modelov, simulacijo uporabe različnih napovednih modelov za različna pretekla obdobja ipd. Vgrajena je tudi logika validacije vhodnih podatkov, ki preprečuje, da bi slaba kakovost vhodnih podatkov (predvsem četrtturnih meritev za predhodni dan) vplivala na rezultate napovednih modelov. Z aplikacijo je tako omogočeno hitro, učinkovito in nadzorovano izvajanje procesa dnevnega napovedovanja proizvodnje iz razpršenih virov.

Omenimo lahko tudi druge aplikacije (npr. **RRM – REMIT, Register potrdil o izvoru) ter Politiko varovanja informacij in vzdrževanja standarda ISO 27001**, razvoj in nadgradnjo informacijskih sistemov s pomočjo internih izkušenj in znanj na področju operativnega delovanja in poznavanju predpisov in zakonodaje na področju energetike, izvajanje kadrovske politike ter rednih analiz zadovoljstva med uporabniki storitev.

UPRAVLJANJE S TVEGANJI²⁴

Borzen je družba, ki opravlja dejavnost gospodarske javne službe, kar pomeni, da smo prvenstveno vezani na naše zakonodajno okolje, ki močno vpliva na vse kategorije zaznanih tveganj.

Na podlagi Pravilnika o celovitem obvladovanju tveganj (v nadaljevanju: Pravilnik) družba poroča o izpostavljenosti ključnim tveganjem ter ukrepih za njihovo obvladovanje, o pomembnih

spremembah v izpostavljenosti posameznim tveganjem in druge pomembne informacije s področja obvladovanja tveganj.

DOLOČITEV POSLEDIC OZIROMA ŠKODE (VPLIVA)

Med posledice tveganj štejemo možne izide dogodka. Posledice so lahko pozitivne ali negativne in jih vrednotimo glede na doseganje zastavljenih ciljev.

VREDNOST	VELIKOST VPLIVA	MERILO: PRIHODKI, ODHODKI, IZDATKI, OBČUTLJIVOST ...
4	ZELO VELIK	Finančni učinek večji od 50 % poslovnih prihodkov/odhodkov družbe; poslanstvo in temeljne aktivnosti so ogrožene, grožnja sodnih postopkov, izguba zaupanja, ukinitve dejavnosti, pristojnosti ...
3	VELIK	Finančni učinek znaša od 25 % do 50 % v prihodkih/odhodkih družbe; potreba po spremembi načrtov, sprememba organizacije, velik vpliv na zadovoljstvo deležnikov, dolgoročna izguba ugleda ...
2	ZMEREN	Finančni učinek znaša od 10 % do 25 % prihodkov/odhodkov družbe; potrebno je reorganizirati aktivnosti, zmeren vpliv na zadovoljstvo deležnikov, kratkoročno zmanjšanje ugleda ...
1	MAJHEN	Finančni učinek manjši od 10 % deleža v prihodkih/odhodkih družbe, majhen vpliv na zadovoljstvo deležnikov ...

Kriteriji ocenjevanja posledic tveganj izhajajo iz dveh sklopov, in sicer:

1. pomembnost vpliva na poslovanje (načelo materialnosti) - kvantitativno:
 - pomembnost stroškov v izkazu uspeha (udeležba v % stroškov oziroma odhodkov),
 - pomembnost prihodkov (delež storitve itd. v vseh prihodkih ...),

- pomembnost sredstva (velikost investicije, vrednost sredstva v bilanci stanja),
- pomembnost glede na število zaposlenih v procesih (vezano tudi na stroške);

2. občutljivost področja - kvalitativno:

- pomembne spremembe (npr. nove investicije, organizacijske spremembe ...),

- pomembnost glede na zadovoljstvo deležnikov,
- vpliv na kakovost storitev,
- kadri in njihovo znanje,
- celovitost IT podpore,
- varnost osebnih podatkov,
- področje regulative,
- ugled družbe.

DOLOČITEV VERJETNOSTI

Določitev kako verjetno je, da se bo nek dogodek zgodil in kako pogosto.

Merila ocenjevanja verjetnosti nastanka negativnega dogodka oziroma izgube priložnosti

VREDNOST	OCENA	MERILO
4	SKORAJ GOTOVO	Verjetnost nad 75 %
3	ZELO VERJETNO	Verjetnost med 50 % in 75 %
2	MOŽNO	Verjetnost med 25 % in 50 %
1	MALO VERJETNO	Verjetnost manj kot 25 %, malo možnosti za uresničitev.

STOPNJA TVEGANJA OZIROMA RESNOST TVEGANJA

Stopnja tveganja se izračuna kot zmnožek ocene verjetnosti nastopa tveganja in ocene posledic oziroma možne škode.

Tveganje = možna škoda X verjetnost

Pomembnost tveganja je prikazana s predlagano matriko tveganja, kot izhaja iz spodnje tabele.

Matrika tveganj

		VERJETNOST			
		skoraj gotovo 4	zelo možno 3	možno 2	malo verjetno 1
ŠKODA	zelo velika 4	16	12	8	4
	velika 3	12	9	6	3
	zmerna 2	8	6	4	2
	majhna 1	4	3	2	1

STRATEŠKA/POSLOVNA TVEGANJA

Strateška oziroma poslovna tveganja so povezana z uspešnim uresničevanjem strategije in zastavljenih strateških ciljev družbe, s sposobnostjo zagotavljanja kratkoročnega in dolgoročnega ustvarjanja poslovnih prihodkov ter z ohranjanjem vrednosti premoženja in ugleda družbe. Omenjena tveganja so povezana s spremembami zakonskih in podzakonskih predpisov ter vplivov okolja ter v odvisnosti od tega organizacije družbe, dejavnosti, ki jih družba izvaja ter omejitve poslovanja.

Med strateška tveganja štejemo tudi naložbeno tveganje, ki je povezano z naložbo v podjetje BSP Energetska Borza d.o.o., v kateri ima Borzen 50-odstotni lastniški delež. Gre predvsem za tveganje povezano z upravljanjem naložbe, kar družbenika rešujeta z medsebojnim usklajevanjem glede upravljanja in nadaljnega razvoja družbe. Tveganje je povezano z neuresničevanjem poslovnega načrta, zato aktivno spremljamo poslovanje družbe s pridobivanjem pomembnih informacij od uprave družbe.

Med druga poslovna tveganja uvrščamo še tveganje investicij in postopkov javnega naročanja, ki jih obvladujemo s stalnim izboljševanjem kakovosti priprave, izvedbe, aktiviranja in spremljanja investicij ter postopkov javnega naročanja.

OPERATIVNA TVEGANJA

Operativna tveganja so povezana s škodo, ki bi jo povzročili neustrezno izvedeni notranji procesi, nepravilna ravnanja zaposlenih, napake v informacijski tehnologiji ter nekakovostno opravljene storitve zunanjih izvajalcev. Prepoznavanje in upravljanje operativnih

tveganj je izrednega pomena za uspešno poslovanje družbe, saj učinkoviti notranji procesi, strokovno usposobljeni, izkušeni in motivirani zaposleni predstavljajo zagotovilo za preprečevanje operativnih tveganj ter pravilne in učinkovite prilagoditve poslovanja v vseh gospodarskih razmerah.

Zaradi pravilne ocene potrebnih sredstev podporne sheme, smo tekom leta 2020 izvajali običajno spremljanje izplačil glede na plan in druge relevantne kazalnike (npr. vremenski indeksi). V uporabi je tudi sistem hitrih napovedi, kjer naredimo oceno izplačil, ki zapadejo v plačilo konec meseca že v prvih dneh meseca na podlagi realizacije določenega števila enot. Situacija je sorodna preteklosti vse od leta 2017 dalje – shema trenutno beleži zelo velik presežek sredstev. Pristojnemu ministrstvu sprotno na mesečni ravni posredujemo podatke glede izplačil (EPOS portal). V decembru smo na MZI in Agencijo za energijo poslali Plan delovanja podporne sheme, kot vsako leto doslej.

Predvidevanja: glede na trenutno finančno stanje sheme posebnih težav ni pričakovati, vseeno bomo nadaljevali z uveljavljenimi postopki. Dodatno tveganje predstavlja možnost, da bi bil del presežkov sheme prenesen - recimo v meddržavni nakup OVE deležev, kot izhaja iz predlogov zakona ZOVE.

Med tveganji v informacijskem sistemu so pomembna tveganja morebitnih motenj v delovanju aplikativne in systemske programske opreme, strojne opreme ter komunikacijskih in omrežnih povezav v sistemu, posebno pozornost pa posvečamo tudi tveganjem, povezanim z informacijsko varnostjo. Tveganja zmanjšujemo predvsem z redundantnima

neodvisnima optičnima povezavama med lokacijama, sinhrono replikacijo in varnostnim kopiranjem podatkov skladno z načrtom neprekinjenega poslovanja.

Obseg zbiranja in izmenjave poslovnih in osebnih podatkov se je bistveno povečal. Tehnologija zasebnim podjetjem in javnim organom omogoča, da podatke uporabljajo za doseg svojih ciljev v obsegu, kakršnega še ni bilo. Posamezniki vedno bolj dajejo osebne podatke na razpolago tako javno kot globalno. Tehnologija je spremenila tako gospodarstvo kot družbeno življenje ter bi morala še naprej omogočati lažje izvajanje prostega pretoka osebnih podatkov v EU ter prenosa v tretje države in mednarodne organizacije, pri čemer je treba zagotoviti visoko raven varstva poslovnih in osebnih podatkov. Družba Borzen spremlja širok nabor tveganj s področja varovanja informacij in s certificiranjem po standardu ISO/IEC 27001:2013 za vodenje varovanja informacij zagotavlja skladnost s Splošno uredbo o varstvu podatkov (Regulation (EU) 2016/679, ang. »General Data Protection Regulation« ali krajše: GDPR), z Zakonom o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/07) in z Zakonom o informacijski varnosti (Uradni list RS, št. 30/18). Arhiv Republike Slovenije je s potrditvijo Notranjih pravil družbe Borzen ugotovil, da Borzen upravlja dokumentarno in arhivsko gradivo skladno z Zakonom o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (Uradni list RS, št. 30/06 in 51/14).

Na področju informatike se vsi ukrepi izvajajo nemoteno. Tudi v času spremenjenega režima dela v epidemiji, se aktivnosti izvajajo s sprejetimi internimi protokoli. Poseben poudarek je tudi na izvajanju ukrepov, kot je dosledno upoštevanje protokolov testiranj

in dostopov do varovanih okolij. Ker gre za tveganje, ki je zaradi človeškega faktorja vedno prisotno, je potrebno skrbno in redno izvajanje vseh predpisanih ukrepov.

V preteklem obdobju smo izvedli redni ciklični pregled varnostni sistema IT. Pregled je bil izveden s strani zunanega neodvisnega izvajalca. Opravljen je bil pregled iz zunanjega omrežja, pregled internega omrežja in podrobnejši pregled dveh poslovnih aplikacij.

Tveganje odpovedi javnih komunikacij se v času obsežnejšega prometa preko interneta povečujejo. Vseeno smo mnenja, da se gledano s strani podjetja nivo tveganja ne spreminja, saj smo sprejeli določene nove ukrepe, ki so vezani na večšine uporabe storitev kot je **Mobile Hotspot**, ki omogoča zaposlenim ad-hoc vzpostavitev internetne povezave in dela ne glede na njihovo geolokacijo. Prav tako vsak zaposleni razpolaga z mesečnim zakupom podatkov, ki jim zagotavlja zadovoljiv prenos podatkov za namen izvajanja poslovnih procesov.

V preteklem obdobju smo zaznali nekaj neuspešnih poskusov napadov na spletne portale podjetja. IP naslove, iz katerih so prišli napadi, smo preverili in jih onemogočili na požarnih pregradah. Grožnje ostajajo tudi v prihodnje na enakem nivoju, zato se izvajajo predvideni ukrepi kot so protivirusna zaščita, antispam zaščita, požarne pregrade naslednje generacije in **varnostni pregledi namensko razvite kode**.

V preteklem obdobju smo zaznali tudi nekaj poskusov t.i. phishing napadov. Napadi so bili neuspešni in večinoma prijavljeni s strani uporabnikov preko sistema za prijavo varnostnih dogodkov. Ker je tudi v prihodnje možnost

poizkusa takih napadov velika, se izvajajo vsi predvideni tehnični ukrepi in osveščanje uporabnikov o pravilni rabi storitev pošte in interneta.

Pravna služba aktivno sodeluje pri pregledu zakonov in podzakonskih predpisov in preverja aktualne judikate ter o relevantnih predpisih/ judikatih/pravnih novicah poroča mesečno.

Tveganja na področju človeških virov so za družbo Borzen še posebej pomembna zaradi izvajanja različnih dejavnosti operaterja trga in specifičnosti dodeljenih nalog. Zaposlene Borzena odlikujejo fleksibilnost ter kakovostno timsko delo, medtem ko družba posebno pozornost posveča socialnemu dialogu, dodatnemu strokovnemu usposabljanju kadrov ter motiviranju zaposlenih preko sistema stimulativnega nagrajevanja.

Z nastopom pandemije smo skladno z Načrtom zagotavljanja neprekinjenega poslovanja sprejeli **ukrepe za omejevanje širjenja bolezni** in večino zaposlenih razporedili na delo od doma. V prihodnje bomo še naprej aktivno spremljali situacijo in izvajali aktivnosti v okviru kadrovske politike.

Tekom zadnjega četrletja je bila zaznana večja prisotnost pojavljanja družbe Borzen oziroma njenega delovanja v medijih, pri čemer pa objav, ki bi bile negativno usmerjene na Borzen nismo zaznali. Preventivno namreč za obvladovanje tega tveganja skrbimo za transparentno, ažurno in usmerjeno komunikacijo z mediji. Redno se odzivamo na novinarska vprašanja ter istočasno medijem aktivno sporočamo o aktualnem dogajanju v družbi, poleg tega pa vse ključne informacije objavljamo na korporativni spletni strani in pripadajočih spletnih portalih družbe. V tej smeri bomo nadaljevali tudi v prihodnje.

Ostala operativna tveganja družba omejuje z jasno opredeljenimi postopki, nedvoumno določenimi vlogami, odgovornostmi in pooblastili zaposlenih ter sprejetimi pravilniki.

FINANČNA/TRŽNA TVEGANJA

Naloga operaterja trga je spremljanje razmer na finančnih trgih in prizadevnost za kratkoročno in dolgoročno plačilno sposobnost ter izvedbo poslovanja skladno s Pravili, ki operaterju trga narekujejo roke in obveznosti glede izvedbe plačil. Z obvladovanjem finančnih tveganj zasledujemo cilje stabilnega poslovanja, obvladovanja finančnih odhodkov v načrtovanih okvirih in dolgoročno plačilno sposobnost.

Tveganje neizpolnitve finančnih obveznosti je tveganje, da nasprotna stranka ne bo izpolnila finančnih obveznosti v skladu s pogodbenimi določili. Upravljanje teh tveganj je pomembno za zagotavljanje boljše likvidnosti in usklajenosti finančnih tokov med prilivi in odlivi. Tveganje neizpolnitve finančnih obveznosti je zaradi večje razpršenosti dolžnikov v večji meri prisotno pri poravnavi obveznosti iz naslova prispevka OVE+SPTE, pri čemer skladno z dogovorjenimi postopki izterjave zapadlih obveznosti tveganje obvladujemo brez večjih posebnosti. Na strani finančne poravnave bilančnega obračuna tveganju neizpolnitve finančnih obveznosti obvladujemo z izračunom finančnih kritij, ki jih zahtevamo od udeležencev finančne poravnave na podlagi izračuna njihove izpostavljenosti.

Likvidnostno tveganje opredeljuje sposobnost zagotavljanja zadostnih denarnih sredstev za sprotno poravnavanje zapadlih obveznosti. Najvišjo možno finančno likvidnost zagotavlja Borzen tako, da vselej razpolaga z zadostnimi likvidnimi sredstvi za poravnavanje zapadlih obveznosti v roku. Družba na dnevni ravni načrtuje kratkoročno plačilno sposobnost

z ažurnim spremljanjem denarnih tokov ter s skrbnim načrtovanjem prilivov in odlivov na mesečnem/tedenskem nivoju. V družbi imamo vzpostavljen tudi sistem upravljanja in optimiranja kratkoročnih viškov denarnih sredstev. Obenem skrbimo za razpršenost finančnih naložb, usklajevanje ročnosti terjatev in obveznosti ter njihovo dosledno izterjavo. V letu 2020 se družba ni soočala s težavami zagotavljanja zadostnih denarnih sredstev za sprotno in pravočasno poravnavanje zapadlih obveznosti družbe.

Družba v preteklem letu ni imela najetih kreditov, se pa srečuje z viški denarnih sredstev iz naslova podporne sheme, ki jih mora plasirati na finančnem trgu. Glede na trenutno stanje finančnih trgov, banke znižujejo limite za sredstva na računih za katere se še ne obračunava ležarina oziroma negativna obrestna mera oziroma niso pripravljene sprejemati prostih denarnih sredstev, kar zahteva dodatno optimizacijo pri plasiranju presežkov denarnih sredstev družbe v izogib plačila stroškov ležarine. Glede na navedeno je družba skladno s sprejetim internim pravilnikom o upravljanju s sredstvi centra za podpore pristopila k iskanju alternativnih možnosti naložbenja prostih denarnih sredstev, pri čemer zasleduje naložbenje z zagotovljenim donosom in garantirano glavnico.

ZAKONODAJNA TVEGANJA/SKLADNOST S PRAVILI

Zakonodajno tveganje je povezano s spremembami in nedorečenostjo predpisov, na katere družba nima vplivov.

V teku so spremembe Energetskega zakona oziroma so v pripravi ločeni zakoni, ki pokrivajo ločene vsebinske sklope. Borzen je sodeloval pri spremembah in dopolnitvah Zakona o učinkoviti rabi energije (ZURE), ki je bil sprejet konec leta 2020, aktivno pa sodeluje tudi pri usklajevanju Uredbe o izdaji potrdil o izvoru električne energije in deklaracij za proizvodne naprave, kot tudi s podajanjem pripomb in dopolnitev k Zakonu o oskrbi z električno energijo (ZOEE) ter Zakonu o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (ZOVE).

Poleg zgoraj izpostavljenega je Borzen podal tudi pripombe na Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o podporah elektriki, proizvedeni iz obnovljivih virov energije in v soprodukciji toplote in elektrike z visokim izkoristkom.

Glavno odprto tveganje je vezano na drugo fazo harmonizacije po omrežnem kodeksu **GLEB (Electricity Balancing)** ter predvsem na prenos **CEP paketa** v slovensko zakonodajo. Glede izravnalnega trga obstaja še tveganje oziroma nejasnost glede postopka strateškega povezovanja BSP kot tudi priprave skupnih EU platform za sistemske operaterje. Vse procese spremljamo in kolikor je v naši moči v njih aktivno sodelujemo. V sredini julija 2020 je ACER objavil odločitev glede harmonizacije bilančnega obračuna, ki nekoliko podrobneje zamejuje možne modele. Alternative smo analizirali tudi v okviru **NEDO-Fleks projekta**.

Predvidevanja: tudi pri tem tveganju so ključne spremembe v predpisih, ki so trenutno v

pripravi. V okviru pripomb v javni obravnavi smo pri obeh zakonih (ZOEE, ZOVE) podali pripombe v smeri ohranjanja enotne gospodarske javne službe kot tudi sprememb pri izravnalnem trgu, ki bi omogočile nadaljnje izvajanje brez poseganja v pristojnosti sistemskega operaterja prenosnega omrežja.

Borzen aktivno spremlja aktualne regulatorne spremembe, ki bi lahko predstavljale tveganje za delovanje Borzena, na drugi strani pa tudi aktivno spremlja in proučuje priložnost za nove dejavnosti, pri čemer pa se zaveda, da je potrebno zagotoviti ustrezen sistemski vir financiranja.

UPRAVLJANJE S PRILOŽNOSTMI

Leto 2020 je bilo kljub otežujočim okoliščinam pandemije COVID-19 zelo intenzivno tudi s stališča aktivnosti usmerjenih v razvoj ter izkoriščenje priložnosti. Zaključen je bil večji **konzultantski projekt v Moldaviji**, Borzen pa je prevzel pobudo tudi glede vsebinske priprave na razvoj trga ter priprav na prenos določb zakonodajnega **paketa CEP (»Čista energija za vse Evropejce«)** v slovenski pravni red. Ključni aktivnosti sta bili predvsem delo na novem modelu bilančnega obračuna, kar je bilo navezano tudi na spodaj omenjeni projekt **NEDO-Fleks**, ter integracije koncepta neodvisnega agregatorja na trg električne energije. Pri slednjem je Borzen osnovne določbe uredil že s Pravili za delovanje trga z elektriko (UL 74/18), ki so stopila v veljavo s 1. januarjem 2019. Tekom leta 2019 je bil z dodatnimi navodili (objava 15. julija 2019) postavljen tudi prvi formalni model. V nadaljevanju 2019 in tekom 2020 smo nadaljevali s pogovori s ključnimi deležniki, saj je bilo po dokončnem sprejemu CEP jasno, da bodo potrebne spremembe tako na zakonski kot na podzakonski ravni. Koordinacija se je razširila še na Agencijo za energijo, ELES, SODO ter vseh pet elektrodistribucijskih podjetij. Pri diskusijah so sodelovali tudi predstavniki MZI. Končni rezultat je bilo skupno javno posvetovanje. Organizirana je bila tudi spletna delavnica, ki je potekala 19. oktobra 2020. V teku priprave posvetovalnega dokumenta smo poskusili pridobiti tudi neposredna mnenja tako domačih kot tujih deležnikov. V decembru 2020 je bil pripravljen osnutek novega modela oziroma konceptov ureditve, ki je bil poslan MZI ter ostalim ključnim deležnikom in objavljen tudi na spletni strani.

V letu 2020 so bili aktivni trije razvojni projekti (PAKT, NEDO-fleks ter FARCROSS), četrti (BD4NRG) se je začel izvajati 1. januarja 2021.

V okviru **projekta PAKT** je bila vzpostavljena inovativna pilotno demonstracijska infrastruktura, z inovativnimi produkti, ki jih je pred vstopom na trg potrebno testirati v realnem okolju in zagotoviti njihovo polno funkcionalnost. Gre za raziskovalni projekt v okviru razvoja dejavnosti operaterja trga, ki se je zaključil konec leta 2020. Vloga Borzena je bila vzpostavitev in upravljanje agregacijske trgovalne platforme.

Projekt NEDO-Fleks, ki se je pričel sredi leta 2019, naslavlja problem prožnosti in vzdržnosti elektroenergetskega sistema in pametnih skupnosti. Naloga Borzena je preučiti vpliv sodelovanja baterijskega hranilnika v avtomatski regulaciji frekvence elektroenergetskega sistema na bilančni obračun in nadgraditi agregacijsko-trgovalno platformo. V tem kontekstu je projekt za Borzen pomemben tudi z vidika razvoja novega modela bilančnega obračuna, pa tudi prihodnjega delovanja elektroenergetskega sistema, kjer bodo imeli hranilniki električne energije vse večjo vlogo. Cilj projekta je sicer razviti krmilni sistem baterijskega hranilnika električne energije, napredne algoritme sistema WAMS (Wide Area Management System (and Control)), nove module k področnemu sistemu upravljanja z energijo, platformo za obveščanje in nadgrajeno platformo za prožnost trga, ki bodo omogočali trajnostni razvoj, zanesljivejšo oskrbo z električno energijo v izrednih razmerah, učinkovito rabo energije, multifunkcionalno rabo

opreme in maksimalno vključitev prosumerjev na elektroenergetske trge.

Projekt FARCROSS se izvaja v okviru programa Obzorje 2020. Začel se je v oktobru 2019, trajanje je štiri leta. Temeljni namen projekta je optimizacija izrabe fizične (čezmejne) elektroenergetske infrastrukture s ciljem razvoja rešitev, kar vključuje tako fizične posege kot spremembe postopkov, ki bi povečale možne pretoke moči na enaki fizični infrastrukturi (čezmejni vodi). Za Borzen je pomemben, saj naslavlja pomemben element delovanja notranjega EU trga – optimizacijo izrabe čezmejne infrastrukture.

Projekt BD4NRG se prav tako izvaja v okviru programa Obzorje 2020. Ker je formalni začetek 1. januarja 2021, so tekom leta 2020 potekale le pripravljalne aktivnosti. Projekt naslavlja različne vidike velikih obsegov podatkov (angl. big data), kar denimo lahko vključuje tudi problematiko agregatorjev, ki je eden ključnih elementov prihajajoče spremembe modela trga (tudi) zaradi paketa »Čista energija za vse Evropejce«. V vsebinskem smislu je soroden zaključenemu projektu PAKT oziroma NEDO-Fleks. Kar se tiče investicij v letu 2020 so bile z vsebinskega vidika najpomembnejše potrebne prilagoditve za prehod na 15-minutni interval kot celovita prenova aplikacije za bilančni obračun s spletnim portalom.

SKLADNOSTI S SMERNICAMI TRAJNOSTNEGA POROČANJA GRI²⁵

Poročilo družbe Borzen je pripravljeno po načelih trajnostnega poročanja in v skladu z mednarodnimi smernicami za trajnostno poročanje GRI Standards (Global Reporting Initiative Standards). Obseg in osnove poročila ter izbor indikatorjev izhajajo iz same dejavnosti, ki jo opravljamo (operater trga z elektriko), ključne vsebine pa so bile določene in pripravljene s strani pristojnih znotraj družbe in relevantne skupine deležnikov. Direktor, ožje vodstvo in pristojni zaposleni sodelujejo pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov.

Poročilo obsega poročanje v skladu s smernicami GRI Standards na »osnovni ravni« in predstavlja ključne informacije o upravljavskem, ekonomskem, okoljskem in družbenem odnosu ter njihovem dolgoročnem vplivu na poslovanje družbe. Za pripravo poročila in določanje vsebin smo uporabili vseh šest standardov GRI:

GRI 101 (Temelji poročanja), GRI 102 (Splošna standardna razkritja), GRI 103 (Upravljavski pristop), GRI 200 (Ekonomsko področje), GRI 300 (Okolje) in GRI 400 (Družba).

Za visoko kakovost poročila smo sledili načelom uravnoveženosti, primerljivosti, točnosti, jasnosti in zanesljivosti podatkov. Poročilo posreduje relevantne informacije ter prispeva k večji transparentnosti trajnostnega poslovanja. Pomembnejše vsebine in razkritja o katerih poročamo so:

- deležniška mapa ter odnos in sodelovanje s posameznimi deležniki,
- pregleden prikaz konkurenčnega okolja, dosežkov, tveganj in priložnosti,
- sodelovanje s širšim družbenim okoljem in varovanje okolja.

Poročilo predstavlja pregled poslovanja v obdobju od 1. januarja do 31. decembra za preteklo leto. Vprašanja v zvezi z letnim poročilom in njegovo usklajenostjo s smernicami trajnostnega poročanja GRI nam lahko pošljete na elektronski naslov: info@borzen.si.

Nadaljnji razvoj poročanja družbe bo sledil okvirom celovitega razmišljanja in celovitega poročanja.

**VSEBINSKO KAZALO
PO STANDARDIH
GRI²⁶**

Splošna standardna razkritja

KAZALNIK	RAZKRITJE	POGLAVJE	STRAN	KOMENTAR
GRI 101: Osnova				
GRI 102: Splošna razkritja				
Predstavitev organizacije				
102-1	Ime organizacije	Osnovni podatki	8	
102-2	Primarne blagovne znamke, izdelki in storitve	Vizija, poslanstvo in poslovni model Družbeni kapital; Odnos s trgom	16, 17 42	
102-3	Sedež organizacije	Osnovni podatki	16	
102-5	Lastništvo in pravna oblika	Vizija, poslanstvo in poslovni model, Korporativno upravljanje	17 24	
102-7	Velikost organizacije (število zaposlenih, število dejavnosti, prihodki od prodaje, obveznosti/kapital, število izdelkov ali storitev)	Poudraki leta 2020 Človeški kapital	8 93	
102-8	Zaposleni po vrsti zaposlitve, vrsti pogodbe, regiji in spolu	Človeški kapital	93	
102-11	Pojasnilo, če in kako organizacija uporablja previdnostno načelo	Upravljanje tveganj in priložnosti	108	
102-12	Zunanje listine, načela in druge ekonomske, okoljske in družbene pobude, katerih podpisnica in podpornica je organizacija	Izjava o upravljanju	25	
102-13	Članstvo v organizacijah	Deležniki v mednarodnem okolju	90	

KAZALNIK	RAZKRITJE	POGLAVJE	STRAN	KOMENTAR
STRATEGIJA IN ANALIZA				
102-14	Izjava najvišjega nosilca odločanja v organizaciji o pomenu trajnostnega razvoja za organizacijo in o strategiji obravnavanja trajnostnega razvoja	Nagovor direktorja	11	
102-15	Ključni vplivi, tveganja in priložnosti	Upravljanje tveganj in priložnosti	108	
ETIKA IN INTEGRITETA				
102-16	Opis vrednot, načel, standardov in načel ravnanja, kot so kodeksi ravnanja in etični kodeksi	Vizija, poslanstvo in poslovni model Izjava o upravljanju	17 25	
102-17	Mehanizmi svetovanja in podajanja pritožb oziroma pohval glede etičnih zadev	Človeški kapital; Spoštovanje etičnih načel in norm obnašanja/ostale deležniške skupine iz deležniške mape	94	
UPRAVLJANJE				
102-18	Upravljalvska struktura organizacije, vključno s komisijami najvišjega organa upravljanja	Korporativno upravljanje	24	
102-22	Sestava najvišjega organa upravljanja in komisij	Korporativno upravljanje	24	

KAZALNIK	RAZKRITJE	POGLAVJE	STRAN	KOMENTAR
VKLJUČEVANJE DELEŽNIKOV				
102-40	Seznam skupin deležnikov, s katerimi organizacija sodeluje	Družbeni kapital	41	
102-42	Identifikacija in izbira deležnikov	Družbeni kapital	41	
102-43	Pristopi pri vključevanju deležnikov, vključno s pogostostjo sodelovanja po skupinah deležnikov	Družbeni kapital	41	
102-44	Ključne teme in vprašanja, izpostavljena v procesu sodelovanja z deležniki in kako se je organizacija nanje odzivala, tudi prek svojega poročanja	Družbeni kapital	41	

KAZALNIK	RAZKRITJE	POGLAVJE	STRAN	KOMENTAR
PODATKI O POROČILU				
102-45	Seznam subjektov, vključenih v konsolidirane računovodske izkaze	Izjava o upravljanju	25 35	
102-46	Proces določanja vsebine poročila in določitev meje	Povzetek rezultatov Skladnosti s smernicami trajnostnega poročanja GRI	114	
102-47	Seznam bistvenih tem	Vizija, poslanstvo in poslovni model	17	
102-49	Pomembnejše spremembe v primerjavi s prejšnjimi obdobji poročanja v zvezi z zamejitvijo obsega in vidikov	Skladnosti s smernicami trajnostnega poročanja GRI	114	
102-50	Obdobje poročanja	Skladnosti s smernicami trajnostnega poročanja GRI	114	
102-51	Datum zadnjega predhodnega poročila	Korporativno upravljanje; Družbenik	30	Na tretji skupščini dne 8. julija 2020 je družbenik sprejel Letno poročilo družbe Borzen, d.o.o. za poslovno leto 2019.
102-52	Cikel poročanja	Skladnosti s smernicami trajnostnega poročanja GRI	114	
102-53	Kontaktne podatke za vprašanja v zvezi s poročilom	Skladnosti s smernicami trajnostnega poročanja GRI Stiki z Borzenom	114 172	
102-54	Sklic glede poročanja v skladu s standardi GRI	Skladnosti s smernicami trajnostnega poročanja GRI	114	
102-55	Kazalo po smernicah GRI	Vsebinsko kazalo po standardih GRI	115	

Specifična standardna razkritja

KAZALNIK	RAZKRITJE	POGLAVJE	STRAN	KOMENTAR
EKONOMSKI VPLIVI				
GRI 201: Ekonomska uspešnost				
103-1, 103-2, 103-3	Upravljavski pristop			
201-1	Neposredno ustvarjena in distribuirana ekonomska vrednost	Poudarki leta 2020 Pojasnila k računovodskim izkazom	133	
201-3	Obveznosti iz pokojninskega načrta	Človeški kapital	93	
OKOLJSKI VPLIV				
GRI 302: Energija				
103-1, 103-2, 103-3	Upravljavski pristop			
302-1	Poraba energije v organizaciji	Odgovornost do naravnega okolja	105	Poročamo o porabi goriva, ostali indikatorji za družbo niso relevantni.
302-3	Učinkovita raba energije	Odgovornost do naravnega okolja	105	Poročamo o porabi goriva, ostali indikatorji za družbo niso relevantni.
302-4	Zmanjševanje porabe energija	Odgovornost do naravnega okolja	105	Splošno predstavljene aktivnosti na področju porabe energije.

KAZALNIK	RAZKRITJE	POGLAVJE	STRAN	KOMENTAR
305: Emisije				
103-1, 103-2, 103-3	Upravljavski pristop			
305-1	Neposredne emisije toplogrednih plinov	Odgovornost do naravnega okolja	104	
305-5	Zmanjševanje emisij toplogrednih plinov	Odgovornost do naravnega okolja	104	
DRUŽBENI VPLIVI				
GRI 401: Zaposlovanje				
103-1, 103-2, 103-3	Upravljavski pristop			
401-1	Število in stopnja novo zaposlenih in fluktuacija zaposlenih	Človeški kapital	93	
401-3	Starševski dopust	Človeški kapital	93	
GRI 403: Varnost in zdravje pri delu				
103-1, 103-2, 103-3	Upravljavski pristop			
403-1	Pojasnilo, ali ima podjetje uveden sistem upravljanja varnosti in zdravja pri delu	Človeški kapital; Zdravje in varstvo pri delu	100	
403-5	Usposabljanje zaposlenih o varstvu in zdravju pri delu	Človeški kapital; Zdravje in varstvo pri delu	100	Po zakonskih določilih grede vsi zaposleni na usposabljanje o varnosti in zdravju na delu.
403-6	Promocija zdravja pri delu	Človeški kapital; Zdravje in varstvo pri delu	100	

KAZALNIK	RAZKRITJE	POGLAVJE	STRAN	KOMENTAR
GRI 404: Usposabljanje in izobraževanje				
103-1, 103-2, 103-3	Upravljavski pristop			
404-1	Povprečno število ur izobraževanja na zaposlenega	Človeški kapital; Razvoj zaposlenih	99	
GRI 405: Različnost in enake možnosti				
103-1, 103-2, 103-3	Upravljavski pristop			
405-1	Raznolikost v organih vodenja in zaposlenih	Korporativno upravljanje Človeški kapital; Kadrovski kazalci	24 95	
405-2	Razmerje med osnovnimi prihodki žensk v primerjavi z moškimi glede na vrsto zaposlitve, po ključnih lokacijah delovanja	Človeški kapital; Kadrovski kazalci	95	Izvajamo načelo enakega plačila za vse delavce.
GRI 406: Preprečevanje diskriminacije				
103-1, 103-2, 103-3	Upravljavski pristop			
406-1	Primeri diskriminacije in izvedeni kolektivni ukrepi			
GRI 413: Lokalna skupnost				
103-1, 103-2, 103-3	Upravljavski pristop			
413-1	Projekti, ki zajemajo vključevanje lokalne skupnosti, presoje vplivov na lokalno skupnost in razvojne programe za lokalno skupnost	Družbeni kapital; Odnosi z deležniki	84	

RAČUNOVODSKO POROČILO

Poročilo neodvisnega revizorja

Družbeniku družbe BORZEN, operater trga z elektriko, d.o.o.

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze gospodarske družbe BORZEN, operater trga z elektriko, d.o.o., ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2020, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.

Po našem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe BORZEN, operater trga z elektriko, d.o.o. na dan 31. decembra 2020 ter njen poslovni izid in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja. Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo poslovno poročilo, ki je sestavni del letnega poročila družbe BORZEN, operater trga z elektriko, d.o.o., vendar ne vključujejo računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembna napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja družbe in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornost poslovodstva in pristojnih za upravljanje za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo podjetje likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Nadzorni svet je odgovoren za nadzor nad pripravo računovodskih izkazov in za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so računovodskih izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu s pravili revidiranja, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe, lahko izhajajo iz prevare ali napake, ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganje pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjih kontrol;
- opravimo postopke preverjanja in razumevanja notranjih kontrol, pomembnih za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenja o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanimi razkritji poslovodstva;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujejo dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino računovodskih izkazov vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev;

Pristojne za upravljanje med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno z morebitnimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Re-member d.o.o.
Frankopanska ulica 21, Ljubljana

Ljubljana, 6. maj 2021

RE - member
revizija d.o.o. ¹

Janez Smolič

pooblaščen revizor

RAČUNOVODSKI IZKAZI

BILANCA STANJA

v EUR

OPIS	31. 12. 2020	31. 12. 2019
SREDSTVA	263.888.472	227.719.712
A DOLGOROČNA SREDSTVA	139.512.241	31.108.082
I NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	436.057	501.028
II OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA 1. Poslovni prostor 2. Oprema	1.528.345 1.125.124 403.221	1.559.602 1.187.453 372.149
III DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE 1. Deleži v pridruženih družbah 2. Druge dolgoročne finančne naložbe	137.419.568 1.919.568 135.500.000	28.919.568 1.919.568 27.000.000
IV ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK	128.271	127.884
B KRATKOROČNA SREDSTVA	124.327.480	196.560.881
I KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	67.000.000	105.000.000
II KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE 1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev 2. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	23.127.264 20.920.266 2.206.998	25.339.925 23.179.920 2.160.005
III DENARNA SREDSTVA	34.200.216	66.220.956
C KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	48.751	50.749
Zunajbilančna sredstva	6.412.776	4.873.945

OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		263.888.472	227.719.712
A	KAPITAL	5.968.926	5.822.325
I	VPOKLICANI KAPITAL 1. Osnovni kapital	1.963.279 1.963.279	1.963.279 1.963.279
II	KAPITALSKE REZERVE	395	395
III	REZERVE IZ DOBIČKA 1. Zakonske rezerve 2. Druge rezerve iz dobička	2.870.421 196.328 2.674.093	2.537.778 196.328 2.341.450
IV	REZERVE, NASTALE ZARADI VREDNOTENJA PO POŠTENI VREDNOSTI	3.506	-11.770
V	PRENESENI ČISTI POSLOVNI IZID	0	0
VI	ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA	1.131.325	1.332.643
B	REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	195.675	191.598
C	DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	0	21.905
I	DOLGOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI	0	21.905
Č	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	257.723.871	221.683.884
I	KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI 1. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev 2. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	257.723.871 13.322.679 244.401.192	221.683.884 15.293.223 206.390.661
D	KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	0	0
	Zunajbilančne obveznosti	6.412.776	4.873.945

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA

v EUR

OPIS	1. 1. - 31. 12. 2020	POSLOVNI NAČRT 2020	1. 1. - 31. 12. 2019
1. ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	4.026.183	4.085.000	4.199.693
a. Prihodki od delovanja OT	1.627.289	1.750.000	1.731.478
b. Prihodki od evidentiranja zaprtih pogodb	1.114.241	1.040.000	1.140.980
c. Prihodki od centra za podpore	591.000	591.000	591.000
č. Prihodki od BSP	109.161	110.000	118.262
d. Prihodki od informiranja in ozaveščanja	349.978	350.000	330.235
e. Prihodki RRM – REMIT	156.567	144.000	154.866
f. Drugi prihodki	77.947	100.000	132.872
2. DRUGI POSLOVNI PRIHODKI	1.484	0	13.912
POSLOVNI PRIHODKI SKUPAJ	4.027.667	4.085.000	4.213.605
3. STROŠKI MATERIALA IN STORITEV	944.883	1.046.400	998.519
a. Stroški materiala	53.489	57.000	55.139
b. Stroški storitev	891.394	989.400	943.380
4. STROŠKI DELA	1.750.434	1.718.000	1.591.949
a. Stroški plač	1.215.864	1.233.400	1.153.757
b. Stroški pokojninskih zavarovanj	171.048	167.000	155.641
c. Stroški drugih socialnih zavarovanj	99.875	91.900	89.402
č. Drugi stroški dela	263.647	225.700	193.149
5. ODPISI VREDNOSTI	321.227	334.600	279.124
a. Amortizacija	315.388	334.600	279.124
b. Prevrednotovalni poslovni odhodki	5.839	0	0
6. DRUGI POSLOVNI ODHODKI	17.917	17.000	15.299

	POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA	993.206	969.000	1.328.714
7.	FINANČNI PRIHODKI	381.661	300.000	312.336
8.	FINANČNI ODHODKI	7.716	10.000	10.649
	ČISTI POSLOVNI IZID IZ REDNEGA DELOVANJA	1.367.151	1.259.000	1.630.401
9.	DRUGI PRIHODKI	30.398	0	784
10.	DRUGI ODHODKI	5.050	10.000	7.600
	POSLOVNI IZID ZUNAJ REDNEGA DELOVANJA	25.348	-10.000	-6.816
	SKUPAJ VSI PRIHODKI	4.439.726	4.385.000	4.526.725
	SKUPAJ VSI ODHODKI	3.047.227	3.136.000	2.903.140
	CELOTNI DOBIČEK	1.392.499	1.249.000	1.623.585
11.	DAVEK IZ DOBIČKA	260.159	237.310	289.654
12.	ODLOŽENI DAVEK	-1.705	0	-86
	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	1.134.045	1.011.690	1.334.017

IZKAZ DENARNIH TOKOV

Izkaz denarnih tokov po posredni metodi (različica II)

v EUR

OPIS	2020	2019
A. DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
a. Prejemki pri poslovanju	1.096.703	1.299.510
Poslovni prihodki (razen za prevrednotenje) in finančni prihodki iz poslovnih terjatev	4.055.242	4.200.477
Poslovni odhodki brez amortizacije (razen za prevrednotenje) in finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	-2.700.085	-2.611.399
Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	-258.454	-289.568
b. Izdatki pri poslovanju	38.247.042	53.981.284
Začetne manj končne poslovne terjatve	2.212.661	-1.024.675
Začetne manj končne aktivne časovne razmejitev	18.144	-40.645
Začetne manj končne odložene terjatve za davek	-387	-310
Končni manj začetni poslovni dolgovi	36.018.082	55.046.984
Končne manj začetne pasivne časovne razmejitev in rezervacije	-1.458	-70
c. Pozitivni ali negativni denarni izid pri poslovanju (a + b)	39.343.745	55.280.794
B. DENARNI TOKOVI PRI INVESTIRANJU		
a. Prejemki pri investiranju	101.403.409	30.313.853
Prejemki od dobljenih obresti, ki se nanašajo na investiranje	381.516	312.333
Prejemki od odtujitve opredmetenih osnovnih sredstev	21.893	1.520
Prejemki od odtujitve finančnih naložb	101.000.000	30.000.000
b. Izdatki pri investiranju	-171.761.553	-67.397.584
Izdatki za pridobitev neopredmetenih sredstev	-100.558	-253.420
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	-160.995	-144.164
Izdatki za pridobitev finančnih naložb	-171.500.000	-67.000.000

c. Pozitivni ali negativni denarni izid pri investiranju (a + b)	-70.358.144	-37.083.731
C. DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
a. Prejemki pri financiranju	0	0
Prejemki od povečanja finančnih obveznosti	0	0
b. Izdatki pri financiranju	-1.006.342	-1.000.000
Izdatki za obresti, ki se nanašajo na financiranje	-6.342	0
Izdatki za odplačila finančnih obveznosti	0	0
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku	-1.000.000	-1.000.000
c. Pozitivni ali negativni denarni izid pri financiranju (a + b)	-1.006.342	-1.000.000
D. KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV	34.200.216	66.220.956
Denarni izid v obdobju	-32.020.741	17.197.063
Začetno stanje denarnih sredstev	66.220.956	49.023.893

**RAZPOREDITEV
ČISTEGA DOBIČKA
POSLOVNEGA LETA
IN UGOTOVITEV
BILANČNEGA
DOBIČKA**

Razporeditev čistega dobička poslovnega leta 2020

v EUR

OPIS	31. 12. 2020
Čisti dobiček prejšnjih let	0
Čisti dobiček poslovnega leta	1.134.045
Del čistega dobička poslovnega leta za odpravo aktuarskih izgub	-2.720
BILANČNI DOBIČEK POSLOVNEGA LETA	1.131.325

IZKAZ DRUGEGA VSEOBSEGAJOČEGA DONOSA

Izkaz drugega vseobsegajočega donosa za obdobje 1. 1. 2019 do 31. 12. 2020

v EUR

OPIS	1. 1. - 31. 12. 2020	1. 1. - 31. 12. 2019
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	1.134.045	1.334.017
Aktuarski dobički in izgube programov z določenimi zaslužki	12.556	-3.501
CELOTNI VSEOBSEGAJOČI DONOS OBRAČ. OBDOBJA	1.146.601	1.330.516

IZKAZ GIBANJA KAPITALA

Izkaz gibanja kapitala za leto 2019

v EUR

	OSNOVNI KAPITAL	KAPITAL-SKE REZERVE	REZERVE IZ DOBIČKA		REZERVE, NASTALE ZARADI VREDNOTENJA PO POŠTENI VREDNOSTI	PRENESENI ČISTI DOBIČEK	ČISTI IZID POSLOVNEGA LETA	SKUPAJ KAPITAL
			ZAKONSKE REZERVE	DRUGE REZERVE IZ DOBIČKA				
Končno stanje 31. 12. 2018	1.963.279	395	196.328	1.975.750	-9.643	0	1.365.701	5.491.810
Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki • Izplačilo dividend						-1.000.000		-1.000.000
Celotni vseobsegajoči donos • Sprememba rezerv nastalih zaradi vred. po poštenu vrednosti • Vnos čistega poslovnega izida					-3.501		1.334.017	-3.501 1.334.017
Spremembe v kapitalu • Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega obdobja • Prenos v rezerve po sklepu skupščine • Druge spremembe				365.701	1.374	1.365.701 -365.701	-1.365.701 -1.374	0 0 0
Končno stanje 31. 12. 2019	1.963.279	395	196.328	2.341.450	-11.770	0	1.332.643	5.822.325

Izkaz gibanja kapitala za leto 2020

v EUR

	OSNOVNI KAPITAL	KAPITAL- SKE REZERVE	REZERVE IZ DOBIČKA		REZERVE, NASTALE ZARADI VREDNO- TENJA PO POŠTENI VRED- NOSTI	PRENE- SENI ČISTI DOBIČEK	ČISTI IZID POSLOV- NEGA LETA	SKUPAJ KAPITAL
			ZAKON- SKE REZERVE	DRUGE REZERVE IZ DOBIČKA				
Končno stanje 31. 12. 2019	1.963.279	395	196.328	2.341.451	-11.770	0	1.332.643	5.822.326
Spremembe lastniškega kapitala - transakcije z lastniki • Izplačilo dividend						-1.000.000		-1.000.000
Celotni vseobsegajoči donos • Sprememba rezerv nastalih zaradi vred. po pošteni vrednosti • Vnos čistega poslovnega izida					12.556		1.134.045	12.556 1.134.045
Spremembe v kapitalu • Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega obdobja • Prenos v rezerve po sklepu skupščine • Druge spremembe				332.643	2.720	1.332.643 -332.643	-1.332.643 -2.720	0 0 0
Končno stanje 31. 12. 2020	1.963.279	395	196.328	2.674.093	3.506	0	1.131.325	5.968.926

RAČUNOVODSKE USMERITVE

PODLAGE ZA SESTAVO RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Računovodski izkazi so sestavljeni v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) in Zakonom o gospodarskih družbah (ZGD). Podatki v računovodskih izkazih temeljijo na knjigovodskih listinah in poslovnih knjigah, vodenih v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi. Pri pripravi so upoštevane temeljne računovodske predpostavke: časovna neomejenost poslovanja, dosledna stanovitnost in nastanek poslovnega dogodka. Pri računovodskih usmeritvah so upoštevana osnovna računovodska načela previdnosti, prednosti vsebine pred obliko, pomembnost in primerljivost.

Razkrivajo se vse pomembne postavke, pri čemer je pomembnost odvisna tudi od velikosti posamezne postavke. Pri pripravljani in predstavljanju računovodskih izkazov pripravljenih za zaključno poslovno leto, so uporabljene enake računovodske usmeritve in računovodske ocene kot v predhodnem poslovnem letu.

NEOPREDMETENA SREDSTVA

Za neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve se v poslovnih

knjigah izkazujejo posebej njihove nabavne vrednosti in posebej popravki vrednosti kot kumulativni odpis, ki je posledica amortiziranja. V bilanci stanja so vpisana po neodpisani vrednosti, ki je razlika med nabavno vrednostjo in popravkom vrednosti.

OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

Za opredmetena osnovna sredstva so v poslovnih knjigah izkazane posebej nabavne vrednosti in posebej popravki vrednosti, pri čemer popravek vrednosti predstavlja njihov kumulativni odpis kot posledico amortiziranja. V bilanci stanja so izkazana po neodpisani vrednosti, ki predstavlja razliko med nabavno in odpisano vrednostjo.

V dejansko nabavno vrednost opredmetenega osnovnega sredstva so zajeti njegova nakupna cena in vsi stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati njihovi usposobitvi za nameravano uporabo. Kasneje nastali stroški, ki so povezani z opredmetenim osnovnim sredstvom, povečujejo njegovo nabavno vrednost, če le povečujejo bodoče koristi v primerjavi s prej ocenjenimi.

DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE

Dolgoročne finančne naložbe se ob nastanku

izkazujejo po nabavni vrednosti, ki ji ustrezajo naložena denarna ali drugačna sredstva.

KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE

Kratkoročne finančne naložbe se ob nastanku izkazujejo po nabavni vrednosti, ki ji ustrezajo naložena denarna ali drugačna sredstva.

KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE

Terjatve se ob nastanku izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo tudi plačane. Terjatve do pravnih in fizičnih oseb v tujini se preračunajo v domačo valuto na dan nastanka. Tečajne razlike, ki se pojavijo do dneva poravnave takšnih terjatev ali do dneva bilance stanja, se štejejo kot postavka finančnih prihodkov oziroma finančnih odhodkov. Ustreznost izkazanih velikosti posameznih terjatev se preverja pred sestavitvijo računovodskih izkazov.

DENARNA SREDSTVA

Denarna sredstva obsegajo vloge na vpogled in kratkoročne depozite pri bankah na odpoklic.

ČASOVNE RAZMEJITVE

Časovne razmejitve so lahko aktivne ali pasivne. Vključujejo odložene prihodke in

stroške oziroma odhodke, vnaprej vračunanane stroške oziroma odhodke in predhodno nezaračunanane prihodke kot posebne vrste terjatev oziroma dolgov.

KAPITAL

Celotni kapital podjetja se razčlenjuje na osnovni kapital, ki je vpoklicani kapital družbenika, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, presežek iz prevrednotenja, preneseni dobiček ali izgubo preteklih let in nerazdeljeni čisti dobiček ali izgubo tekočega leta.

REZERVACIJE

Rezervacije se oblikujejo za sedanje obveze, ki izhajajo iz obvezujočih preteklih dogodkov in se bodo po predvidevanjih poravnale v obdobju, ki ni z gotovostjo določeno ter katerih zneske za njihovo poravnavo je mogoče zanesljivo oceniti. Sem sodijo rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi in jih lahko obravnavamo kot dolgove v širšem pomenu.

DOLGOROČNE OBVEZNOSTI

Dolgoročne obveznosti so vse tiste obveznosti, ki zapadejo v plačilo v obdobju daljšem od enega leta in se ločeno izkazujejo kot dolgoročne finančne obveznosti in dolgoročne poslovne obveznosti. Dolgoročne finančne obveznosti se nanašajo na dobljena posojila.

Dolgoročne poslovne obveznosti pa so obveznosti do dobaviteljev doma in v tujini.

KRATKOROČNE OBVEZNOSTI

Kratkoročne obveznosti se ločeno izkazujejo kot kratkoročne finančne obveznosti in kratkoročne poslovne obveznosti. Kratkoročne finančne obveznosti se nanašajo na dobljena posojila. Kratkoročne poslovne obveznosti so dobljeni predujmi od kupcev, obveznosti do dobaviteljev doma in v tujini, obveznosti do delavcev, obveznosti do državnih institucij in druge obveznosti. Vse obveznosti so izkazane po pošteni vrednosti.

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA je sestavljen po različici I.

PRIHODKI

Prihodki se razčlenjujejo na poslovne prihodke, finančne prihodke in druge prihodke. Poslovni in finančni prihodki se štejejo kot redni prihodki. Poslovni prihodki so prihodki od prodaje in drugi poslovni prihodki, povezani s poslovnimi učinki. Prihodke od prodaje sestavljajo prodajne vrednosti opravljenih storitev v obračunskem obdobju. Prihodki se priznavajo na podlagi prodajnih cen, navedenih na računih ali drugih listinah. Finančni prihodki so prihodki od investiranja, pojavljajo se v zvezi s finančnimi

naložbami pa tudi v zvezi s terjatvami. Druge prihodke sestavljajo neobičajne postavke in ostali prihodki, ki povečujejo poslovni izid.

ODHODKI

Odhodki se razvrščajo na poslovne odhodke, finančne odhodke in druge odhodke. Poslovni in finančni odhodki so redni odhodki. Poslovne odhodke predstavljajo vsi stroški, nastali v poslovnem letu, evidentirani po naravnih vrstah, kot so stroški materiala, stroški storitev, stroški dela, amortizacija, prevrednotovalni poslovni odhodki in drugi poslovni odhodki. Prevrednotovalni poslovni odhodki nastanejo ob odtujitvi opredmetenih osnovnih sredstev v povezavi z neopredmetenimi sredstvi in obratnimi sredstvi zaradi njihove oslabitve, če zmanjšanje njihove vrednosti ni krito s posebnim prevrednotovalnim popravkom kapitala. Finančni odhodki so odhodki iz financiranja in odhodki iz investiranja, druge odhodke pa sestavljajo neobičajne postavke, ki zmanjšujejo poslovni izid.

**POJASNILA POSTAVK
V BILANCI STANJA²⁷**

Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve

v EUR

	PROGRAMSKA OPREMA	PROGRAMSKA OPREMA V IZDELAVI	SKUPAJ
Nabavna vrednost			
01. 01. 2020	2.039.426	0	2.039.426
Neposredna povečanja - nabave	0	100.559	100.559
Prenos z investicij v teku	100.559	-100.559	0
Odtujitve	0	0	0
31. 12. 2020	2.139.985	0	2.139.985
Odpisana vrednost			
01. 01. 2020	1.567.906	0	1.567.906
Amortizacija v letu	149.384	0	149.384
Odtujitve	0	0	0
31. 12. 2020	1.717.290	0	1.717.290
Sedanja vrednost			
01. 01. 2020	471.520	0	471.520
31. 12. 2020	422.695	0	422.695

Investicije v programsko opremo v letu 2020 predstavljajo predvsem nadgradnje in prilagoditve obstoječih poslovnih aplikacij za izvajanje nalog operaterja trga, kot so prilagoditev aplikacije za bilančni obračun, prilagoditve aplikacije vozni redi in povezane prilagoditve na aplikacijah za poročanje. Kupljenih je bilo tudi nekaj licenc za sistemsko

programsko opremo, ki so namenjene za vzdrževanje informacijske varnosti in se nanašajo na posodobitev programske opreme virtualnega okolja.

Amortizacijska stopnja, po kateri se amortizira programska oprema, je od 20 do 50-odstotna in odraža pričakovano dobo koristnosti.

Dolgoročne aktivne časovne razmejitve predstavljajo sredstva obveznega rezervnega sklada ter prostovoljnega sklada, ki jih na posebnem računu zbira upravnik poslovnih prostorov in znašajo konec leta 2020 13.362 EUR.

**OPREDMETENA
OSNOVNA
SREDSTVA**

Opredmetena osnovna sredstva

v EUR

	NEPREMIČNINE	OPREMA INFORMACIJSKI SISTEM	OPREMA PISARNIŠKIH PROSTOROV	OSTALA OPREMA	SKUPAJ
Nabavna vrednost					
01. 01. 2020	1.639.905	672.308	192.301	176.419	2.680.933
Nabave	0	117.693	1.344	41.958	160.995
Odtujitve	0	11.111	0	42.293	53.404
31. 12. 2020	1.639.905	778.890	193.645	176.084	2.788.524
Odpisana vrednost					
01. 01. 2020	452.452	439.694	128.136	101.049	1.121.331
Amortizacija	62.329	75.581	10.459	17.634	166.003
Odtujitve	0	11.111	0	16.044	27.155
31. 12. 2020	514.781	504.164	138.595	102.639	1.260.179
Sedanja vrednost					
01. 01. 2020	1.187.453	232.614	64.165	75.370	1.559.602
31. 12. 2020	1.125.124	274.726	55.050	73.445	1.528.345

Investicije v informacijski sistem zajemajo nakup nove strojne opreme: mrežna stikala ter nove namizne delovne postaje za zaposlene, nekaj novih monitorjev ter prenosnih računalnikov. Večina opreme pomeni zamenjavo stare že dotrajane opreme. Investicije v ostalo opremo pa se v največji meri nanašajo na nakup novega osebnega avtomobila.

Odtujitve se nanašajo na odprodajo stare računalniške opreme, ki je bila zamenjana ter na prodajo avtomobila.

Amortizacija opreme je bila obračunana po naslednjih stopnjah:

- Računalniška oprema 20,00 do 33,33 %.
- Pisarniško pohištvo 11,00 do 12,00 %.
- Ostala oprema 10,00 do 50,00 %.

DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE

Izkaz gibanja kapitala za leto 2020

v EUR

	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Dolgoročne finančne naložbe v deleže	1.919.568	1.919.568
Druge dolgoročne finančne naložbe	135.500.000	27.000.000
SKUPAJ	137.419.568	28.919.568

Družba Borzen ima v lasti 50 odstotkov lastniškega deleža v družbi BSP, d.o.o. Na podlagi ceniitve, ki je bila izvedena v aprilu 2011, je bila vrednost 50 odstotkov lastniškega kapitala na dan 31. december 2010 ocenjena na 419.568 EUR. V juniju 2018 se je naložba povečala za 1,5 mio EUR, kolikor je znašal delež Borzena za dokapitalizacijo družbe BSP.

Družba BSP, d.o.o. je v zadnjih letih sicer poslovala z dobičkom, vendar je ne podlagi skupščinskih sklepov le-ta ostajal nerazporejen.

Druge dolgoročne finančne naložbe se nanašajo na dolgoročno vlaganje prostih denarnih sredstev centra za podpore z namenom ustvarjanja donosa. 60 mio EUR

je naloženih kot dolgoročni depozit pri banki BKS Bank, 29 mio EUR pri Banki Sparkasse d.d., 28 mio EUR pri Sberbank banki d.d., 11,5 mio EUR pri Addiko Bank d.d., 5 mio EUR pri Gorenjski banki d.d. ter 2 mio EUR pri Agenciji za pospeševanje likvidnosti d.o.o.

ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK

Preglednica odloženih terjatev za davek

v EUR

	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Odložene terjatve za davek:		
• iz naslova slabitve finančne naložbe	109.682	109.682
• iz naslova rezervacij	18.589	18.202
SKUPAJ	128.271	127.884

Odložene terjatve za davek se v največji meri nanašajo na odloženi davek od slabitve finančne naložbe v podjetje BSP, d.o.o. v letu 2010. Sama slabitev navedene finančne naložbe ni davčno priznan odhodek v letu slabitve,

vendar bi postala davčno priznan odhodek v primeru dejanske odtujitve naložbe, zato je družba v svojih poslovnih knjigah izkazala ustrezno terjatev za odloženi davek. Poleg tega družba izkazuje tudi terjatev za odloženi

davek od rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade, ki so se v letu 2020 nekoliko povečale zaradi povečanja rezervacij iz tega naslova.

KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE

Preglednica kratkoročnih finančnih naložb

v EUR

	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Kratkoročne finančne naložbe	67.000.000	105.000.000
SKUPAJ	67.000.000	105.000.000

Finančna naložba predstavlja vezane depozite pri bankah: BKS Bank, Sberbank d.d., pri Addiko Bank d.d., pri Banki Sparkasse d.d. ter pri Unicredit Bank d.d., ki so bili vezani do dvanajst mesecev. Poleg depozitov pri bankah,

pa je 5 mio EUR vezanih tudi pri Agenciji za pospeševanje likvidnosti d.o.o. Vsi depoziti predstavljajo sredstva centra za podpore, to so prosta sredstva oziroma presežek sredstev centra za podpore.

KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE

Preglednica kratkoročnih poslovnih terjatev

v EUR

	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Kratkoročne terjatve do kupcev	20.920.266	23.179.920
a) Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	19.733.429	22.487.727
- od tega terjatve do povezanih oseb	12.515	27.466
b) Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	1.186.837	692.193
Kratkoročne terjatve za obresti	26.590	34.626
Druge kratkoročne terjatve	2.180.408	2.125.379
SKUPAJ	23.127.264	25.339.925

Delež kratkoročnih terjatev do kupcev, ki na dan 31. december 2020 znašajo 20.920.266 EUR, sestavljajo:

- 88 odstotkov je terjatev centra za podpore,
- 9 odstotkov je terjatev iz naslova bilančnega obračuna ter
- 3 odstotka je rednih terjatev, ki zajemajo v največji meri storitve evidentiranja pogodb o članstvu ter zaprtih pogodb.

Kratkoročne terjatve do kupcev po zapadlosti:

- 20.714.223 EUR terjatev do kupcev je nezapadlih (99,0 %),
- 188.410 EUR jih je že zapadlih (0,9 %), od tega jih ima zamudo do 30 dni 165.097 EUR, zamudo do 60 dni 13.739 EUR ter zamudo do 90 dni 9.574 EUR,
- 17.633 EUR terjatev je v postopku izvršbe (0,1 %).

Druge kratkoročne terjatve se nanašajo na vstopni DDV od računov, ki so bili prejeti v januarju 2020, nanašajo pa se večinoma na mesec december 2020.

DENARNA SREDSTVA

Preglednica denarnih sredstev

v EUR

	31. 12. 2020	31. 12. 2019
DOBROIMETJE PRI BANKAH	4.200.216	4.035.528
Denarna sredstva na poslovnem računu	1.165.828	717.135
Denarna sredstva na posebnih računih – center za podpore	905.998	1.801.737
Denarna sredstva na posebnih računih – bilančna shema	2.128.390	1.516.656
DEPOZITI NA ODPOKLIC – SKUPAJ	30.000.000	62.185.428
Depozit na odpoklic	1.000.000	1.399.001
Depozit na odpoklic – center za podpore	29.000.000	60.786.427
Depozit na odpoklic – bilančna shema	0	0
SKUPAJ	34.200.216	66.220.956

Pri denarnih sredstvih so poleg rednih sredstev posebej izkazana sredstva centra za podpore ter sredstva bilančnega obračuna, ki se vodijo na posebnih računih. Ravno tako se vodijo ločeno tudi depoziti na odpoklic pri UniCredit banki Slovenija d.d. in BKS Bank za depozite

centra za podpore ter pri Sberbank banki d.d. in banki Sparkasse d.d. za depozite iz rednega poslovanja.

KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Preglednica kratkoročnih aktivnih časovnih razmejitev

v EUR

	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Kratkoročno odloženi stroški oziroma odhodki	48.751	50.749
SKUPAJ	48.751	50.749

Med aktivnimi časovnimi razmejitvami so izkazani stroški, ki so nam bili v letu 2020 zaračunani, nanašajo pa se na poslovno leto 2021 in bodo bremenili stroške tega leta.

KAPITAL

Preglednica kapitala

v EUR

	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Vpoklicani kapital	1.963.279	1.963.279
Osnovni kapital – kapitalna vloga	1.963.279	1.963.279
Kapitalske rezerve – splošni prevrednotovalni popravek kapitala	395	395
Rezerve iz dobička	2.870.421	2.537.778
Zakonske rezerve	196.328	196.328
Druge rezerve iz dobička	2.674.093	2.341.450
Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja po pošteni vrednosti	3.506	-11.770
Preneseni dobiček prejšnjih let	0	0
Čisti dobiček poslovnega leta	1.131.325	1.332.643
SKUPAJ	5.968.926	5.822.325

Celotni kapital družbe konec leta 2020 znaša 5,97 mio EUR. Dobiček preteklega leta se je delno izplačal družbeniku (1 mio EUR), za razliko pa so bile povečane druge rezerve iz

dobička. Čisti dobiček leta 2020, ki je izkazan v izkazu poslovnega izida v višini 1.134.045 EUR je zmanjšan za 2.720 EUR, kar predstavlja odpravo aktuarskih dobičkov oziroma izgub

za zaposlene, ki so tekom leta odšli in so bile rezervacije za odpravnine ob upokojitvi za njih odpravljene.

REZERVACIJE

Preglednica rezervacij

v EUR

	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Rezervacije za jubilejne nagrade	56.706	50.478
Rezervacije za odpravnine	138.969	141.120
SKUPAJ	195.675	191.598

Družba je na podlagi aktuarskega izračuna oblikovala rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in za jubilejne nagrade. Uporabljene aktuarske predpostavke so: 32 zaposlenih,

obrestna mera 0,55 %, rast plač 1,5 %, fluktuacija do 35 leta 4,5 %, do 45 leta 3 % in nad 45 letom 0,5 %. Poraba rezervacij je v letu 2020 znašala 1.458 EUR (izplačilo jubilejne

nagrade), po ponovnem oblikovanju konec leta 2020 pa znašajo rezervacije skupaj 195.675 EUR.

Preglednica gibanja rezervacij

v EUR

	REZERVACIJE ZA ODPRAVNE OB UPOKOJITVI	REZERVACIJE ZA JUBILEJNE NAGRADE	SKUPAJ
STANJE 31. 12. 2019	141.120	50.478	191.598
Stroški obresti	988	348	1.336
Stroški preteklega službovanja	0	0	0
Stroški tekočega službovanja	10.735	3.919	14.654
Izplačila zaslužkov	0	-1.458	-1.458
Aktuarski dobički/izgube (IPI)	/	3.419	3.419
Aktuarski dobički/izgube preko IFP	-13.873	/	-13.873
STANJE 31. 12. 2020	138.969	56.706	195.675

Preglednica analize občutljivosti

v EUR

PARAMETRI	REZERVACIJE ZA ODPRAVNINE	REZERVACIJE ZA JUBILEJNE NAGRADE
Znižanje disk.obr.mere za 0,5 %	13.317	2.994
Povečanje disk.obr.mere za 0,5 %	-11.925	-2.762
Povečanje rasti plač za 0,5 % letno	13.584	0
Zmanjšanje rasti plač za 0,5 % letno	-12.295	0

DOLGOROČNE OBVEZNOSTI

Preglednica dolgoročnih obveznosti

v EUR

	31. 12. 2020	31. 12. 2019
Dolgoročne obveznosti do dobaviteljev	0	21.905
SKUPAJ	0	21.905

Konec leta 2020 družba Borzen nima evidentiranih dolgoročnih obveznosti.

Preglednica kratkoročnih poslovnih obveznosti

v EUR

	31. 12. 2020	31. 12. 2019
KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	13.322.679	15.293.223
• Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev – redni dobavitelji	405.119	582.817
- od tega obveznosti do povezanih oseb	8.662	16.104
• Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev – center za podpore	10.115.852	12.966.294
• Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev – bilančna shema	2.801.708	1.744.112
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ NASLOVA CENTRA ZA PODPORE	240.481.489	202.436.610
OBVEZNOSTI ZA DEPOZITE IZ NASLOVA CENTRA ZA PODPORE	750.000	750.000
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ NASLOVA BILANČNE SHEME	1.568.971	1.657.358
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME	36.368	15.050
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	219.542	224.872
• Obveznosti za čiste plače in nadomestila plač	90.260	92.320
• Obveznosti za prispevke iz in na bruto plače in nadomestila	70.774	64.615
• Obveznosti za davke iz bruto plač in nadomestil	29.248	20.589
• Obveznosti za druge prejemke iz delovnega razmerja	29.260	47.348
OBVEZNOSTI DO DRŽAVNIH IN DRUGIH INSTITUCIJ	1.338.984	1.284.783
• Obveznosti za obračunani DDV	1.297.314	1.282.727
• Obveznosti za davek iz dobička	40.380	371
• Druge kratkoročne obveznosti do državnih in drugih institucij	1.290	1.685
DRUGE KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI	5.838	21.988
SKUPAJ	257.723.871	221.683.884

**KRATKOROČNE
OBVEZNOSTI**

Stanje obveznosti do dobaviteljev na dan 31. december 2020 sestavljajo odprte obveznosti do rednih dobaviteljev, odprte obveznosti do upravičencev centra za podpore ter odprte obveznosti do dobaviteljev iz naslova bilančnega obračuna. Pri upravičencih centra za podpore se znesek nanaša predvsem na decembrske račune, ki zapadejo v plačilo v začetku januarja. Manjša vrednost obveznosti do dobaviteljev centra za podpore izhaja iz poplačila obveznosti v zadnjih dneh decembra, zaradi viška sredstev in izogibu plačila

nadomestil za preseganje vrednosti na računih, ki bi jih morali plačati bankam. Obveznosti do dobaviteljev družba sicer poravnava v dogovorjenih pogodbenih rokih.

Kratkoročne obveznosti iz naslova centra za podpore predstavljajo vir zbranih sredstev iz naslova OVE in SPTÉ, ki se je tekom leta 2020 zopet povečal. Ta vir financira denarna sredstva ter kratkoročne in dolgoročne finančne naložbe centra za podpore.

Kratkoročne obveznosti iz naslova bilančne sheme predstavljajo presežek sredstev iz tega naslova.

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih predstavljajo odprte postavke do zaposlenih iz naslova decembrskih plač in božičnice.

IZVENBILANČNA EVIDENCA

Družba prikazuje stanje zunajbilančnih sredstev v višini 6,41 mio EUR. Od tega predstavljajo 1,74 mio EUR denarna sredstva članov bilančne sheme na depozitnih podračunih, ki so odprti na ime članov bilančne sheme. Sredstva predstavljajo zavarovanje za izpolnitev finančnih obveznosti iz naslova bilančnega obračuna. Finančna kritja mora predložiti odgovorni bilančne skupine ob podpisu bilančne pogodbe z operaterjem trga v skladu z veljavnimi

Pravili za delovanje trga z elektriko. Sredstva so prikazana zunajbilančno, ker nimajo neposrednega vpliva na velikost in sestavo sredstev in obveznosti do virov sredstev, saj predstavljajo le garancijo za izpolnitev obveznosti članov bilančne sheme.

Poleg denarnih depozitov lahko člani bilančne sheme predložijo finančna kritja tudi v obliki bančne garancije na prvi poziv. Vrednost

prejetih bančnih garancij članov bilančne sheme je na dan 31. december 2020 znašala 2,92 mio EUR.

Borzen ima tudi pogojno obveznost na podlagi poroštvene izjave v višini 1,75 mio EUR. Borzen je solidarni porok (drugi porok je ELES) družbi BSP po Pogodbi o okvirnem kreditu v višini 3,50 mio EUR do višine 50 odstotkov obveznosti po tej pogodbi.

**POJASNILA
POSTAVK V IZKAZU
POSLOVNEGA IZIDA**

Poslovni prihodki

v EUR

	LETO 2020	DELEŽ V %	POSLOVNI NAČRT 2020	DELEŽ V %	LETO 2019	DELEŽ V %
Prihodki od delovanja OT	1.627.289	40,4	1.750.000	42,84	1.731.478	41,1
Prihodki od evidentiranih zaprtih pogodb	1.114.241	27,7	1.040.000	25,46	1.140.980	27,1
Prihodki od centra za podpore	591.000	14,7	591.000	14,47	591.000	14,0
Prihodki od BSP	109.161	2,7	110.000	2,69	118.262	2,8
Prihodki od informiranja in ozaveščanja	349.978	8,7	350.000	8,57	330.235	7,8
Prihodki RRM – REMIT	156.567	3,9	144.000	3,53	154.866	3,7
Drugi prihodki	77.947	1,9	100.000	2,40	132.872	3,2
SKUPAJ PRIHODKI OD PRODAJE	4.026.183	100,0	4.085.000	100	4.199.693	99,7
Drugi poslovni prihodki	1.484	0,0	0	0,0	13.912	0,3
SKUPAJ	4.027.667	100,0	4.085.000	100	4.213.605	100,0

Največji delež prihodkov se nanaša na prihodke od delovanja OT. Višina tega prihodka je bila v mesecu juniju 2015 določena v Uredbi o podelitvi koncesije in načinu izvajanja gospodarske javne službe operaterja trga z elektriko, ki ureja način financiranja gospodarske javne službe in dodatek k omrežnini nadomestila s prispevkom za delovanje koncesionarja (operaterja trga) v višini 0,00013 EUR/kWh.

Drugi največji delež predstavljajo prihodki od evidentiranja zaprtih pogodb. Višina plačila članov bilančne sheme za evidentiranje zaprtih

pogodb je določena v višini 0,00005 EUR/kWh za vsako evidentiranje zaprte pogodbe, v kateri član bilančne skupine nastopa kot prodajalec.

Dejavnost centra za podpore se financira iz deleža prispevkov za spodbujanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov in soproizvodnje z visokim izkoristkom.

Pri drugih prihodkih so evidentirani tudi prihodki iz naslova svetovanja pri postavitvi trga z električno energijo v Gruziji in Moldaviji v skupni višini 55 tisoč EUR.

Od prihodkov od prodaje je bilo 3.723.774 EUR zaračunano domačim kupcem, 302.409 EUR pa kupcem v tujini.

POSLOVNI ODHODKI

						v EUR
	LETO 2020	DELEŽ V %	POSLOVNI NAČRT 2020	DELEŽ V %	LETO 2019	DELEŽ V %
Stroški materiala	53.489	1,8	57.000	1,8	55.139	1,9
Stroški storitev	891.394	29,4	989.400	31,8	943.380	32,7
Stroški dela	1.750.434	57,7	1.718.000	55,1	1.591.949	55,2
Amortizacija	315.388	10,4	334.600	10,7	279.124	9,7
Prevrednotovalni posl. odhodki pri obratnih sredstvih	5.839	0,2	0	0,0	0	0,0
Drugi poslovni odhodki	17.917	0,6	17.000	0,5	15.299	0,5
SKUPAJ	3.034.461	100	3.116.000	100	2.884.891	100,0

STROŠKI MATERIALA IN STORITEV

VRSTE STROŠKA	v EUR					
	LETO 2020	DELEŽ V %	PN 2020	DELEŽ V %	LETO 2019	DELEŽ V %
Stroški energije	15.185	28,4	22.000	38,6	20.810	37,7
Pisarniški material	6.703	12,5	7.000	12,3	7.010	12,7
Strokovna literatura	18.834	35,2	18.000	31,6	18.964	34,4
Drugi stroški materiala	12.767	23,9	10.000	17,5	8.355	15,2
SKUPAJ STROŠKI MATERIALA	53.489	100	57.000	100	55.139	100
Bančne storitve	8.950	1,0	11.000	1,1	8.882	0,9
Članarine (pristopnine in članarine)	38.358	4,3	34.000	3,4	34.320	3,6
Druge storitve	58.263	6,5	41.000	4,1	48.213	5,1
Izobraževanje	12.657	1,4	33.000	3,3	33.041	3,5
Najemnine	70.419	7,9	85.000	8,6	74.133	7,9
Stroški poslovnih prostorov	39.699	4,5	43.000	4,3	42.191	4,5
Odnosi z javnostmi	139.893	15,7	169.000	17,1	175.834	18,6
PTT storitve	30.433	3,4	32.000	3,2	31.167	3,3
Strošek SLA	87.748	9,8	86.400	8,7	88.000	9,3
Stroški zavarovanj	18.626	2,1	20.000	2,0	16.686	1,8
Stroški službenih potovanj	4.010	0,4	35.000	3,5	35.237	3,7
Stroški nadzornega sveta	18.488	2,1	15.000	1,5	13.679	1,4
Svetovalne storitve in strokovne študije	234.818	26,3	270.000	27,3	235.290	24,9
Študentsko delo	3.148	0,4	0	0,0	0	0,0
Tekoče vzdrževanje osnovnih sredstev	125.884	14,1	115.000	11,6	106.707	11,3
SKUPAJ STROŠKI STORITEV	891.394	100	989.400	100	943.380	100,0

Stroški materiala in storitev v skupnem znesku so glede na predhodno leto pa tudi glede na plan nižji. Za nerealizacijo nekaterih stroškov materiala in storitev (stroški energije, izobraževanja in službenih poti) je v veliki meri vplivala epidemija COVID-19. Stroški drugih

storitev so višji vendar vključujejo tudi stroške iz naslova izvajanja aktivnosti na področju informiranja in ozaveščanja o obnovljivih virih energije in učinkoviti rabi energije, ki jih družba dobi povrnjene s strani Eko sklada. Med stroški svetovalnih storitev so izkazani tudi stroški

revizije letnih računovodskih izkazov, ki na leto znašajo 5.700 EUR.

STROŠKI DELA IN ODPISI VREDNOSTI

Skupni stroški dela so v letu 2020 znašali 1.750.434 EUR. Družba je imela konec leta 2020 33 zaposlenih. Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur je bilo 29,49. Stroški dela so obračunani v skladu s Pravilnikom o delovnih razmerjih ter določili Kolektivne pogodbe elektrogospodarstva, ki se v družbi uporablja

od 1. maja 2018. Stroški dela nekoliko presegajo načrtovane vrednosti, predvsem drugi stroški dela, zaradi obračunanih obveznosti do bivšega direktorja, ki so bile določene s sporazumom ob njegovem odpoklicu oziroma prenehanju zaposlitve.

Amortizacija je v letu 2020 znašala 315.388 EUR. Družba uporablja enakomerni časovni obračun amortiziranja. Prevrednotovalni poslovni odhodki v višini 5.839 se nanašajo na prodajo osnovnih sredstev po vrednosti, ki je nižja od knjigovodske vrednosti.

DRUGI POSLOVNI DOGODKI

Drugi poslovni odhodki so znašali 17.917 EUR,
od tega:

- 6.957 EUR kot nadomestilo za uporabo
stavbnega zemljišča,
- 7.901 EUR kot nadomestilo zaradi
neizpolnjevanja predpisane kvote invalidov,
- 2.659 EUR EUR za sodne takse.

FINANČNI PRIHODKI

v EUR

VRSTE STROŠKA	LETO 2020	DELEŽ V %	POSLOVNI NAČRT 2020	DELEŽ V %	LETO 2019	DELEŽ V %
Finančni prihodki iz obresti	381.517	100,0	300.000	100,0	312.236	100,0
Drugi finančni prihodki s prevrednotovalnimi prihodki	144	0,0	0	0,0	100	0,0
SKUPAJ	381.661	100,0	300.000	100,0	312.336	100,0

Prihodki v višini 381.517 EUR se nanašajo na prejete obresti od kratkoročnih oziroma dolgoročnih finančnih naložb in obresti na vpogled od denarnih sredstev na računih, od tega se 379.125 EUR nanaša neposredno na obresti sredstev Centra za podpore.

Obresti so višje od zneska preteklega leta, predvsem zaradi višjega presežka centra za podpore pa tudi od planiranega zneska, saj je bil zaradi izredno nizkih obrestnih mer na trgu planiran nizko.

Znesek 144,00 EUR predstavlja prihodke iz naslova (pozitivnih) tečajnih razlik.

FINANČNI ODHODKI

VRSTE STROŠKA	v EUR					
	LETO 2020	DELEŽ V %	POSLOVNI NAČRT 2020	DELEŽ V %	LETO 2019	DELEŽ V %
Finančni odhodki za obresti	7.678	99,5	10.000	100,0	10.610	99,6
Drugi finančni odhodki s prevrednotovalnimi odhodki	38	0,5	0	0,0	39	0,4
SKUPAJ	7.716	100	10.000	100,0	10.649	100,0

Finančni odhodki v višini 7.678 EUR so:

- 6.342 EUR so bančna nadomestila za preseganje določenih zneskov (t.i. ležarine),
- 1.336 EUR predstavljajo obresti iz naslova rezervacij (na podlagi aktuarskega izračuna).
- 38 EUR so negativne tečajne razlike.

DRUGI PRIHODKI IN DRUGI ODHODKI

Drugi prihodki so v letu 2020 znašali 30.398 EUR in se nanašajo na pogodbeno kazen, ki je bila zaračunana dobavitelju zaradi kršenja pogodbenih rokov pri izvedbi storitev.

Drugi odhodki v višini 5.050 EUR se v pretežni meri nanašajo na donacije, za katere smo v letu 2020 namenili 4.600 EUR. Sredstva donacij smo namenili različnim humanitarnim, kulturnim in športnim društvom in ustanovam.

DRUGA RAZKRITJA

Poslovodstvo družbe je enočlanski organ – direktor, ki ga imenuje nadzorni svet za obdobje petih let. Direktor dr. Karol Peter Peršolja je vodil poslovanje ter zastopal in predstavljal družbo od 1. januarja 2010 pa do odpoklica 24. septembra 2020. Do imenovanja novega direktorja je funkcijo začasno prevzel

predsednik nadzornega sveta Peter Žmak. S 1. novembrom 2020 je bil imenovan novi direktor Martin Bratanič.

Direktor je upravičen do osnovnega plačila (plača) in plačila za uspešnost poslovanja (nagrada za poslovno uspešnost).

Prejemki direktorjev v letu 2020

v EUR

**BRUTO PREJEMKI
DIREKTORJEV****DR. KAROL PETER PERŠOLJA**

Plača za leto 2020	72.284
Nagrada za poslovno uspešnost za leto 2019 ter drugi del 2017 in 2018	54.608
Regres	1.932
Bonitete	4.819
Nadomestilo za neizkoriščen dopust in odpovedni rok	36.300
Odpravnina	49.183

PETER ŽMAK

Plača za leto 2020	7.266
Bonitete	5

MARTIN BRATANIČ

Plača za leto 2020	16.394
Regres	322
Bonitete	680

Nadzorni svet sestavljajo trije člani, ki jih imenuje Vlada Republike Slovenije. V juniju 2020 so bili imenovani novi člani nadzornega sveta, ustanovljena pa je bila tudi revizijska komisije. Člani nadzornega sveta in revizijske

komisije so bili v letu 2020 upravičeni do osnovnega plačila za opravljanje funkcije in izplačila sejin na podlagi veljavnega sklepa družbenika, kot sledi:

Prejemki članov nadzornega sveta in revizijske komisije v letu 2020

	v EUR
	BRUTO PREJEMKI ČLANOV
Mojca Kert	1.373
dr. Alenka Kolar	1.357
Jure Jemec	1.076
Peter Žmak	2.621
Tomaž Kokot	4.931
Davorin Dimič	4.840
Braco Mihelj, zunanji član revizijske komisije	737

Družba nima terjatev do direktorja in do članov nadzornega sveta, ravno tako tudi ni izplačala ter odobrila nobenih predujmov, posojil in poroštev za obveznosti tem osebam.

DODATNA RAZKRITJA NA PODLAGI SRS 35

Skladno z Energetskim zakonom, Uredbo o podelitvi koncesije in načinu izvajanja gospodarske javne službe operaterja trga z elektriko, Aktom o ustanovitvi družbe Borzen, d.o.o. in drugimi veljavnimi predpisi, družba Borzen opravlja gospodarsko javno službo dejavnost operaterja trga z elektriko, ki vključuje tudi izvajanje dejavnosti centra za podpore. Poleg tega pa opravlja še tržno dejavnost (opravljanje storitev za podjetje BSP, d.o.o., izvajanje svetovalnih storitev in izvajanje storitev poročanja RRM – REMIT) ter aktivnosti, povezane z informiranjem in ozaveščanjem o učinkoviti rabi energije in obnovljivih virih energije (URE in OVE).

Računovodsko evidentiranje poslovnih dogodkov v okviru izvajanja GJS urejajo Slovenski računovodski standard, konkretno SRS 35.

Energetski zakon opredeljuje dejavnost operaterja trga z elektriko in dejavnost centra za podpore kot eno gospodarsko javno službo, vendar pa istočasno opredeljuje, da je potrebno za dejavnost centra za podpore voditi ločene računovodske evidence. Za potrebe ločenega vodenja evidenc se operater trga in center za podpore obravnavata ločeno, kot dve poslovno izidni mesti, pri čemer so sredstva, ki jih koristita obe ožje pojmovani dejavnosti, razmejene po vnaprej določenih ključih.

Osnovno izhodišče pri prikazovanju uspešnosti poslovanja posameznih dejavnosti je, da se v čim večji meri zajema tako sredstva in obveznosti kot prihodke in odhodke neposredno po dejavnostih. Pri postavkah, ki jih ni mogoče nedvoumno pripisati posamezni dejavnosti, se uporabljajo ključni, ki temeljijo na predvidevanjih glede njihove razporeditve na

posamezne dejavnosti. Ključni za delitev skupnih prihodkov in odhodkov so določeni v Pravilniku o ločenem evidentiranju prihodkov, odhodkov, sredstev in obveznosti do virov sredstev po posameznih dejavnostih družbe Borzen, d.o.o., ki je bil sprejet 30. september 2009.

Družba ima za posamezne dejavnosti določena stroškovna mesta, na katera razporeja prihodke in pripisuje neposredne in posredne stroške. Stroškovna mesta pripadajo neposredno posameznim dejavnostim ali pa so splošna in s svojimi stroški posredno bremenijo posamezne dejavnosti. Družba je oblikovala ključne za delitev posrednih stroškov, ki jih letno preverja ter korigira glede na nova dejstva.

Tabela splošnih ključev, ki so bili uporabljeni pri pripravi letnega poročila za leto 2020, je predstavljena v nadaljevanju.

Preglednica splošnih ključev za leto 2020

v EUR

	DEJAVNOST		
	OPERATER TRGA	CENTER ZA PODPORE	TRŽNA DEJAVNOST
Ključ – splošni stroški	55 %	40 %	5 %
Ključ – stroški plač	52 %	40 %	8 %
Ključ – osnovna sredstva	64 %	30 %	6 %

Ključ – splošni stroški upošteva razporeditev bilančnih postavk na dejavnosti, kot izhaja iz stroškovnih mest, ki posredno bremenijo dejavnosti glede na obremenjenost posameznega delovnega mesta, ki se meri s porabo delovnega časa v urah, potrebnih za posamezno dejavnost.

Ključ – strošek plač upošteva razporeditev bilančnih postavk na dejavnosti, kot izhaja iz stroškovnih mest, ki posredno bremenijo dejavnosti glede na obremenjenost posameznega delovnega mesta, ki se meri v

urah, izraženih vrednostno s stroški dela, ki bremenijo posamezno delovno mesto.

Ključ – osnovna sredstva upošteva razdelitev bilančnih postavk informacijskega sistema na dejavnosti, kot izhaja iz stroškovnih mest, ki posredno bremenijo dejavnosti glede na obremenjenost informacijskega sistema.

Družba Borzen pripravlja izkaz poslovnega izida ločeno za dejavnost operaterja trga, centra za podpore, informiranja in ozaveščanja ter tržno dejavnost.

Družba kot celota izkazuje v letu 2020 čisti dobiček v vrednosti 1,13 mio EUR. Dejavnost gospodarske javne službe dejavnost operaterja trga z elektriko izkazuje dobiček v vrednosti 1,00 mio EUR, dejavnost gospodarske javne službe centra za podpore izkazuje dobiček v vrednosti 42 tisoč EUR in tržna dejavnost 96 tisoč EUR dobička. Dejavnost informiranja in ozaveščanja se vodi po principu povračila stroškov s strani Eko sklada.

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA PO DEJAVNOSTIH

v EUR

ELEMENTI	BORZEN SKUPAJ	ORGANIZI- RANJE TRGA	CENTER ZA PODPORE	INFORMI- RANJE IN OZAVE- ŠČANJE	TRŽNA DEJAVNOST
1. ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	4.026.183	2.748.661	591.640	364.830	321.052
a. Prihodki od delovanja OT	1.627.289	1.627.289	0	0	0
b. Prihodki od evidentiranja zaprtih pogodb	1.114.241	1.114.241	0	0	0
c. Prihodki od centra za podpore	591.000	0	591.000	0	0
č. Prihodki od BSP	109.161	0	0	0	109.161
d. Prihodki od informiranja in ozaveščanja	349.978	0	0	349.978	0
e. Prihodki RRM – REMIT	156.567	0	0	0	156.567
f. Drugi prihodki	77.947	7.131	640	14.852	55.324
2. DRUGI POSLOVNI PRIHODKI	1.484	808	610	0	66
POSLOVNI PRIHODKI SKUPAJ	4.027.667	2.749.469	592.250	364.830	321.118
3. STROŠKI MATERIALA IN STORITEV	944.883	442.252	200.201	234.022	68.408
a. Stroški materiala	53.489	31.953	17.660	1.741	2.135
b. Stroški storitev	891.394	410.299	182.541	232.281	66.273
4. STROŠKI DELA	1.750.434	901.037	625.437	124.388	99.572
a. Stroški plač	1.215.864	625.959	439.442	83.461	67.002
b. Stroški pokojninskih zavarovanj	171.048	87.545	50.090	23.678	9.735
c. Stroški drugih socialnih zavarovanj	99.875	51.394	25.525	17.249	5.707
č. Drugi stroški dela	263.647	136.139	110.380	0	17.128

5. ODPISI VREDNOSTI	321.227	200.644	80.192	6.420	33.971
a. Amortizacija	315.388	197.433	77.856	6.420	33.679
b. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	5.839	3.211	2.336	0	292
6. DRUGI POSLOVNI ODHODKI	17.917	8.316	8.845	0	756
POSLOVNI ODHODKI SKUPAJ	3.034.461	1.552.249	914.675	364.830	202.707
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA	993.206	1.197.220	-322.425	0	118.411
7. FINANČNI PRIHODKI	381.661	2.274	379.358	0	29
8. FINANČNI ODHODKI	7.716	4.642	2.923	0	151
ČISTI POSLOVNI IZID IZ REDNEGA DELOVANJA	1.367.151	1.194.852	54.010	0	118.289
9. DRUGI PRIHODKI	30.398	30.398	0	0	0
10. DRUGI ODHODKI	5.050	2.777	2.020	0	253
SKUPAJ VSI PRIHODKI	4.439.726	2.782.141	971.608	364.830	321.147
SKUPAJ VSI ODHODKI	3.047.227	1.559.668	919.618	364.830	203.111
CELOTNI DOBIČEK	1.392.499	1.222.473	51.990	0	118.036
11. DAVEK IZ DOBIČKA	260.159	228.393	9.713	0	22.053
12. ODLOŽENI DAVEK	-1.705	-1.496	-64	0	-145
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	1.134.045	995.576	42.341	0	96.128

BILANCA STANJA S PRIKAZOM SREDSTEV V UPRAVLJANJU

v EUR

OPIS	BORZEN SKUPAJ	BORZEN BREZ GJS	CENTER ZA PODPORE	BILANČNA SHEMA
SREDSTVA	263.888.472	6.892.166	252.401.132	4.595.174
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	139.512.241	4.012.241	135.500.000	0
I. NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	436.057	436.057	0	0
II. OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	1.528.345	1.528.345	0	0
1. Poslovni prostor	1.125.124	1.125.124	0	0
2. Oprema	403.221	403.221	0	0
III. DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	137.419.568	1.919.568	135.500.000	0
1. Deleži v pridruženih družbah	1.919.568	1.919.568	0	0
2. Druge dolgoročne finančne naložbe	135.500.000	0	135.500.000	0
IV. ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK	128.271	128.271	0	0
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	124.327.480	2.831.174	116.901.132	4.595.174
I. KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	67.000.000	0	67.000.000	0
II. KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE	23.127.264	665.225	19.995.255	2.466.784
1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	20.920.266	533.546	18.425.642	1.961.078
2. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	2.206.998	131.679	1.569.613	505.706
III. DENARNA SREDSTVA	34.200.216	2.165.949	29.905.877	2.128.390
C. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	48.751	48.751	0	0
ZUNAJBILANČNA SREDSTVA	6.412.776	6.412.776	0	0
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	263.888.472	6.892.166	252.401.132	4.595.174

A. KAPITAL	5.968.926	5.968.926	0	0
I. VPOKLICANI KAPITAL	1.963.279	1.963.279	0	0
1. Osnovni kapital	1.963.279	1.963.279	0	0
II. KAPITALSKE REZERVE	395	395	0	0
III. REZERVE IZ DOBIČKA	2.870.421	2.870.421	0	0
1. Zakonske rezerve	196.328	196.328	0	0
2. Druge rezerve iz dobička	2.674.093	2.674.093	0	0
IV. PRESEŽEK IZ PREVREDNOTENJA	3.506	3.506	0	0
V. ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA	1.131.325	1.131.325	0	0
B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	195.675	195.675	0	0
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	0	0	0	0
I. DOLGOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI	0	0	0	0
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	257.723.871	727.565	252.401.132	4.595.174
II. KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI	257.723.871	727.565	252.401.132	4.595.174
1. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	13.322.679	405.119	10.115.852	2.801.708
I. 2. Druge kratkoročne poslovne obveznosti	244.401.192	322.446	242.285.280	1.793.466
D. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	0	0	0	0
Zunajbilančne obveznosti	6.412.776	6.412.776	0	0

V tabeli prikazujemo ločeno postavke, ki se nanašajo na sredstva in na obveznosti do virov teh sredstev, ki jih ima družba Borzen v upravljanju in so namenjena izključno za opravljanje dejavnosti v okviru posamezne gospodarske javne službe (GJS). Ločeno so prikazana sredstva centra za podpore

ter sredstva bilančne sheme (BS). To so na eni strani denarna sredstva, ki so na ločenih posebnih računih, ter terjatve in obveznosti, ki se prav tako vodijo ločeno in se poravnajo preko posebnih poravnalnih računov.

DOGODKI PO DATUMU BILANCE STANJA

Po koncu poslovnega leta niso nastopili nikakršni poslovni dogodki, ki bi vplivali na finančni položaj leta 2020.

IZJAVA POSLOVODSTVA

IZJAVA POSLOVODSTVA

Poslovodstvo in nadzorni svet v skladu s 60a. členom Zakona o gospodarskih družbah zagotavljata, da je letno poročilo družbe Borzen, operater trga z elektriko, d. o. o. sestavljeno in bo objavljeno v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah ter slovenskimi računovodskimi standardi.

Poslovodstvo sprejema in potrjuje računovodske izkaze družbe Borzen, operater trga z elektriko, d. o. o. za leto, končano na dan 31. december 2020 in pojasnila k računovodskim izkazom, ki so izdelana na predpostavki o nadaljnjem poslovanju družbe ter v skladu z veljavno zakonodajo in Slovenskimi računovodskimi standardi.

Poslovodstvo potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja in da računovodski izkazi predstavljajo resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2020.

Ljubljana, 23. 4. 2021

Martin Bratanič, direktor

Borzen⁴
Borzen, d.o.o., Dunajska c. 156, 1000 Ljubljana

POMEMBNEJŠI ENERGETSKI PREDPISI

V nadaljevanju naštevamo pomembnejše energetske predpise, ki urejajo delovanje gospodarske javne službe dejavnost operaterja trga z elektriko:

- Energetski zakon (Uradni list RS, št. 60/19 - uradno prečiščeno besedilo, 65/20, 158/20 - ZURE, 175/20);
- Zakon o učinkoviti rabi energije (Uradni list RS, št. 158/20);
- Uredba o podelitvi koncesije in načinu izvajanja gospodarske javne službe dejavnost operaterja trga z elektriko (Uradni list RS, št. 39/15);
- Uredba o podporah elektriki, proizvedeni iz obnovljivih virov energije in v soprodukciji toplote in elektrike z visokim izkoristkom (Uradni list RS, št. 74/16, 74/20);
- Uredba o načinu določanja in obračunavanja prispevkov za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v soprodukciji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov energije (Uradni list RS, št. 46/15 in 76/17);
- Pravila za delovanje trga z elektriko (Uradni list RS, št. 74/18, 62/19);
- Pravila za delovanje centra za podpore (Uradni list RS, št. 88/16);
- Pravila za izvajanje izravnalnega trga z elektriko (Uradni list RS, št. 97/14 in 28/17).

KODEKSI IN PRIPOROČILA

Spodaj navajamo kodekse in priporočila družbenika, ki jih Borzen, d.o.o. pri svojem delovanju spoštuje:

- Priporočila in pričakovanja Slovenskega državnega holdinga (avgust 2020);
- Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države (november 2019).

STIK Z BORZENOM²⁸

	BORZEN, OPERATER TRGA Z ELEKTRIKO, D. O. O. DUNAJSKA CESTA 156, SI-1000 LJUBLJANA TELEFON: 01 620 76 00 ELEKTRONSKA POŠTA: INFO@BORZEN.SI
VODSTVO	Direktor Martin Bratanič
POMOČNICA DIREKTORJA	dr. Metka Cerar e-pošta: metka.cerar@borzen.si
SVETOVALEC DIREKTORJA	mag. Damjan Stanek e-pošta: damjan.stanek@borzen.si
DIREKTOR ENERGETSKEGA PODROČJA	mag. Borut Rajer e-pošta: borut.rajer@borzen.si
ODNOSI Z JAVNOSTMI	Eva Činkole Kristan e-pošta: eva.cinkole@borzen.si
CENTER ZA PODPORE	e-pošta: cp@borzen.si e-pošta: cp.frs@borzen.si telefon: 01 620 76 55
OPERATER TRGA	e-pošta: evidentiranje@borzen.si e-pošta: bilancni.obracun@borzen.si telefon: 01 620 76 35
RRM – REMIT	e-pošta: remit@borzen.si telefon: 01 620 76 38

SLOVARČEK²⁹

ACER	Agencija za sodelovanje energetske regulatorjev
CEP	Clean Energy for Europeans Package (Čista energija za vse Evropejce)
CP	center za podpore
DMS	Distribution Management System (sistem upravljanja distribucijskih omrežij)
DR	Demand Response (aktivno vključevanje odjema)
DSM	Demand Side Management (napredno vodenja odziva odjema)
DVE	domači viri primarne energije
EECS	European Energy Certificate System (Evropski sistem energetskih certifikatov)
EMS	Energy Management System (celostno upravljanje z energijo)
ENTSO-E	European Network of Transmission System Operators (Evropsko združenje sistemskih operaterjev elektroenergetskega omrežja)
EZ	Energetski zakon
GDPR	Splošna uredba o varstvu osebnih podatkov
GJS	gospodarska javna služba
INC	Imbalance Netting Cooperation (izmenjava odstopanj sistemov)
MZI	Ministrstvo za infrastrukturo
OT	operater trga

OVE	obnovljivi viri energije
PoI	Potrdila o izvoru
RECS	Renewable Energy Certificate System (certifikat energije iz obnovljivih virov)
RRM	Registered Reporting Mechanism (funkcija registriranega poročevalca)
REMIT	Regulation on Wholesale Energy Market Integrity and Transparency (Uredba o celovitosti in preglednosti veleprodajnega energetskega trga)
R&R	raziskave in razvoj
SDH	Slovenski državni holding d.d.
SIDC	Single Intraday Coupling (enotno znotrajdnevno spajanje trgov)
SIPX	Slovenian Price Index (slovenski borzni indeks)
SOPO	sistemski operater prenosnega omrežja
SPTTE	soproizvodnja toplote in električne energije
URE	učinkovita raba energije
ZURE	Zakon o učinkoviti rabi energije

